CUMA
24
MART
1939
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrirlik 1371
Yazı Müdürlüğü 1062-1063
Matbaa Müdürlüğü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Sabahattin Ali
nin
İçimizdeki şeytan
adlı romanını yakında
tefrikaya başlıyoruz

Mebus namzetleri bugün ilân ediliyor

Parti divanı bu sabah toplanıyor

Namzet listesi Millî Şef İnönü'nün bir beyannamesiyle beraber neşredilecek

Parti divanı bugün 24. 3. 939 saat 9,30 da Büyük Millet Meclisinde Riyaseticümhur salonunda toplanacak, Partinin Mebus namzetleri hakkında son karar verilecektir. Namzet listesi, Cümhuriyet Halk Partisinin Değişmez Genel Başkanı Millî Şef İnönü'nün beyannamesiyle bu akşam matbuata verileceği gibi radyoda da okunacaktır. Mebus seçimi evelce bildirildiği üzere 26 pazar sabahı başlayıp akşamı bitecektir.

★

Parti Divanı, Parti Tüzüğü'nün 131 inci maddesine göre Genbaşkurdan, Kamutay Başkanından, Partinin kabine âzalarından, Parti idare heyeti ile Parti grup idare heyetinden mürekkeptir. Partikur, bugün olduğu gibi Genbaşkur tarafından toplanmıya dâvet edilir ve Genel Başkan veya Genel Başkan Vekili reislik eder.

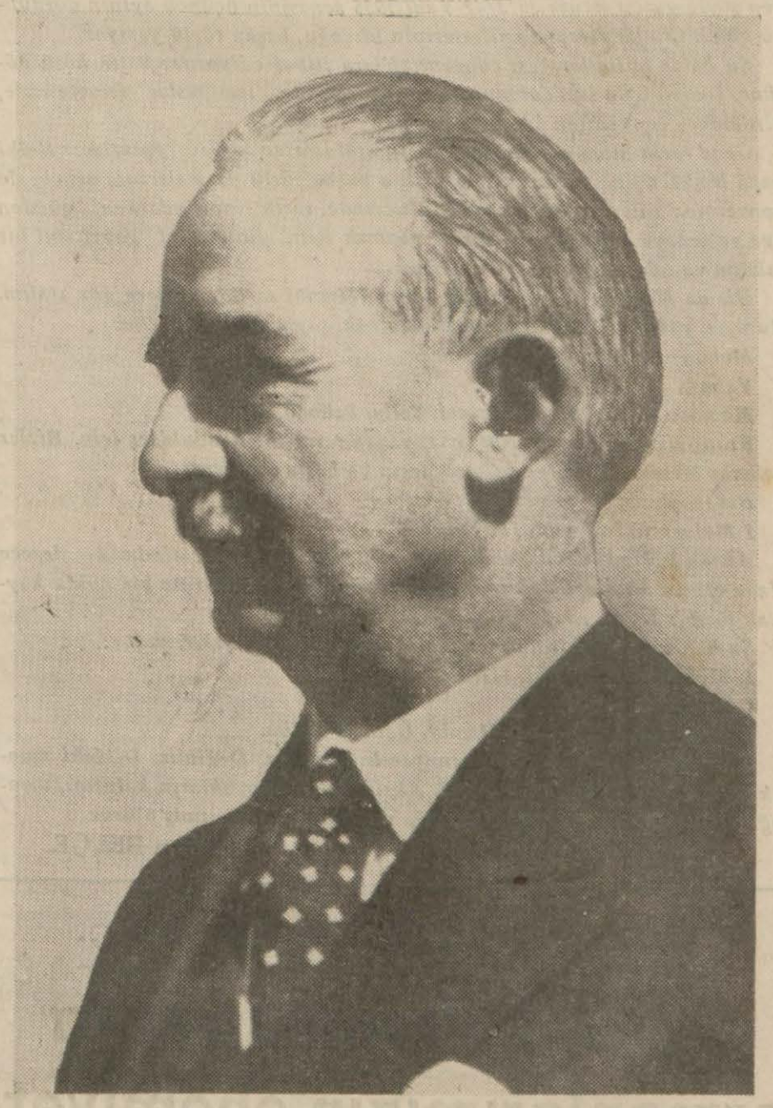

Cümhuriyet Halk Partisinin Değişmez Genel Başkanı Millî Şefimiz İnönü

Parti divanında..

F. R. ATAY

Bugün C. H. P. si Divanı, partinin Değişmez Umumî Başkanı İsmet İnönü'nün reisliği altında toplanarak Kamutay âza namzetlerinin katî listesi hakkında karar verecek ve bu liste Değişmez Başkanımız tarafından bir beyanname ile ilân olunacaktır.

Yeni seçim günlerinde, yalnız intihap edenlerin değil, mecliste millete hizmet etmek istiyen vatandaşların müstesna alâkası görülmüştür. Memleketin birçok güzideleri namzetlerimiz arasındadır. Bu alâkayı yüksek bir takdir hissi ile karşılamak ve Kamutay'ın itibar, vazife ve ehemiyetinin miyarı olarak almak lâzımgelir.

Talepler uzun bir tetkikten geçmiştir. Ve eğer adet müsait olsaydı, memleketin birkaç meclise kâfi gelecek güzide evlâtları olduğunu ispat etmiştir.

Bu devrede 28 intihap bölgesinde namzetliklerini koymuş olanlar için, ikinci müntehiplerle bir istişare yapılmış olmasının delâlet ettiği üzere, Millî Şef gelecek intihaplarda C. H. P. nin geniş imkânlarından istifade ederek, halk menfaati lehine sarfedilecek faaliyetleri namzet ayırımı için başlıca esas olarak alacaktır. Bu sefer katî namzet listesine girmeleri mümkün olmıyan vatandaşlar için, bu faaliyetler hazırlık ve muvaffakiyet fırsatı teşkil ediyor. Namzetlik için intihap kabiliyetinin ve bunun için de halk hizmetinin esas olarak alınması, cümhuriyet Türkiye'sinde siyasî terbiyenin süratle tekâmül etmesine yardım edecektir. İsmet İnönü, Partinin Umumî Başkanı sıfatı ile, kayıtsızlık ve gayretsizliğe hiç bir talih bırakmıyor. Fakat kendi yüksek hakemliği ile, demokrasilerin başlıca düşmanı olan demagojiyi ve mahallî nüfuz oyunlarını da şimdiden faydasız kılıyor.

Biz demokrasimizi iyi ananelerle inkişaf ettirmek yolundayız. Siyasî terbiyenin hiç şüphesiz en iyi ananesi vatandaşlarda hizmet ve mesuliyet ahlâkını kuvetlendirmek, sözlerde samimiyeti, harekette dürüstlüğü, prensip bağlılığını ve karakter selâbetini namzetliğin esas vasıfları olarak herkese benimsetmektir. Müspet istikamette yürüyeceğiz. Başkasının kayıbı ile değil, kendimize temin edecek tercih sebepleri ile kazanacağız. Kendi hayrını ve menfaatini pek iyi takdir eden halkın, onun bu takdir hissine itimat ve yalnız ona hitap edeceğiz.

Bu hususta asla tereddüt edemeyiz: liyakat ve hizmet ölçülerinin dışındaki talih tecrübeleri

Romanya-Almanya iktısadî anlaşması Bükreşte imzalandı

Anlaşma iki devletin tâkip ettiği sulhcu emekler de israr etmektedir

Bükreş, 23 a.a. — Rador ajansı bildiriyor: Romanya - Almanya ekonomik müzakereleri bugün bir anlaşma ile neticelenmiştir. Anlaşmanın imzası münasebetiyle Hariciye Nazırı B. Gafenko aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Romanya Başvekili B. Kalinesko

1— "— Romanya, Almanya ile ekonomik anlaşmayı imza etmekle, anlaşma zihniyetini ve sulhu takviye az mini bir kere daha ispat eylemiştir. Avrupa sulhu, bugün her zamandan ziyade, küçük büyük Avrupa milletlerinin hayatî ihtiyaçlarını karşı karşıya koyan ekonomik meselelerin hâkimane ve doğru bir surette halline bağlı bulunmaktadır.

Romanya hükümetinin müteaddit defa tam sarahatle bildirdiği prensipe tevfikan, Romanya, devletler arasındaki ekonomik anlaşmaların iyileşmesine ve kuvetlenmesine yardım suretiyle Avrupa tesanüdüne karşı tam vazifesini yapmıya hazırdır.

Son zamanlarda diğer memleketlerle beraber geçirdiğimiz güç imtihanlar, kendimize ve diğer Avrupa devletlerine karşı olan teahhütlerimizin ifası yolunda bizi bitkin bir hale sokmamıştır.

2 — Almanya ile bugünkü anlaşmıya varan ekonomik müzakereler, daha, 1938 kânunuevveli bidayetinde

(Sonu 8 inci sayfada)

Balkan antantı devletlerinin takip ettiği politika

Atina, 23 a.a. — Atina ajansı bildiriyor:

Messager d'Athenes gazetesi, 1938 şubatında Ankara'da içtima eden konsey toplantısından beri Balkan antantının faaliyetinin bilânçosunu yaparak diyor ki:

"Diğer devletlerin dahilî politikalarına karışmamıya tamamiyle azmetmiş olan Balkan antantı hükümetleri, her ne suretle olursa olsun kendi dahilî işlerine yapılacak karışmalara müsaade etmemiye azmetmiş bulunmaktadır.

Akdeniz havzasına gelince, dört devlet, esaslı sahil devletlerin her biri ile, İngiltere, Fransa, ve İtalya ile iyi münasebetler politikası takip eylemektedir. Habeş meselesi, balkan antantı için mevcut değildir.

Messager d'Athenes, müteakiben Balkanların 1938 faaliyet bilânçosunu yapmakta, Selânik anlaşmasının, Balkan antantının ekonomik konseyinin, matbuat, genel kurmay, posta, telgraf ve sair konferansların faaliyetini hülâsa etmektedir.

İsmet İnönü, eski zaman ile cümhuriyet devri arasındaki farkın en başta bir mânevî kıymetler değişikliği olduğunu gösteren delilleri her gün daha fazla artı-

Ankara mebusan heyeti teftişiye reisliğinden

Mebus intihabı 26 mart 939 pazar günü saat dokuzdan on ikiye kadar belediye meclisi salonunda yapılacaktır.

Müntehibi sanilerin mazbatalariyle teşrifleri rica olunur.

Türk hava kurumu reisliğinde değişiklik

Fuat Bulca istifa etti yerine Şükrü Koçak tâyin edildi

Yeni Hava Kurumu Başkanı B. Şükrü Koçak

Hava kurumu genel başkanı ve Çoruh mebusu B. Fuad Bulca, yorgunluğu ve dinlenmeğe olan ihtiyacı dolayısiyle vazifesinden istifa etmiş ve istifası da kabul olunmuştur.

Hava kurumu genel başkanlığına, kurumun reis vekili ve Erzurum Mebusu B. Şükrü Koçak tayin edilmiştir.

Yeni hava kurumu genel başkanı 1885 de Elâzığ'da doğmuş ilk tahsilini yaptıktan sonra askerî mektebe girmiş, harbiyeden Erkânıharp zabiti olarak çıkmıştır. Fransızca ve Rusca bilmektedir.

B. Şükrü Koçak'a yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Sıra Eupen ve Malmedy'de mi?

Brüksel, 23 a.a. — Resmî mahfiller, diplomatik müzakerelerden sonra Almanya'nın Eupen ve Malmedy hakkında Belçika'ya teminat vermiş olduğu haberini tekzip etmektedir.

Bu mahfiller, alman hükümetinin 13 birinciteşrin 1937 tarihinde Almanya'nın Belçika'nın tamamiyetine riayet etmek kararını resmen ilân etmiş olduğunu ehemiyetle kaydetmektedirler.

Türkiye İş Bankasının yeni idare meclisi ilk içtimaını yapmıştır. Yukarıdaki resimde yeni idare meclisini toplantı halinde gö-

Romanya bir taarruza uğrarsa

Fransa ve İngiltere lâkayt kalmıyacak

İngiltere hükûmeti üç taraflı bir beyanname neşretmeği düşünüyor

Sovyetler müsbet cevap verdiler, şimdi Polonya'nın cevabı bekleniyor

Londra, 23 a.a. — Selâhiyetli bir kaynaktan bildirildiğine göre B. Bonne, dün öğleden sonra, B. Çemberlayn'e her türlü taarruz aleyhindeki ingiliz plânına Fransa hükümetinin kayıtsız ve şartsız olarak muvafakat etmiş olduğunu tahriren bildirmiştir.

Fransızların bundan önceki teahhüdleri, Hollanda ve İsviçre'ye karşı, bir taarruz vukuunda otomotik suretle yardımda bulunmalarını istilzam etmektedir.

İngiltere ve Fransa hükümetleri, İngiltere ile Fransa'nın Romanya'ya karşı bir tarruz vukuunda lâkayd kalmıyacakları hakkında Romanya'ya katî teminat vermişlerdir.

Polonya ve Sovyet Rusya

Büyük Britanya'nın şimdi bütün çalışması Polonya ve Sovyet Rusya'nın muvafakatini istihsale matuf bulunmaktadır. Varşova'daki ingiliz sefirine kendilerine karşı İngiltere tarafından hiç bir teahhüde girişilmediği için Romanya'ya karşı sarih teahhüdlere girişmek muhataralarını göze almaktan korkan ve sovyet Rusya'ya karşı siyasî ve askerî teahhüdlere girişmekte tereddüt eden polonyalıları ikna etmesi için talimat verilmiştir.

B. Bek'in nisan ayında Londra'da yapmış olduğu görüşmeler, ihtimal ki katîdir.

Beynelmilel konferans

Öğrenildiğine göre, İngiltere ile Fransa şimdi beynelmilel bir konferansın içtimaına müteallik olan Sovyet teklifini derpiş etmektedirler. Bu teklif, evelce bertaraf edilmiş idi.

Gene öğrenildiğine göre İngiltere hükümeti, üç taraflı bir ingiliz - fransiz - sovyet beyannamesi neşretmek ve müteakiben diğer milletlerin muvafakatlerini istihsal ve yahut yakın bir zamanda Paris ve yahut Londra'da beynelmilel bir konferansı içtimaa

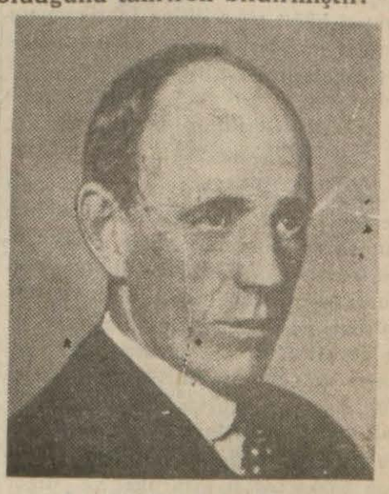

İngiliz Hariciye Nazırı Lord Halifaks

Fransız Hariciye Nazırı B. Bonne

İnsan ve kültür:

Yazıda eski'nin izleri

Bir kere, tarih atarken 4/3/936 diye yazıyoruz. 936 bir kısaltmadır. 1936 nın kısaltılmışı. Madem ki kısaltıyoruz, neden '36 deyip tarihi şu şekilde atmıyoruz: 36/3/4. Bir kere bu; ikincisi, her ifade, dilimizin bünyesinde yatan mantığa tâbidir. Bu mantığa göre, hiç bir zaman, dört martında bin dokuz yüz senesinin demeyiz. 1936 martının dördünde deriz. O halde neden, bu ifademizi rakama vururken aynı düşünce sırasını takip etmiyoruz? Neden şöyle yazmıyoruz: 36/3/4? Yani 1936 senesinin üçüncü ayının dördüncü günü. Çünkü Avrupa milletlerinin birçoğu, başka türlü yazıyor.

Şu halde milletlerarası convention'lara itibar ediyoruz; hattâ körü körüne. Neden öyle ise, daha mühim bir meselede, ismihaslar meselesinde, birdenbire convention'dan ayrılıyoruz?

Gene tarih atma meselesine gelelim. Macarlar 36/3/4 yazarlar. Belki daha başkaları da vardır. Diğerlerinin başka türlü yazmalarının sebebi de convention'a uymak değil, kendi dillerinde, tarih tespit ederken, günden aya ve seneye gitmeleri ve aksini yapmak için, zihinlerini gayritabiî bir takdim ve tehire mecbur kılmalarıdır.

Bir de Mehmet I, Hamid II, Selim III gibi tarihî isimlere göz atalım. Bunları, yazıldıkları gibi okumak istersek, şöyle okumak lâzım:

Mehmet bir, Hamid iki, Selim üç

Yahut,

Mehmet birinci, Hamid ikinci, Selim üçüncü.

Fransızlar, böyle yazarlar ama, yazdıkları gibi okudukları için. Bizler halbuki birinci, ikinci ve üçüncü deriz ve başta söyleriz.

Binaenaleyh, şöyle yazmak lâzım:

I Mehmet, II Hamid, III Selim

Ancak I, II, III roma rakamları, rakamdır ve haddizatinde bir derece ifade etmez. Bunlara derece ifade ettirmek için arkalarına bir nokta koymak lâzım: I., II., III.

Şu halde, bu gibi ismihasların doğru yazılmaları şekli, şudur:

I. Mehmet, II. Hamid, III. Selim

Okuyalım:

Birinci Mehmet, İkinci Hamid, Üçüncü Selim.

Bu gibi uygunsuzluklar ehemiyetsiz gözükür. Değildir. Dildeki mantık yazılmıya aynen nakledilmeli. Aksi takdirde çocukların kafasını, mantığa ve intizama değil, mantıksızlığa ve anarşiye sevketmiş oluruz.

Burhan BELGE

Orman sanayiine doğru ...

Millî kalkınmamızda ormanlarımızın ehemiyeti

Ağaç, İzmit kâğıt fabrikamızın en mühim iptidaî maddesidir

İnşa halindeki Türkiye'nin büyük kalkınma dâvasında kerestenin mühim bir mevkii vardır. Yapı kerestesi, travers, yakacak odun gibi ihtiyaçlardan mâda, Türkiye'de henüz yeni kurulmuş bir endüstri şubesi olan kâğıt sanayiinde de kereste ehemiyetle göz önünde tutulmıya değer. Sellüloz ayni zamanda sunî ipek, sunî yün, patlayıcı maddelerin de ham maddesini teşkil eder.

Sümerbank tarafından İzmit'te kurulan ve halen işlemekte olan kâğıt ve karton fabrikasının senelik odun ihtiyacı 15.000 metre mikâbıdır. Tesis edilmekte olan ikinci kâğıt ve sellüloz kısımları işlemeğe başlayınca bu ihtiyaç 100.000 metre mikâbına yükselecektir.

Bu ihtiyacın memleket ormanlarından tedariki türk kâğıtçılığının iktısadî istikbali ve işleme emniyeti bakımlarından lâzımdır. Diğer taraftan yabancı memleketlerden odun ve kâğıt tedariki meselesi de günden güne güçleşmektedir. Bu itibarla odun sıkıntısı kâğıt ve sellüloz fabrikamızın iptidaî maddesi sellüloz olan endüstri şubelerimize zarurî olabilir

Orman sanayiimizi nasıl kuracağız?

Kâğıt ve sellüloz sanayiimizin tesis ve inkişafı bu sanayiin ham maddesinden en mühimini temin edecek olan orman sanayiinin de bir an evel kurulmasını icabettirmektedir. İştigal sahaları geniş, mahsulleri de o nisbette çeşitli olan orman sanayii yalnız kâğıt ve sellüloz fabrikamızı haricî buhranlardan kurtarmakla kalmıyacak sellüloza dayanan diğer endüstriye de emniyet temin edecektir. Bundan başka inşaat mahrukat ve diğer malzeme piyasalarında bariz salâh temin edecektir.

Bugünkü vaziyete göre senede 100.000 metre mikâbını bulan odun ihtiyacımızı memleket ormanlarından tedarik etmek mümkündür. Ancak metre mikâbın fiyatını cihan piyasasına uydurabilmek için işletme usullerinin rasyonel bir şekilde tanzimi, modern tekniğin icaplarına uygun şekilde tesisat vücude getirilmesi lâzımdır.

Ne kadar ormanımız var?

Resmî istatistiklere nazaran ormanlarımızın kapladığı sahalar topluca 8.816.000 hektarı bulmaktadır. Bunun 4.238.000 hektarı Karadeniz mıntakasında, aşağı yukarı 3 milyonu Akdeniz mıntakasında, 600.000 hektarı merkezî Anadoluda 978.000 hektarı da Doğu Anadolusundadır.

Yurdun en çok ağaçlı olan Karade- monu vilâyetleri sahasında kalmaktadır. Bu ormanlarda en çok tesadüf edilen ağaç çamdır. Bundan sonra Köknar ve diğer ikiz yapraklı ağaçlarla, Kayın, Kavak, Gürgen, Dişbudak, Kestane ve geniş yapraklı ağaçlar gelmektedir. Memlekette inkişafına gayret ettiğimiz sanayi kollarında bütün bu ağaçlardan azamî istifade temini imkân dahilindedir.

934 istatistikleri, memleketimizde her sene istihlâk edilen kerestenin 3.120.000 metre mikâbını bulduğunu göstermektedir. Bu rakam, nüfus başına 0,23 metre mikâbı kereste düştüğünü göstermektedir. Bunu Almanya ile mukayese edecek olursak aradaki farkın pek büyük olmadığını görürüz. Almanya'da nüfus başına kereste sarfiyatı 0.453 metre mikâbıdır.

Yakma odununa gelince, sarfiyatımız senede 9.700.000 metre mikâbı, yani nüfus başına 0.70 metre mikâbıdır. Almanya'da ise bu nisbet 0.648 metre mikâbıdır. Bizdeki nisbet, memlekette kömür istihlâki arttıkra, odun yakan vatandaşların sayısı da günden güne azalmaktadır. Odun kömürü istihsalâtı Türkiye'de 5.600.000 kilogramdır.

Türkiye, bu bakımdan dünyanın pek az yerine nasip olan bir zenginliğe maliktir. Orman kanununun muhafazası altında, baltanın tasallutundan kurtulmuş olan ormanlarımız memleketimiz için zengin bir kaynaktır. Orman sanayiimiz kurulduktan sonra onlardan daha geniş mikyasta istifade edileceği muhakkaktır.

Yeni vapurlar satın alınması için

Denizbank U. Müdürü Ankara'ya dâvet edildi

İstanbul, 23 (Telefonla) — Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Erzin iktısat vekâletinden yapılan bir davet üzerine akşam Ankara'ya hareket etmiştir.

Umum müdürün alman ve ingiliz firmalariyle yapılan müzakereler hakkında çağrıldığı zannedilmektedir. Diğer taraftan açıkta kalan memurlarla yeni teşkilât işi hakkında yeni kararlar verilecektir.

Diğer taraftan Almanyada yapılmakta olan vapurlarımızın inşaatına nezaret eden güverte ve makine mühendislerinden Rahmi ve Fahri Ankarada İktısat vekâletine izahat verdikten sonra şehrimize dönmüşlerdir. İki mühendis bu akşam derhal vazifeleri başına dönmek üzere Almanyaya hareket edeceklerdir.

Vekâlet ve Denizbank mühendislere vapurların inşaatı hakkında yeni direktifler vermiştir.

Sadıkzade vapuru hâlâ tehlikede!

İstanbul, 23 (Telefonla) — Denizbank'ın kazaya uğrıyan Sadıkzade vapuru hakkında geç alınan malûmata göre makine dairesinin altı delinmiştir. Vapur tehlikeli bir vaziyettedir. İstanbul'dan hareket eden Hora tahlisiye gemisi ancak yarın akşam (bu akşam) kaza yerine varabilecektir. Gemide 1200 ton eşya ve 100 kadar yolcu bulunuyordu. Yolcular Mersin vapuru tarafından kurtarılmıştı.

Şirketi Hayriye umumî heyeti dün toplandı

İstanbul, 23 (Telefonla) — Şirketi Hayriye umumî heyeti bugün profesör Ebulûlânın reisliğinde toplanmış, bilânçoyu tetkik ve tasdik etmiştir. Bilânçoya göre şirket, son sene içinde seksen küsûr bin lira kâr temin etmiştir. Bu kârdan hisse başına 185 kuruş temettü tevzi edilecektir.

İstanbul'da belediyece cezalandırılan esnaf

İstanbul, 23 (Telefonla) — Belediye müfettişlerinin Beyoğlu mıntakasındaki esnaf arasında yaptıkları kontrol esnasında muhtelif meslekten 15 esnafın belediye zabıta talimatnamesine aykırı hareket ettiğini tespit etmiş ve bunlar hakkında ceza zabıtları tutulmuştur.

Pamuk da ihraçtan evel lisansa tâbi tutulacak

İktısat vekâleti buğday ile kömür de dahil bilûmum madenlerin ihraçtan evel lisansa tâbi tutulması hakkındaki kararnamenin tatbik suretine dair talimatnameye müzeyyel, pamuğun da ihraçtan evel lisansa tabi tutulması hakkında bir talimatname neşretmiştir.

Bu talimatnamede denilmektedir ki:

— Buğday ile kömür de dahil olduğu halde bilûmum madenlerin ihraçtan evel lisansa tabi tutulması hakkındaki kararnamenin sureti tatbikine dair talimatnamenin birinci maddesinde yazılı mallar meyanına pamuk da ilâve edilmiştir.

İktısat Vekili elektrik işleri bürosunda tetkik yaptı

İktısat Vekili B. Hüsnü Çakır, dün vekâletin elektrik işleri etüd bürosuna giderek büronun faaliyeti etrafında tetkiklerde bulunmuştur.

HAVA

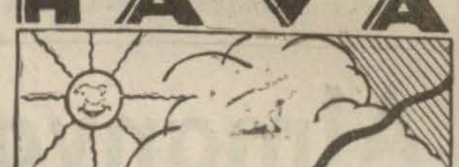

Uludağda kar 3 metreyi buldu

Dün şehrimizde hava umumiyetle kapalı öğleyin hafif yağmurlu geçmiş, rüzgâr cenup istikametinden saniyede en çok 8 metre kadar hızla esmiştir. En düşük ısı sıfırın üstünde 3, en yüksek ısı da 11 derece olarak kaydedilmiştir. Yurdda Trakya Kocaeli bölgeleriyle Karadeniz kıyıların da hava kapalı, diğer bölgelerde de kapalı ve yer yer yağışlı geçmiştir.

24 saat içindeki umumî yağışların metre murabbalarına bıraktıkları su miktarları İstanbul'da 7, Uludağ'da 36, Edremitte 15, Milâsta 23, Boluda 21, İzmirde 15, Yozgadda 21, Ankarada 19, Urfada 41, Mersinde 17, Zonguldakta 10 kilogramdır. Karla örtülü bulunan yerlerde toprak üstündeki kar kalınlığı Hakâride 10, Tatvanda 12, Hınısta 40, Sarıkamışta 68, santimetredir. Uludağda kar yüksekliği 3 metreyi bulmuştur.

Rüzgârlar Trakya Kocaeli ve Ege bölgelerinde şimalden diğer bölgelerde ekseriyetle cenup istikametinden saniyede en çok 11 metre hızla esmiştir. Dün Ispartada cenuptan esen fırtına ağaçlarda dal kırmış, Niğdedeki fırtına da bazı çatıları uçurmak suretiyle zararlar yapmıştır.

Yurdda en yüksek ısılar İzmirde 10, Edirnede 11, Antalyada 12, Adanada 15, Trabzonda 17 derecedir. En düşük ısılar da sıfırın altında Vanda, Erzurumda 1, Karsta 4 derecedir

Çocuk Esirgeme teşkilâtımızın köylerimize kadar yayılması için yılda bir lira verip üye olalım!.

İstatistik Umum Müdürlüğünün yeni eseri

Küçük cep istatistik yıllığı intişar etti

Sabırsızlıkla beklenmekte olan ve bu sene ilk defa olarak çıkarılan küçük istatistik yıllığı ciltli olarak neşredilmiştir. Tabı itibariyle nefis, müfredat itibariyle de zengin malûmatı ihtiva eden bu eser onozmatik fihrist ile birlikte 351 sayfadan ibarettir. Bu faydalı istatistikte şu malûmat vardır:

Tabiî hal:

Cihetler ve hududlara ait malûmat, muhtelif istasyonlar itibariyle hava vaziyetleri ve rasatları.

Nüfus:

1935 senesi sayımına göre nüfus ve bu nüfusun muhtelif bakımlardan bölümleri, evlenme, boşanma ve ölüm vakaları; İstanbul, İzmir ve Ankara şehirleri bina istatistikleri.

Ziraat:

Topraklarımızın ayrılışı, ziraat ve istihsalât, bağlar, üzümler, zeytinlikler, yaş üzüm, zeytinyağı, fındık, tütün, yumurta, deri, süt, kıl, yün, tiftik, kereste, odun ve odun kömürü istihsalleri, ormanlar, tütün imalât ve satışı, kümes hayvanları, resme tabi hayvanlar, mevcut hayvanlar, kesilen hayvanlar ve elde edilen et, arıcılık, ipek böcekçiliği, ziraat alât ve makineleri ve ziraat kredi kooperatifinin faaliyetleri.

Endüstri:

Sanayii teşvik kanunundan istifade eden müesseselerin faaliyeti ve durumu, ispirto ve ispirtolu içkiler istihsâl ve istihlâki, şeker ve şekerli maddeler istihsâlleri, maden ve maden kömürü istihsâlleri.

Dış ticaret:

Aylar ve maddeler itibariyle ithalât ve ihracat. Başlıca memleketlerle ticaret muvazenesi. Limanlar itibariyle, Brüksel tasnifine göre ithalât ve ihracat.

Bankalar ve tasarruf:

Millî ve ecnebî bankalarda umumî vaziyet, millî bankaların bir arada bilânçoları, tasarruf hareketleri, İstanbul takas odası faaliyeti, ecnebî paraların efektif fiyatları, çek fiyatları, toptan eşya fiyatları endeksiyle hayat pahalılığı endeksleri.

Maliye:

Devlet maliyesi, mülhak bütçeler durumu, hususî idareler maliyesiyle belediyeler maliyesi tapu ve kadastro umumî muameleleri.

Adliye:

Adlî teşkilâtımız, temyiz mahkemesi ile diğer mahkemeler faaliyeti, hapisaneler faaliyet ve durumu, mahkûmlar istatistiği, cürümler ve maznunlar, Noterlik faaliyeti.

Sağlık ve sosyal yardım:

Doktorlar, eczacılar ve sıhiye memurları, eczaneler ve ecza ticarethaneleri, Sıhat vekâletine, hususî idarelere ve belediyelere bağlı hatanelerle muayene ve tedavi evleri faaliyetleri hıfzıssıhha evleri faaliyeti, daülkelp tedavi evleri faaliyeti, verem, sıtma, frengi ve trahom mücadelesi, tahaffuzhaneler faaliyeti, açılan kanallar ve kurutulan bataklıklar.

Kültür:

İlk okullar, orta okullar, liseler, meslek okuları, öğretmen okulları ve yüksek mektepler durumu ile muallim ve talebe sayıları, diploma alanlar ile yabancı memleketlerde devlet hesabına okuyan talebeler lisan ve meslek dershane ve kursları faaliyeti, halk okuma odaları, kütüphaneler, ve ulus okulları faaliyet ve durumları bütün okullara sarfedilen para.

Nafıa ve münakale:

Şimendüfer hatlarının uzunluğu ve işletme faaliyeti, başlıca şehirlerimizdeki tramvay faaliyeti, tünel faaliyeti, hava yolları faaliyeti, limanlara giren ve çıkan gemiler, Denizyolları, Akay, Şirketihayriye ve Haliç işletmeleri faaliyet ve durumu.

Yabancı memleketler:

Kıtalar, seneler ve memleketler itibariyle nüfus ve bu nüfusun muhtelif taksimleri, dünya nüfusunda artma nisbetleri; muhtelif kıtalardaki başlıca şehirler ve nüfusları; dünya buğday, arpa, çavdar, yulaf, mısır, pirinç, şeker, tütün, pamuk, yün, zeytinyağı ve huy istihsalâtı, başlıca memleketlerde işletilen hatların uzunluğu, demiryolları ile ticaret malları nakliyatı, ticaret filoları ve seyrisefain harekâtı, memleketler arasında ithalât ve ihracat faaliyeti, hayat pahalılığı ve toptan eşya fiyatları.

Bu kıymetli eserden hekesin ve bilhassa muallimlerle talebelerin birer nüsha edinmelerini tavsiye ederiz.

İzmit Halkevinden 40 kişilik bir grup bugün şehrimizde

İzmit Halkevi temsil kolundan 40 kişilik bir grup, Ankara'da üç temsil vermek üzere bu sabah şehrimize gelecektir. İçlerinde güzide ve yarın için türk sahnesinde birer kıymet olacağı ümidini veren gençler bulunan İzmitliler, temsillerini Halkevi sahnesinde vereceklerdir.

Almanya'ya yapılan tavuk ihracatı durduruldu

İstanbul, 23 (Telefonla) — Almanyaya yapılan tavuk ihracatının derhal meni hakkında tavukçuların dilekleri iktısat vekâletince nazarı dikkate alınmış vekâlet ihracatı İstanbul ticaret odasından sormuştur. Oda yaptırdığı tetkikler neticesinde ihracat başladıktan sonra tavuk nisbetinin % 60 nisbetinde azaldğını ve bunun yumurta istihsâlatı üzerinde de büyük tesiri olduğu neticesine varmıştır. Bu hususta vekâlete bir rapor gönderilmiştir.

Bulgar ressamı İvanof'un resim sergisi

Bulgar ressamı Bay İvanof nisan içerisinde Halkevinde bir resim sergisi açacaktır. 40 ı mütecaviz eser hazırlamış olan bu değerli sanatkâr geçen sene de Halkevinde çok zengin bir sergi açmıştı, bu seferki eserlerinin mühim bir kısmı manzara ve portreden müteşekkil olup bilhassa İstanbul manzaralarını ihtiva etmektedir.

Güzel kelimeler

Dilimizi özleştirme savaşına giriştiğimiz zaman ileri gidilerek ne mânası maksada, ne de âhengi ağzımıza ve boğazımıza uymıyan bir takım kelimelerin ileri sürülmüş olduğunu inkâr edemeyiz. Fakat süzülmüş, halis yağmur suyundan toplanan sellerin beraberinde toprak ve çamur taşıması kabilinden herhangi kuvetli bir cereyanın da ifrata kaçan tarafları olabilirdi. Getirdiği çamurlara bakarak nasıl selin içindeki yağmur suyunu inkâr edemezsek, bir takım aykırı kelimeler yüzünden dil inkılâbının getirdiği ülküyü ve güzel sözleri de bırakmak, unutmak yoluna sapmamalıyız.

Zevkin ve bilginin filtresinden geçen yeni kelimeler için yaşamak veya ölmek kararı verebilirdik. Yeni kelimelerden bir kısmını bu türlü süzgeçten geçirip bıraktığımızı sanıyorum. Fakat bir kısım güzel kelimeleri de işi ciddiye almamak, eski itiyatları bırakamamak yüzünden kullanmıyoruz.

Yanlışlar

Orduda Teğmen'e Mülâzım diyen kaldı mı? Albay rütbesinin yanında Miralay kelimesi subaşı tâbiri kadar eski duruyor.

Liselerde henüz "muallim" kelimesi yaşadığı halde ilk ve orta okullarda bu kelime yerini "öğretmen" e terketmiştir.

Teğmen, öğretmen, hattâ göçmen tutup dilde yerleştiği halde neden — arapçanın müfaale babından "ismi fail" — müşahit yerine "görmen" — iftial babından ismi fail — müntehip yerine seçmen demiyoruz? — T. İ.

NOT — Bu fıkrayı yazdıktan sonra 22 mart tarihli "Vakit" gazetesinde şu başlığı gördüm: "İntihap seçimi 22 martta" İntihabı bırakıp yerine seçimi kullanmak, yahut seçimi beğenmeyip intihabı kullanmakta israr etmek, ikisi de birer kanaatin, birer fikrin ifadesidir. Fakat her

Emel, Memel!

İki kişi konuşuyorlardı:

— Bu kadar fütuhattan sonra Almanya, acaba, emeline nail olmuş sayılır mı?

— Orasını bilmem. Fakat Memel'ine nail oldu!

İki muhacir!

Muayyen bir ideolojiye bağlı memleketlerden yahudilere yol göründüğü malûmdur. Son hafta içinde almanların eline geçen Çekoslovakya'da da 100.000 yahudi varmış. Ergeç bunların bavullarını bağlıyacaklarına şüphe etmeyiniz.

Avrupa gazeteleri Çekoslovak- **muhacerete başladığını haber veriyorlar.**

Yahudiler muhacir, altınlar muhacir. Acaba zaten biribirinin kadim âşinası olan bu iki muhacir, gurbet diyarında da buluşacaklar mıdır?

Karikatüristlik ve tiyatro muharrirliği!

Bir tiyatro muharririne rast geldim. Kolunda bir resim defteri vardı. Sordum :

— Nedir bu koca defter?

— Resim dersi alıyorum.

— Ne lüzumu var?

— Resimden sonra karikatüre başlıyacağım.

— Sebep ?

— Sebebi meydanda birader; karikatüristler tiyatro muharrirliğine başladılar, piyes yazıyorlar. Bari ben de karikatür yapayım!

DÜZELTME: Evelki gün dile ve terkiplere dair yazdığım bir fıkrada Lac de Sommeil kelimelerinin arap ve fars ke-

Teşekkür

Ölümiyle kalplerimizi teessüre garketmiş olan Devlet Şûrası âzasından Ömer Lûtfi Erinal'ın gerek hastalığı esnasında, gerek ölümünden sonra alâkalarını esirgememiş ve merhumun cenazesine iştirâk, mektup ve telgrafla taziye suretiyle kederimize iştirâk etmiş olan büyüklerimize, dost ve tanıdıklarımıza en samimî ve derin teşekkürlerimizin iblâğına sayın gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Ferid Erinal, Said Hâmid Başak

Acı bir ölüm

Rize mebusu B. Atıf Tüzün'ün oğlu ve Ankara Halkevi idare heyeti âzasından sosyal yardım komitesi reisi Doktor Ragıp Tüzün'ün yeğeni Muzaffer Tüzün'ün çok genç yaşta kısa

DIŞ POLİTİKA

İtalya'nın vaziyeti

Almanya orta Avrupa'da bir darbe indirir indirmez, derhal gözler İtalya'nın üzerine dikilir ve herkes sorar: acaba İtalya ne yapacak? Avusturya darbesi indirildiği zaman öyle olmuştu. Südet almanlarının büyük Almanya'ya iltihakı sırasında öyle oldu. Çekoslovakya'nın hartadan silinmesiyle neticelenen darbe iner inmez de herkes aynı suali sormaktadır.

Malûm olan bir hakikattir ki Almanya'nın Avrupa'da genişlemesi İtalya'nın menfaatlerine uygun değildir. Bu sebepledir ki harpten sonra on sekiz sene, Avusturya istiklalinin korunması, italyan dış politikasının en esaslı umdesini teşkil etti. Fakat İtalya hâdiselerin tazyiki ile İngiltere ve Fransa'dan ayrılarak mukadderatını Almanya'ya bağlamıştır. Binaenaleyh Avusturya'nın ilhakını tarihin bir zarureti olarak kabul etmek ve Münih'te Almanya ile birlikte yürümek mecburiyetinde kalmıştır.

İtalya Almanya'ya yaptığı bu konsesiyonların karşılığı olmak üzere, Akdeniz'de ve şimalî Afrika'daki dâvası için Almanya'nın yardımını beklerken, geçen hafta yeni bir emrivaki karşısında kalmıştır. İtalya'nın Almanya karşısındaki bu vaziyetini bilenler, son alman darbesinin Roma'da fena bir akis uyandırdığını iddia etmektedirler. Musolininin bu defa Hitler'e tebrik telgrafı göndermediğine mâna veriliyor. Bohemya ve Moravya'dan avdet eden Hitler'i Berlin istasyonunda karşılıyanlar arasında italyan sefirinin bulunmaması dikkati çekmektedir. İtalyan gazeteleri tarafından son darbe hakkında yazılan yazıların samimî olmadığı iddia ediliyor. Bunların hepsi de doğru olabilir. Fakat bunun karşısında evelki gün içtima eden faşist meclisin Almanya ile sıkı tesanüt ifade eden sarih kararı vardır. Musolini'nin ve diğer faşist liderlerinin nutuklarından sonra verilen bu kararda Berlin - Roma mihveri politikasına bağlılık bir defa daha teyit edilmektedir.

Anlaşılıyor ki İtalya'nın, Almanya tarafından yapılan darbeler hakkında [illegible] olsun, her halde Berlin - Roma mihveri politikasından ayrılmak niyetinde değildir. Hattâ Almanya ile arasındaki dostluğun sarsılabileceğine ihtimal verilmesini bile istemiyor. Bugünkü şartlar altında İtalya için takip edilecek başka bir yol da yoktur. Almanya'nın herhangi bir teşebbüsüne mani olmıya çalışmak, İtalya'yı tehlikeli bir yalnızlık içine atabilir. Binaenaleyh bu tesanüdü muhafaza edip de Almanya'nın yardımiyle Akdeniz ve şimali Afrika'da bir takım konsesiyonlar elde etmek İtalya'nın işine daha elverişlidir.

Şu nokta unutulmamalıdır ki, Berlin - Roma - Tokyo müsellesini teşkil eden üç devlet arasında en zayıfı İtalya'dır. Japonya ve Almanya, hedef olarak çizdikleri istikamete doğru yalnız başlarına yürüyebilecek vaziyette iken, İtalya, Almanya'nın yardımına muhtaçtır. Sonra ilerlemek istediği saha ingiliz ve fransız menfaatlerinin toplandığı bir mıntakadır. Binaenaleyh her iki devletle karşılaşmaktadır. Japonyanın Çin'de ve Almanya'nın orta Avrupa'daki teşebbüsleri bir harp doğurmamıştır. Fakat İtalya'nın kendi emellerini tahakkuk ettirmek için girişeceği bir teşebbüs, harp doğurabilir. Çünkü bu teşebbüs, mihver devletlerine karşı harp yapabilecek olan büyük devletlerin hayatî addettikleri menfaatlerini alâkalandırmaktadır. İtalya, şüphesiz güçlüklerle karşılaşmaktadır. Fakat güçlüklerle karşılaşıyor diye, 1935 senesindenberi tâkip ettiği siyasetten ayrılmak niyetinde değildir. Bu, İtalya'ya bir şey kazandırmıyacağı gibi, felâketi dâvet edebilir. Binaenaleyh İtalya için Berlin - Roma mihveri siyasetini tâkip ederek fırsat kollamaktan başka bir çare yoktur. Esasen Kont ciano'nun fikirlerine tercüman olduğu söylenen Telegrafo gazetesinin de yazdığına göre, İtalya böyle fırsat kollama siyasetinin en büyük ustasıdır.

A. Ş. ESMER

Yunanistan'ın ziraî politikası

Atina, 23 a.a. — Yunanistan ziraat bankası idare meclisi toplantısında bir nutuk söyliyen başvekil Metaksas, hükümetin ziraî politikasını anlatmış, ezcümle buğday istihsalinin dahilî istihsalin mühim bir kısmına tekabül edecek derecede arttığını bildirmiş ve bundan böyle takip edilecek zi[illegible]

DÜNYA HABERLERİ

Bütün kötülüğü Versay muahedesi doğuruyor

B. Rozenberg'in bir makalesi

Berlin, 23 a.a. — "Havas" Alfred Rosemberg, ingiliz - alman münasebatı hakkında yazdığı bir makalede, Almanya'nın Çekoslovakya'ya karşı yaptığı hareketi İngiltereye karşı şiddetli hücumlarla muhik göstermeğe çalışmaktadır.

Rosenberg, bütün olanların Versay muahedesi ile Almanya'ya karşı yapılan haksızlığın kısmen tamirinden ibaret olduğunu yazıyor ve alman - çek ihtilâfında İngiltere'nin kendisiyle istişare talebine hakkı olmıyacağını kaydeden muharrir, bin senedenberi Bohemyanın alman hayat sahasında yaşadığını kaydettikten sonra alman - çek ve ingiliz İrlanda münasebetleri arasında bir mukayese yapıyor ve alman çek münasebatının çok daha eski zamanlara Frederic Barberousse zamanlarına çıktığını ilâve ediyor.

Almanya'nın vazifesi

Rosemberg diyor ki:

"Almanya'nın vazifesi büyük Sakson İmparatorluğu zamanındanberi kendisine terettüp eden Avrupadaki işini başarmak ve kendi kanını müdafaa etmektir. Şu farkla ki, bugün oralarda italyan milleti Avrupa'nın Akdenizdeki himayesini bizzat kendisi deruhte etmiş bulunuyor.„

Rosemberg, kaderin tanzim etmiş olduğu bir işte Ingiltere'nin mümasil bir hak iddia edemiyeceğini yazarak makalesini bitiriyor.

Filistin'de idamlar

Kudüs, 23 a.a. — Harp divanı bir arabı ölüm cezasına mahkûm etmiştir. Kudüs'te bir arap idam edilmiştir.

Şam, 23 a.a. — D.N.B. Ajansı bildiriyor :

Bir kaç gündenberi fransız idaresinde bulunan Suriye polisi, Filistin'den kaçarak Şam'da ikamet etmekte olan arap yüksek komitesi âzasından İzzet Daruza'yı tevkif eylemiştir.

Taarruza mukavemet için
Demokrasilerin silâha sarılması ihtimali var !

Nevyork, 23 a.a. — Hariciye nazır muavini B. Francis Sayre, radyo ile neşredilen bir nutkunda "Avrupada son haftalar zarfında cereyan etmiş olan vakaların Amerikada mevzuu bahis olan meselenin demokrasi ve medeniyetin otokratların kuvet dalgası karşısında yaşayabilip yaşıyamıyacağı meselesi olduğunu pek katî bir surette isbat etmiş olduğunu beyan etmiştir.

B. Sayre, demokrasilerin taarruza mukavemet etmek için silâha sarılmaları mecburiyetinin tahaddüs etmesi muhtemel olduğundan bahsetmiş ve bu sözleri ilâve eylemiştir.

"— Eğer Almanya hükümeti, şimdiki iktısadî nasyonalizm siyasetinin alman milletinin hayat standardını artıracağına kani bulunuyorsa aldanıyor."

Hatip, netice olarak, demokrasileri tehdit eden tehlikenin "totaliter devletler tarafından verilen söz ve muahedelerle ahlâk prensiplerine riayetin terkedilmiş" olmasında mündemiç olduğunu söylemiştir.

İtalya Kıralının verdiği nutuk

Kıral İtalya'nın dış politikasını anlatıyor

Roma, 23 a.a. — Stefani Ajansı bildiriyor :

Kıral, korporasyonlar meclisinin açılması münasebetiyle söylenen nutkunda, Habeşistan'ın fethinden ve imparatorluğun tesisinden bahsederek bu hâdisenin italyan dış politikasının ana hatları üzerinde katî bir surette müessir olduğunu, sanksiyonlar buhranının İtalya'nın Milletler Cemiyetinden çekilmesiyle nihayet bulduğunu, bundan başka 1936 birinciteşrininde siyasî olduğu gibi ekonomik ve kültürel bir esas üzerine Roma - Berlin mihverinin tesis edildiğini ve tedricen Japonya, Macaristan ve Mançukov ile münasebetlerin takviye edilmiş bulunduğunu bildirmiştir.

İngiltereye yapılan 16 - 4 tarihli anlaşmalar iki memleket arasında normal münasebetlerin takviyesi için müsait şartlar yaratmıştır.

Fransa'ya gelince, hükümetim halen iki memleketi ayıran meseleleri 17 kânunuevel 1938 tarihli bir nota ile resmen Fransa'ya bildirilmiştir.

İspanya ile İtalya arasında biribirine zıd menfatler mevcut olmadığı için bu iki memleket mümkün olduğu kadar geniş sahalarda işbirliği edebilirler.

İtalya, ebedî bir barış hakkında hayallere kapılmamakla beraber, imparatorluğu menbalarının tamamen inkişaf edebilmesi için barışın mümkün olduğu kadar uzun müddet devamını istemektedir.

Kıral, Arnavudluk, Yuğoslavya, Polonya ve İsviçre ile olan pek dostane münasebetleri de kaydetmiştir.

Romanya bir taarruza ugrarsa
Fransa, İngiltere lâkayt kalmıyor

(Başı 1 inci sayfada)

dâvet etmek için bir karar verecektir.

Polonyalıların çekingenliği

Polonyalıların çekingenliği, sovyetlerin resmî cevaplarının teehhürü ve balkan devletlerinin İngiltere tarafından daha sarih teahhüdlere girişilmedikçe açıkça vaziyet almakta tereddüt etmeleri ingiliz makamlarını yeniden beynelmilel bir konferans akdi plânını derpiş etmiye sevketmiştir.

Mamafih, Sovyet Rusya'nın kayıt ve şartsız ingiliz plânını kabul ettiğine dair Londra'ya bir haber gelecek olursa, İngiltere hükümeti, derhal üç taraflı bir beyanname neşretmiye ve doğrudan doğruya ve yahut beynelmilel konferansla bu plâna iştirâklerini temin için devletlerle istişarede bulunmıya karar verebilecektir.

Görüşmeler devam edecek

Londra, 23 a.a. — D. N. B. ajansı tarafından ingiliz gazetelerinin hülâsaları:

"İngiliz sabah gazetelerine göre, diplomatik müzakerelerde yeniden tecavüzlere karşı bir blok teşkil edilmesiyle sovyetlerin önce bir konferans aktini ve bunu müteakip müşterek bir beyanname neşrini derpiş eden teklif leri mevzuu bahis olmuştur.„

"Times" gazetesi dün ingiliz ve fransız nazırları ve eksperleri arasında başlıyan müzakerelere bugün de devam edileceğini yazıyor ve bu temaşların daha şimdiden bir konferans mahiyetini aldığını ehemiyetle kaydederek diyor ki:

Müsbet cevap veren hükümetler

" Resmen bildirildiğine göre, tecavüze karşı müşterek beyanname neşre dilmesine dair olan ingiliz teklifine Fransa ve Sovyetler Birliği müspet cevap vermişlerdir. Polonya ise henüz katî bir cevap vermemiştir.

Esasen bir konferans aktinden de katî olarak vazgeçilmiş değildir.

Polonya'nın müteredditvaziyeti

"Deyli Telegraf" fransız ve ingiliz nazırları arasındaki müzakerelerin bir konferans akti hususunda Polonyanın müteredditvaziyeti etrafında cereyan ettiğini, fransız hariciye nazırının böyle bir konferansın bizzarure askerî mahiyet alması lâzım geldiği mütaleasında bulunduğunu ve Bonne ile Çemberleyn'in geçen sontesrindeki bu kere teati eylediklerini yazdıktan sonra diyor ki:

"İngiliz nazırlarından bir kısmı ingiliz tekliflerinin bazı noktalarının değiştirilmesi fikrinde bulunmuşlardır. Bilhassa Simon, İngiltere'nin muayyen bir huduttan ileri taahhütlere girişmesine muarız bulunuyor. Bu hususta ingiliz nazırları arasında ihtilâf vardır.

Cesaret verici cevaplar

"Nevs Kronikl" ingiliz tekliflerine gelen ilk cevapların cesaret verici olduğunu ve birçok memleketlerin bu teklifleri nazarı itibara almıya âmâde gözüktüklerini yazıyor.

Aynı gazete, kabinedeki liberal nazırların John Simon başta olmak üzere muhalif bir cephe aldıklarını kaydeylemektedir.

Fransız gazetelerinin yazdıkları

Paris, 23 a.a. — Alman ajansının görüşüne göre Fransız - İngiliz müzakereleri hakkında, gazete tefsirlerinden çıkan netice, Almanya'nın muhasarasını istihdaf eden batı devletleri projesinin ileri gitmediği merkezindedir. Bir demokrasiler hattı tesis hakkındaki plân hiç değilse şimdilik akim kalmış görünüyor. Halen en az bir Fransız - İngiliz - Sovyet deklerasyonunun teminine çalışılmaktadır.

Londra'daki Sovyet mahfillerinin kanaati

Paris, 23 a.a. — Londra'dan bildiriliyor:

Londra'daki sovyetler mahafili, sovyet Rusya'nın İngiltere tarafından Fransa, Polonya ve Sovyet Rusya'ya teklif edilmiş olan karşılıklı istişare beyannamesini imzalamıya hazır olduğunu beyan etmektedir. Mamafih Moskova'nın resmî cevabı henüz gelmiş değildir.

Aynı mahafil, mevzuu bahis beyannamenin daha katî ve kuvetli bir tarzda kaleme alınması ve daha sarih taahhüdleri ihtiva eylemesi lâzım gelmekte olduğu mütaleasında bulunmaktadırlar. Mamafih Sovyet Rusya, mezkûr vesikayı imzalamak için, bu vesikada bu gibi tadilât yapılmasını müteakddim şart olarak ileri sürmiyecektir.

Siyasî müşahitler, İngiltere hükümetinin şimdi Polonyanın imtinaına rağmen, Fransa ve Sovyet Rusya'nın muvaffakatte bulunmalarının beyanna - dilmiş olan Yugoslavya, Yunanistan, Romanya ve Türkiye gibi daha küçük diğer devletlerin imzasına arzetmeğe kâfi olup olmadığına karar vermek mecburiyetindedir.

Sovyetler müsbet cevap verdiler

Londra, 23 a.a. — Roytér ajansının Moskova'dan öğrendiğine göre, Sovyetler Birliği hükümeti, her türlü tecavüze karşı müşterek bir pakt yapılması hakkındaki ingiliz teklifine müspet cevap vermiştir.

Çemberlyen'in beyanatı

Londra, 23 a.a. — Başvekil Çemberleyn Avam Kamarasında beyanatında demiştir ki :

"— İngiliz hükümeti, alman hükümetinin son yaptıklarının Almanya'nın bir gayretler serisiyle Avrupa'yı hâkimiyeti altına almıya ve hâkimiyeti daha ileri teşmil etmiye çalışıp çalışmadığı meselesinin ortaya koyduğunu daha evel bildirmişti. Almanyanın niyetleri hakkındaki bu tefsir, doğru ise, böyle bir alman teşebbüsünün İngiltere'nin ve hüriyetlerini seven diğer memleketlerin mukavemetini doğuracağını ilân etmeyi İngiltere hükümeti kendisine bir vazife bilir.„

B. Çemberleyn, bundan sonra, diğer memleketlerle yapılmakta olan son konsoltasyonlar hakkında şimdilik bir beyanatta bulunamıyacağını tasrih etmiş ve ayrıca şunları ilâve eylemiştir:

"— İngiltere hükümeti, Almanya'nın kendi ihracatını fazlalaştırmak için yapacağı makul gayretlere sed çekmek istememektedir. Esasen son hâdiseler vukua geldiği zaman dostane bir hava içinde iki memleket için de iyi ticaret anlaşmaları müzakeresi yapmakta idik. Fakat son hâdiseler üzerine, bu görüşmeler durmuştur .

İngiltere hükümeti, Avrupa'da birbirine muhalif bloklar vücuda getirmek arzusunda değildir. Burada uğraştığımız tez, sırf, müstakil devletleri, şiddetli tazyikler altında, hüriyetlerinden vazgeçirtecek usullere katiyen başlamıyacağımız ve bu gibi bütün teşebbüslere bütün kuvetimizi istimal ederek karşı koymıya azmettik.

DÜNKÜ İSTANBUL gazeteleri

a.a. Matbuat Servisi

CUMHURİYET

Bize düşen vazife

Nadir Nadi, bugünkü baş makalesinde, Çekoslovakya hâdisesinin garp demokrasilerinde uyandırdığı heyecanı mevzubahs ederek dünyanın bu telâşı içinde biz Atatürk çocuklarının cemiyetimizin hayatî menfaatleri bakımından her dakika realist kalmağa mecbur olduğumuzu, başımızda bütün milletin itimadını kazanmış millî bir Şef ve onun sevk ve idare ettiği ağır başlı bir hükümet bulunduğunu, onların hayatî menfaatlerimize en uygun şekilde harekette hiç bir zorluk çekmiyeceklerine emin olduğumuzu söylüyor.

İnönü'nün vereceği çay

Ankara'dan aldığı bir telefon haberine atfen, reisicümhur ve refikaları tarafından bugün Ankara'da vazifedar olan bazı subaylarla ailelerinin cümhur riyaseti köşkune davet edildiklerini, başvekil ve vekillerimizin bulunacakları bu davette, kabul resmini çoy ziyafetinin takip edeceğinin, bu toplantıdan sonra bir müddet fasıla verileceğinin anlaşıldığını yazıyor.

Bulgar Başvekili

Edirne munabirinin, bulgar başvekili ile yaptığı bir mülâkatı neşrediyor. Başvekil Köseivanof, bu muhabire, son hudut noktasında dahi Türkiye matbuatının bir mümessilini görmekle büyük bir memnuniyet duyduğunu, türk matbuatının dostane neşriyatının her iki milleti biribirine daha ziyade yaklaştıracağına emin bulunduğunu söylemiş ve bundan duyduğu memnuniyet ve şükran hislerinin türk milletine yayılmasını rica etmiştir.

İkinci müntehiplerle temas

Nalına mıhına sütunu muharriri, ikinci müntehiplerin toplanarak, namzetler arasında yaptıkları istişarî mahiyetteki seçim sayesinde, en ziyade kimleri namzetliğe uygun gördüklerini parti şeflerine söylemek imkânını bulduklarını yazarak, milletin siyasî hayatında ilk defa olarak tatbik edilen bu usulün gayet yerinde olduğunu, ikinci müntehiplerin kendilerine verilen bu yeni salâhiyet ve yeni vazifelerden fevkalâde mütehassis olduklarını ve büyük millî Şefin mebus seçiminde gösterdikleri bu itina ve titizliğin bütün milleti memnun ve minnettar bıraktığını ilâve etmektedir.

Ucuz radyo kanunu projesi

Ankara'dan aldığı bir telefon haberine atfen, ucuz radyo kanunu projesinin hazırlandığını, başvekâlete bugünlerde gönderileceğini, bu hususu temin için nafıa, büdçesine 500 bin lira tahsisat konulduğunu, satış işinin doğrudan doğruya posta telgraf veya satıcılar tarafından yapılması hakkında bugünlerde bir karar verileceğini yazıyor.

Halk Partisi ve hizmetleri

Dr. Galip Güntekin türk milletinin, intihap işleri dolayısiyle tarihî günlerini yaşadığını söyliyerek, cümhuriyet halk partisinin rejimdeki ehemiyetini ve mevkiini tebarüz ettirdikten sonra, milletin kendisini temsil edecek olan kimselerin intihap hususundaki güçlüğü, bu vazifeyi üzerine almak suretiyle gene Partinin bertaraf ettiğini bu namzetleri ittifakla seçmek suretiyle, türk milletinin birlik ve beraberliğini bütün dünyaya göstermiş olacağını yazmaktadır.

İKDAM

Ne garip manzara

Ahmet Ağaoğlu, bu başmakalede Refik Halid'in aleyhinde bulunan bir gazetenin, şimdi onun kitaplarını ilân etmesini çok garip bulduğunu ve gazetelerin Refik Halid'i paylaşamadıklarını yazıyor, muharririn ,bir gazetede çıkan yazısından bazı açık parçalar naklediyor.

Haritalar değiştikçe coğrafya dersi

İnkılâbın meşalesi sütunu muharriri, coğrafya derslerinin, mütemadiyen değişen hartalar yüzünden, çok güçleştiğini, hartadaki her değişikliği, tâbilerin takip etmesine imkân olmadığını, bundan dolayı, talebenin modası geçmiş hartalar üzerinden ders okumamaları için harta tabını vekâletin ele alması icap ettiğini yazıyor.

Her şeyin başı: millî birlik

Üniversite doçentlerinden Dr. S. Irmak, cihan tarihinin nazik bir devresinde bulunduğumuzu söyliyerek milletlerin karşılıklı saffı harp nizamı tablosu gösterdiklerini yazdıktan sonra, sözü bize getiriyor ve Atatürk'ün Anadolu'daki ilk büyük eseri olan misakı millî'nin, millî birliği korumak bakımından olan ehemiyetini tebarüz ettirdikten sonra millî birliğin tezahüründe vesile olan seçim vazifesini ifa edeceğimiz günün gelmiş olduğunu yazıyor.

TAN

Müşterek cephede bizim yerimiz

M. Zekeriya Sertel, Çekoslovakya işgalinin ihdas ettiği vaziyeti tahlil ettiği başmakalesinde, Avrupa'da siyasî bloklar ve müşterek cepheler teşekkül ettiği şu sırada yerimizin bu müşterek cephede bulunduğunu, çünkü alman akınının şarka doğru geldiğini, yol üzerinde müttefiklerimiz Romanya, Yugoslavya bulunduğunu, onların ezilmesinin, tehlikenin Balkanlara ve hudutlarımıza dayanması mânasını ifade ettiğini yazarak İngiltere'nin müşterek cephe tesisi fikrine ilk muvafık cevab veren devletin bundan dolayı Türkiye olduğunu yazıyor.

Şehitlik

M. Turhan Tan, Penceremden sütununda, şehitliklerin hâlâ tamir edilemediğini yazarak, bütün vatandaşları yardıma

Nihayet geliyor

Sabiha Zekeriya Sertel "Görüşler„ sütununda, Habeşistan'dan başlıyan harbin Ispanya ve Çekoslovakya'ya geçen safhalarını zikrettikten sonra, istilânın hançeri bu defa Romanya'ya dayandığını, "şarka doğru„ düsturuna göre bunun Bağdad'a kadar dayanacağını yazarak aynen şöyle söylüyor: "Artık dün Sakarya hudutlarında istiklâlini koruyan Türkiye, bugün cephesini Romanya hudutlarında kuracak. Çünkü harp bize geliyor. Ve biz bu istiklâli korumak için and içmiş bir milletiz. Hiç bir taarruz, bir gelin alayı gibi silâh patlatmadan türk hududundan geçemez.„

YENİ SABAH

İntihabatta yeni bir inkişaf devresi

Hüseyin Cahit Yalçın, bu baş makalede, milli hakimiyet rejimini kuran türk milletinin bugün yüksek idealine doğru yeni bir adım attığını, halk hakimiyeti esaslarının tatbikatında bu mesut teşebbüsün doğrudan doğruya Büyük Şef İsmet İnönü'nden geldiğini söyliyerek, ordu, hüriyete ve halk hakimiyetine bu samimî hürmet ve bağlılığı ile bütün memleketin kalbini cidden kazandığını yazdıktan sonra, memleket inkişafı ve kabiliyeti arttıkça millî şefin, milletin hakimiyet prensipini biraz daha geniş surette tatbika müsaraat ettiğini, dün bütün müntehibi sanilere tebliğ edilen İsmet İnönü'nün mektubunun, rey verme salâhiyetinin genişletilmesi müjdesi olduğunu izah ediyor ve millet buna olan liyakatini ispat ettikçe, millî şefin yeni bir jestine şahit olacağımıza şüphe bulunmadığını ilâve ediyor.

VAKİT

Mebus namzetleri

Asım Us, baş makalesinde, mebus namzetlerinin riyaset divanı tarafından seçilmesine mukabil, Millî şef İsmet İnönü'nün bu intihabda istişare usulünü tatbik ettiğini yazarak bu yeni usulün isabetini tebarüz ettiriyor ve seçim şekli hakkında izahat veriyor.

AKŞAM

Fırtınalar karşısında Türkiye

Necmettin Sadık, bugünkü başmakalesinde Başvekil Refik Saydam'ın ilkbaharda Avrupa'da mühim hâdiseler çıkmasını söyliyerek Türkiye'nin bu yeni vukuatı, meclisi seçmiş bir vaziyette karşılaması lüzumuna dair olan sözlerinin tahakkuk ettiğini yazdıktan ve son siyasî hâdiseleri tahlil ettikten sonra Türkiye'nin Avrupa'daki bu hazin çöküntüye elemle bakan bir seyirci vaziyetinde bulunduğunu, fakat sadece seyirci değil uyanık bir gözcü olarak bulunması lâzım geldiğini söylemekte ve vatan içinde bir olan türklerin vatan dışında da kimse ile kavgası olmadığını tebarüz etfirerek İnönü devrinin temin ettiği kuvet yarımın hâdiselerini sükûn içinde serin kanlılıkla karşılamamızı mümkün kıldığını ilâve eylemektedir.

Âmir ve iş

"Dikkatler" sütunu muharriri, Anadoluda seyahat edenlerin yarıda kalmış bir çok eserlere tesadüf ettiklerini söyliyerek şu veya bu âmirin iş başından çekilmesiyle, başladığı işin yarıda kalması icap etmediğini yazıyor.

SON POSTA

Çeklerin mukadderatı önünde

E. Talu,Çekoslovakya hâdiselerini tahlil ettiği bu yazısında, çekoslovakların vatansız kaldıklarını yazdıktan sonra "Ey ulu tanrı, beni türk yarattığım, bana bu zilleti ve bu hürsanı göstermediğin, göstermiyeceğin için sana bin hamdüsena olsun„ cümlesiyle bitiriyor.

SON TELGRAF

Büyük Şef'in sözü ve eseri

Ethem İzzet Benice, Millî Şefin üniversite balkonunda ve memleket halkına hitap ederken millet meclisinin milletin menfaati ve ideallerini hakikaten temsil eden bir millet hülâsası vaziyet ve itibarımda bulunacağını söylemiş olduğunu hatırlattıktan sonra, dün Türkiye'nin 28 vilâyetindeki ikinci müntehiplerinin Parti Umumî Reis Vekilinin ve Genel Sekreterinin dâveti ile toplanmış olduklarını ve kendilerine hitap eden beyannameyi dinleyerek reylerine arzedilen mebus namzetleri üzerinde istişarî mahiyette bir seçme ve eleme yaptıklarını, bu hareketin üniversite balkonundaki sözlerin bugün halk şefleri içinde reel ve sosyal bir devrim mahiyeti iktisap etmesi demek olduğunu ve uzun hürriyet mücadeleleri ve deneme yılları içinde türk milletinin, müntehibisanilerinin şahsında vicdan ve tefekkür hürriyetinin rey halinde ve her türlü tesirden âzade olarak tecelli ettiğini ilk defa olarak görerek Millî Şefe karşı gösterdiği kayıtsız ve şartsız itimat ve bağlılıktaki isabet ve kuveti bir kere daha yerinde ve haklı bulduğunu yazmaktadır.

HABER

İki korku mevzuu

Necip Fazıl Kısakürek, bu fıkrasında, garbli ve klâsik cemiyetin, faşizm ve komünizm denilen iki korku karşısında bulunduğunu söyledikten sonra şöyle diyor: "Milletlerin en ciddî mikşa kapışma tehlikesi yaşadıkları şu nazik anda, her şubesiyle istiklâllerine bağlı olanlar sinirlerine faşizme, ruhlarını da komü -

Fransız başvekilinin sözleri

Sulhun selâmetini yurd müdafaası ile beraber düşünmek lâzım

Fransız Başvekili B. Daladier parlâmentodan millî müdafaanın takviyesi için geniş salâhiyet isterken, bir nutuk irat etmişti. Bu nutkun mühim kısımlarını Le Temps gazetesinden tercüme ediyoruz :

Kuvetleri, büyük bir kısmı itibariyle sürat ve sır sayesinde temin edilmiş olan rejimlerle hiç olmazsa onların sahip olduklarına muadil silâhlarla mücadele etmek isteminin hüriyet nizamını tehlikeye koymak demek olmadığımı idda ediyorum.

Daha aylarca evel, tam 21 ağustos günü - bu, sizinle benim aramdaki güçlüklerin menşei olmuştur - diger büyük devletlerin yaptıkları gerek adalî, gerek manevî gayretlerin ayını yapılmadıkça memleketin selâmeti temin edilemiyeceğini soylemiştim.

O zaman sözlerimi birleriniz istihza, diğerleriniz istihkarla karşıladınız. Beni hararetle tenkid ettiler. Fakat bu mazidir. Şimdi bundan bahsediyorsam, bütün Fransa'nın işe koyulması için yapmış olduğumu tekrar ele almak, buna devam etmek, kelime size daha sarih görünüyorsa bunu daha ağırlaştırmak katî niyetinde olduğumu bilmenizi istediğim için dir. Çünkü sulhu idame için yegâne çare budur, yahut, sulhu idame etmezsek, her halde bu, memleketin selâmetini temin için yegâne çaredir.

Münih anlaşmasına şiddetle hücum ettiler. Bizim sözümüze ihanet ettiğimizi de ilâve ettiler.

Eylülde, bir milyon adam seferber ettim. Avrupa'da hangi memleket, bizimkine müşabih teahhütlerin ifası için bu derecesini yapmıştır?

O zaman Çekoslovakya tecavüze uğradığı takdirde tereddüde mahal olmadığını ve harbe girmek mecburiyetinde kalacağımızı söyledim.

O zaman ne oldu? Bir sıra müzakereler cereyan etti. Lord Runciman müşahedelerinin neticesini bildirdi ve çeklerle südet almanlarının birlikte yaşamalarının imkânsız olduğunu söyledi. İşte o zaman Münih anlaşmasına vardık.

Baylar, o zaman, ve hattâ o zamandanberi, kim çıkıp da Münih anlaşmasına harbi tercih edeceğini söyledi ?

Kendi hesabıma ben, sulhu kurtarmak için harcadığım gayretlere aslâ esef edecek değilim, ve dünya sulhu kurtarılabilir oldukça bu gayrete devam edeceğim: Bunu kürsüden bilhassa söylemek isterim.

Baylar, bir hükümeti itham etmek, tenkidler sıralamak kolaydır. Ben henüz bir faaliyet plânı bekliyorum. Kendi hesabıma size böyle bir plân getiriyorum.

Bu plânın kıymeti neyse odur. Bunu kabul edecek veya reddedeceksiniz; hiç olmazsa sizden, hükümet hesabına hayatî addettiği bazı tedbirlerin alınması imkânını istemiş olacağım.

Meclisin bu dosya üzerine derhal müzakeresini istemekle şerefyap olduğum bir kanun projesi koydum. Bu kanunun kabulü veya reddi bu müzakerenin hakikî hükmü olacaktır.

Bu projenin hedefi hükümete memleket müdafaası için lüzumlu bütün tedbirleri kararnamelerle almak selâhiyetini vermektir. Şu dakikada memleket müdafaası için elzem bulduğum tedbirlerin hattâ hülâsa halinde bu izahı yapamıyacağımı meclis takdir buyuracaktır.

Tabiî reyinizi istimalde hürsünüz. Fakat sözlerimde heyecanı veya hayreti mucip olacak hiç bir nokta göremiyorum. Fransa'nın kuvetini arttırmak istiyorum. Ser best olmak ve pek büyük bir süratle bazı tedbirler almak istiyorum.

Daha başka sebepler var ki onları da söyliyeceğim.

İşte baylar, hükümeti ittifakla bu projeyi tevdie sevkeden bu sebeplerdir.

Fakat yalnız bugünkü vaziyetin vahameti karşısında kararlar vermek ve tedbirler almak mevzuu bahis değildir. Her fransızın hadiselerin icbar ettiği tedbirleri bizzat alması lâzımdır.

Müşterek selâmet şimdi önünde her şeyin silinmesi lâzım gelen hayatî bir zarurettir.

Tehlike karşısında demokrasinin tezatlar rejimi olmaktan çıkması lâzım geldiğini ve bir memleketin bütün evlâdlarının herkesin selâmeti namına serbestçe iştirâkleri rejimi olmasıcap ettiğini söylemekte tereddüd etmiyorum.

Bugün kumanda eden, millet olmalıdır.

Etrafımızı çeviren bütün devletler, mahrem olarak, en ağır kararları vermiye ve bunları derhal tatbik etmiye muktedir bulunurken, Fransa'nın da, gerekli süratle harekete geçmek imkânlarından mahrum olması bizce tecviz edilemez. Hâdiselerin bizi geride bırakması ve müzakere yavaşlıklarının memleketin selâmeti için gerekli tedbirlerin tatbikini firenlenmesi tecviz edilemez.

İşte bu hayatî zarurete cevap vermek için ve münhasıran bu maksadladır ki hükümet sizden hususî bir iktidar istiyor. Bize sulhu kurtarmak, veya icabında memleketin selâmetini temin etmek imkânını verecek yegâne metod bizce budur.

Avrupa sulhuna, şüphesiz ki nepimiz, yirmi senedenberi, çok ağır fedakârlık - larda bulunduk. Bunların sulha müreccah olduğu kanaatında berdevamız. Fakat bugün, hâdiseler, ne olursa olsun, Fransa'nın kadrinin irtifaında olabilmesi lâzımdır demek vazifemizdir.

Bir çoklarının dediği gibi, ben de, ancak yeni kuvet teşebbüslerine karşı memleketimizin kendini müdafaadan aciz olacağı kanaatine saplandığımız takdirdedir ki sulhtan ümid kesmek lâzım geleceği kanaatındayım.

Demek ki sulhun selâmeti ile memleketin müdafaasını birlikte düşünmüş oluyoruz.

Sulhçu zihniyetle vatanperverlik zihniyeti ekseriya birbirine zıd görülmüştür. Biz kendi hesabımıza, bu iki meziyeti aynı iradede birleştiriyoruz. Sulhçu ve vatanperveriz çünkü fransızız. Vatanperver olduğumuz içindir ki sulh lehinde mücadele ediyoruz. Vatanların hakikî büyüklüğünü ancak sulh temin eder; fakat sulhçu olduğumuz içindir ki bundan böyle bizi hür adamlar yapmış olan bir vatanın hizmetine her şeyi vakfetmiye azmettik.

Sıra kime geldi?

Hitlerciler, Danzigde de, Memel'de de acaba Hitler'in hayırsever müdahalesini istiyecekler mi?

Fatihler şimdi Ukranya anbarlarının, Romanya petrol sahalarının kıyısında bulunuyor. Dört yol ağızlarını kontrol ediyor.

Mihver'in öbür ucundaki Musolini bütün bunlar için ne düşünüyor? Musolini ki 1938 de lord Runsiman'a şöyle yazmıştı:

"Eğer Hitler üç buçuk milyon alman südeti yerine üç buçuk milyon çeki ilhak etmeğe kalkarsa Avrupa'nın o zaman heyecana ve harekete gelmesi makûldur...."

Roma'da hâlâ, Fransa ile İngiltere'den İtalya'nın isteklerine Berlin'in yardım edeceği ümit ediliyor mu?

Petit Journal

İngiltere'de esen hava

Londra'dan bildiriliyor:

Muhafazakâr gazetelere bir göz atmak, güdmekte olduğu politika ve metotların, bugün her zamandan ziyade tenkit edilmekte olduğunu ingiliz başbakanına anlatmak için kâfidir. Eskidenberi kendisinin en sadık taraftarı olanı "Deyli Meyl" bile, hükümetin, hiç de yerinde olmıyan bir emniyet hissiyle hareket etmiş olduğunu kaydetmektedir.

Parlâmentoya haddinden fazla sıfır getirmiş olan Koalisyon hükümetinin zâafı, şimdi daha bariz bir şekilde meydana çıkmıştır. Geçenlerde bir millî temerküz kabinesini ileri sürmüş olan Eden'in mütaleası her tarafta büyük bir alâka uyandırmıştır.

"Deyli Herald", Çemberlayn başbakan kaldığı müddetçe gerek memleket içinde gerek enternasyonal politikada tedafüî bir cephenin mânâsı yoktur, diyor.

Muhafazakâr partinin dış işler komitesi, epey uzun süren bir toplantı yapmıştır .120 Mebusun iştirâk etmiş olduğu bu toplantıda, ekseriyet, mecburî askerlik hizmetinin tatbikini istemiştir. Bu da, burada esmekte olan havanın istikametini göstermektedir. Mecburî askerlik hizmetinin tatbik edilebilmesi, ancak işçi partisiyle sendikaların muvafakat etmelerine bağlı bir meseledir. Bunu, aylardanberi bu dava peşinde koşan muhafazakârlar da biliyorlar. Fakat, hükümetin yapacak başka bir çaresi kalmadığını da müdriktirler.

Noye Zürher Saytung

ULUS POSTASI

16 ıncı asırda kurulan mukaddes Roma imparatorluğu ile bugünkü alman imparatorluğunu mukayese eden harita

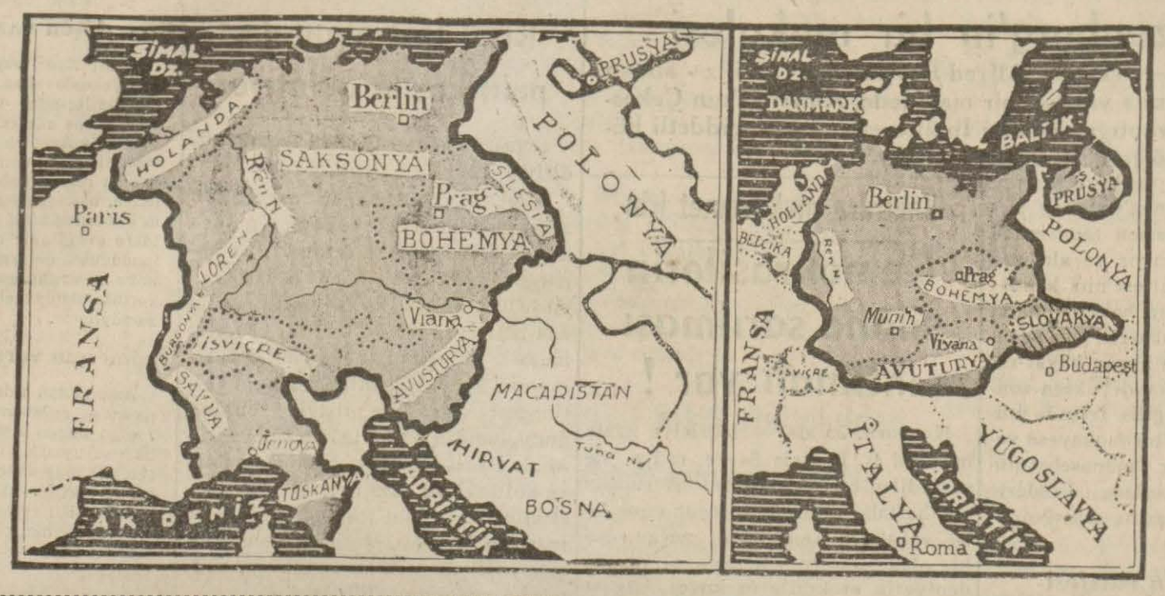

Hitler demişti ki :

" B. Chamberlain'i temin ettim ve burada tekrar ediyorum ki -bu mesele bir kere daha halledildikten sonra- Avrupa'da Almanya için artık arazi meselesi kalmamıştır ! Ona yine temin ettim ki Çekoslovakya meselelerini hallettiği, yâni Çekler diğer azlıklarıyle tazyik vasıtasıyle değil de sulh yoluyle anlaştıkları zaman Çek devletiyle alâkadar olacak değilim. Ve bunu ona teahüt ediyorum ! Biz Çekleri aslâ istemiyoruz. „

(Hitler'in Berlin'de 26 Eylûl 1938 günü Spor Sarayı'nda söylediği nutuktan).

L'Europe Nouvelle

1939 senesinde Mukaddes bir Roma İmparatorluğu mu?

Deyli Meyl'den

Avrupa haritasının bir defa daha değişmesi karşısında insan, Bay Hitler'in mukaddes Roma imparatorluğunu yeniden kurmak mı istediğini düşünüyor.

İlk defa olarak Rayh'ın hudutları içerisine alman olmıyan bir ırk alınmış oluyor. Hitler'in askerleri Prag'a doğru yürüyüşe geçmeden önce, bir çokları onun bütün ihtirasının alman ırkına mensup olanların alman hududu içine alınmasına inhisar edeceğini sanıyorlardı.

Şimdi çekler alındı. Yarın öbürgün hırvatlar, lehliler ve macarlar da alınabilir.

1934 senesinde Nuremberg'de toplanan nasyonal - sosyalist kongresine Ahenden mukaddes Roma imparatorunun âsasiyle tacı gönderildiği zaman, ihtimal ki, bunun ne mânaya geldiğini anlıyamamıştık.

O zaman bunun sebebi olarak, bu âsa ile tacın 1424 de Nuremberg'e ait olduğu söylenmiş, esas maksat gizlenmişti.

Bu âsa ile tac, Napolyon harpleri azmanında Viyana'ya götürülüp emniyet altına alınmış olan hakiki - lerinin mevsuk kopyaları idi.

1934 de bunların ancak kopyası elde idi. Viyana alındıktan sonra ise hakikileri de ele geçmiştir.

Bundan iki sene sonra, alman askerlerinin gözü alman mukaddes Roma imparatorluğunun bir parçası olan Viyana'ya çevrildi.

Artık Almanya'da şöyle reklâmlar yapılıyordu : "Mukaddes Roma imparatorluğu bizim eski ana yurdumuzdu."

İttifakî ki dünya, o zaman bunların mânasını kavrıyamamıştı. Son hareketler ise bunların Hitler'in kafasındaki ihtirasları gösterdiğini tebarüz ettirmektedir.

Hitler'in yıllarca önce yazdığı "Mücadelem" isimli kitapta kendisinin denizaşırı ve uzak sömürgelerle değil, yakında bulunanlarla alâkadar olduğu hakkındaki satırları hatırlıyor musunuz?

O, Avusturya'yı, Çekoslovakya'yı, Hırvatistan'ı, Almanya'yı çevreliyen ve bir azmanlar mukaddes Roma imparatorluğuna dahil bulunan memleketleri kasdediyordu.

962 senesinde Otto'ya taç giydirmekle başlıyan bu imparatorluk, şu veya bu şekilde 1806 senesine kadar devam etmişti.

Zaman zaman hudutları değişmekle beraber bu imparatorluk, muayyen bir siyaset dava ve maksadına hizmet ederek 1000 sene kadar payidar olmuştu.

On altıncı asırda bu imparatorluk sarkta Macaristan'a, garpta da Holanda'ya kdar uzanıyor, Çekoslovakya'yı, şimalî İtalya'nın bir kısmını, İsviçre'yi, Savua'yı, Fransa'daki Burgundi'nin bir kısmını ihtiva ediyordu.

1556 dan 1806 ya kadar bu imparatorluk, Habsburgların riyaseti altında alman prenslerinin bir konfederasyonu halinde idi. Bu camiaya dahil olan devletler arasında zaman zaman kavgalar, muharebeler oluyordu.

Ondan sonra Holanda, İtalya ve İsviçre gibi kısımları istiklâllerini kazanmışlar, diğer kısımlar bir arada kalmıştı.

Bir kaç sene önce alman kışlalarına asılmış olan levhaları hatırlıyacak olursak alman dış siyasetinin hedeflerini anlamış oluruz.

Bu neşriyat, 1638 de türkleri Viyana'da mağlup etmiş olan Savua prensi Öjen'in ölümünün 200 üncü yıldönümü münasebetiyle yapılmıştı.

Bu neşriyat icinde almanların şarka ve cenuba doğru yayılacaklarına işaret olunuyordu.

Avusturya ve Çekoslovakya'nnı başına gelenlere bakılacak olursa, o zamanki neşriyatın alman dış siyasetini göstermi şolduğu anlaşılır.

Bunlarda, eski büyük imparatorluğu teşkil eden bütün devletler üzerinde almanların meşrû hakkı bulunduğu izah olunmuyor mu idi?

Eğer hakikat böyle ise Hollanda ile İsviçre'nin de istilâ edilecek memleketler arasında bulunması lâzım gelir. Nitekim almanların böyle bir maksat ve niyet de beslemekte olduklarına dair şayialar dolaşmaktadır.....

..... Hitler, kendi kuracağı imparatorluğun da bin yıl yaşıyacağını söylemektedir.

— The Daily Mail —

RADYO

TÜRKİYE
Radyo Difüzyon Postaları
TÜRKİYE Radyosu
ANKARA Radyosu
DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kcs./120 Kw.
31.70 m. 9465 Kcs./ 20 Kw.
T. A. P.
19.74 m. 15195 Kcs./ 20 Kw.
T. A. Q.

Ankara

CUMA: 24.3.1939

12.30 Program.
12.35 Türk müziği - Pl.
13.00 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri.
13.15 - 14 Müzik (melodiler - Pl.).
18.30 Program.
18.35 Müzik - Pl. (Oda müziği).
19.00 Konuşma (Tayyareci konuşuyor).
19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti) Celâl Tokses ve arkadaşları.
20.00 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat).
20.15 Türk müziği Çalanlar: Kemal Niyazi Seyhun, Zühtü Bardakoğlu, Eşref Kadri, Cevdet Çağla. Okuyanlar: Halûk Recai, Safiye Tokay. 1 - Acem kürdî peşrevi. 2 - Nikogos ağa - acem kürdi şarkı - Sevdi göynüm ey melek sima seni 3 - Melekzed efendi - ferahnak şarkı - titrer yüreğim ol güliter. 4 - ..... - Ferahnak şarkı - Bir sebeple gücenmişsin. 5 - Kemal Niyazi Seyhun - Kemençe taksimi. 6 - Hafız Yusuf - Hüseyni şarkı - Saçın bükümleri. 7 - ..... - Hüseyni saz semaisi. 8 - Tanburi Ali efendi - Nihavent şarkı - Sevdim yine. 9 - Refik Fersan - Suzinak şarkı - Canım kimi isterse. 10 - Refik Fersan - Uşşak şarkı - Kız bürün de şalına.
21.00 Memleket saat ayarı.
21.00 Konuşma (Haftalık spor servisi).
21.15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat).
21.25 Neşeli plâklar - R.
21.30 Müzik Riyaseti cümhur filarmonik orkestrası): şef: Praetorius 1 - G. Rossini "Sevilla berberi" operasından uvertür. 2 - S. W. Müller: Bohemya müziği. a) Furiant, allegro molto e feroce. b) Polka. c) Passacaglia. d) Köy düğünü. 3 - Ed. Grieg: senfonik danslar op. 64. a) Allegro moderato e marcato. b) Allegretto grazioso. c) Allegro giocoso. d) Andante - Allegro molto e risoluto. 4 - C. M. von Weber - H. Berlioz ? Valsa davet.
22.40 Müzik (operetler - Pl.).
23.00 Müzik (cazbant - Pl.).
23.45 - 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Avrupa

OPERA VE OPERETLER: 14.15 Frankfurt — 19.35 Bükreş — 20.10 Breslav — 20.15 Milano — 20.30 Floransa — 21 Strazburg.
ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER: 16.45 London - Recyonal — 19.35 Bükreş — 20.10 Doyçlandzender, Laypzig, Münih, Viyana — 20.15 Frankfurt — 21 London - Recyonal — 21.10 Ştutgart — 21.30 Roma.
ODA MUSİKİSİ: 15.25 Hamburg — 18.20 Laypzig — 19.15 Breslav — 23.30 Lüksemburg.
SOLO KONSERLERİ: 14 Laypzig — 17 Berlin — 17.5 Stokholm — 17.25 Hamburg — 17.30 Kolonya — 18 Ştutgart — 18.20 Breslav, Münih — 18.30 Kolonya — 19.30 Brüksel — 20.15 Monte - Ceneri — 22.10 Beromünster — 22.30 Doyçlandzender. Sarbrük.
NEFESLİ SAZLAR (Marş v. s.): 8.30 Sarbrük — 12 Alman istasyonları.
ORG KONSERLERİ VE KOROLAR: 18 Königsberg — 21 Beromünster.
HALK MUSİKİSİ : 15.35 Laypzig — 19 Viyana.
DANS MÜZİĞİ: 22.10 Budapeşte — 22.30 Stokholm — 23 Floransa, Milano, Roma — 23.25 London - Recyonal — 23.45 Liyon, Paris - P. T. T. — 24 Lüksemburg — 0.15 Droytviç — 0.30 Keza.

KURBAĞA DAMGASI

— 15 —

Yazan: Edgar WALLACE

— Ben onun vazifede olduğunu söylememiş miydim, diye bağırdı. Bakın işte, casuslar kıralı: sadık Elk!

Dick şaşırmıştı. Kurbağaları başka bir istikamette takip etmek için cenuba harekete hazırlanır veziyette bıraktığı Elk, burada, ellerini kapıya dayamış, başını eğmiş, gözlüklerinin üzerinden hüzünle onlara bakıyordu:

— İçeri gelebilir miyim, M. Bennett.

John Bennett ona gelmesini işaret etti.

— Bu civarda bulunuyordum. Aklıma size uğramak geldi. Bonjur Matmazel, bonjur M. Jhonson.

Hiddetle yerinden kalkan oğluna, Bennett:

— İskemleni Elk çavuşa ver, diye emretti.

Elk: — Müfettiş, diyerek tashih etti. Teşekkür ederim, ayakta durmayı tercih ederim. Evet kendim de inanamıyorum ama, müfettiş oldum. Beni selâmladıkları zaman, mukabele etmeyi unutuyorum.

Dick Gordona doğru döndü:

— Yüzbaşım, gelecek hafta içinde bir gün bana izin verir misiniz? Bazı ailevî sıkıntılarım var.

Elk içini çekti. Dick, onun bir ailesi olduğundan bihaberdi, hayret etti, güler yüzle:

— Müteessir oldum doğrusu, dedi.

Elk:

— Adeta bir felâket, dedi. Size anlatmak daha doğru olacak... Müsaade eder misiniz Matmazel?..

Dick kalktı ve hafiyeyle beraber kapıya kadar gitti. O zaman Elk ona hafif sesle:

— Lord Farnley'in evi bu sabah basıldı, ve kurbağalar muahedeyi çaldılar.

Genç kız yan gözle onlara bakıyordu. Fakat Dick'in halinden kendisini şahsen alâkalandıran haberler aldığı belli olmuyordu. Dick, ağır ağır, yanlarına avdet etti:

— Sizlerden ayrılmak mecburiyetindeyim, dedi. Elk'in işi beni şehre döndürecek kadar mühim.

Ella'nın gözlerindeki üzüntüyü memnuniyetle farketti. Kısaca vedalaştı. Zira şehre bir an evel dönmesi lâzımdı.

Otomobilde, Elk, mütemmim malûmat verdi. Lord Farnley Week-endi şehirdeki evinde geçirmişti. Memleketi için namüsaid olan aktarmalara ait bir maddenin tadiline muvaffak olan ve muahedeye yeni iki madde konmasını isteyen Amerikan sefirinin teklifi üzerine Lord Farnley evinde çalışmakla meşguldü.Fakat bu nu Dick, sonradan öğrendi. Çünkü sefirin muahededen haberdar olduğunu bilmiyordu.

Lord Farnley; evrakı, büronun duvarına yerleştirilmiş olan son model bir kasaya kilitlemiş, demir kanadı kapamış, tehlike zilini muayene etmiş ve yatmıtşı.

Ertesi sabah, öğleye kadar, kasayı açmamıştı. Yemekten sonra çalışmıya devam niyetiyle anahtarı kilide sokunca, anahtar boşa dönmüştü. Kanadının topuzunu çekince elinde kalmıştı, kasa kilitli değildi. Muahede, notlar ve tahviller kaybolmuştu.

Otomobili son hızla süren Dick:

— Nereden girmişler? diye sordu.

— Kilerin penceresinden. Mühendislerin bir buluşu. Yirmi senedir bu derece mükemmel bir iş görmedim. Bu işi dünyada ancak iki kişi yapabilir. Ne bir iz ne bir delik mevcut. Her şey temizce ve ihtimamla yapılmış. İnsana zevk veriyor.

Dick sertçe:

— Lord Farnley'in de sizinle aynı derecede memnun olmasını temenni ederim, dedi.

Elk müstehzi:

— Kendini terkettiğim zaman pek yüzü gülmüyordu diye cevap verdi.

İçeri girdikleri zaman da Lord Farnley'i gene yüzü asık buldular.

— Çok feci Gordon, cidden çok feci. Bu akşam bu mesele için kabine toplanacak. Başvekil de şehre döndü. Mesleğim mahvoldu.

— Neden bu işi kurbağaların yaptığını zannediyorsunnuz?

Cevaben, Lord Farnley kasanın kapağını açtı. İçinde, polis memurunun M. Broad'ın kapısında görmüş olduğu resme müşabih bir beyaz işaret mevcuttu. Kasanın nasıl açılmış olduğunu ancak bir mütehassıs anlıyabilirdi. Elk, kasanın topuzunun maharetle çıkarılmış olduğunu farketti. Bu, hırsızların, hiç kimsenin işitmediği kuvetli bir patlayıcı madde ile kilidi berhava etmelerine yardım etmişti. Elk:

— Sesi kısan bir alet kullanmış olacaklar, dedi. Bu aletle, bir tabancanın sesini gizler gibi, kolayca hareket etmişler. Tekrar ediyorum: dünyada bunu iki kişi yapabilir.

— Kimdir onlar?

— Genç Harry Lym, öleli seneler oldu Saul Moris.. oda öldü.

Nazır tahammül edemiyerek:

— Bu iş ölüler tarafından yapılmadığına nazaran, üçüncü birini bulmakla daha iyi edersiniz.

Elk ağır başını salladı. Yüksek sesle:

— Hepsinden mahir bir üçüncünün bulunması lâzım diye düşündü. Ben onların hepsini tanırım: Wal Cormen, Georges, Fare, Billy Harp, İlke Wellaco, Pheeny More; bu işi bunların hiç birisi beceremez. Bu bir üstat işi Mösyö. Günlerimizde az tesadüf edilen büyük bir sanatkârın eseri. Ve öyle zannediyorum ki failin kim olduğunu biliyorum.

Bu teraneyi sabırla dinliyen Lord Farnley, iki adamı yalnız bırakarak kütüpaneden çıktı.

Elk kapıyı vekilin arkasından kapıyarak:

— Yüzbaşım, dedi dün akşam ihtiyar Bennett'in nerede olduğunu biliyor musunuz?

Elk bunu lâkayd bir tarzda soruyordu. Fakat Dick bu sualin derin manasını anladı ve kalbi kuvetle çarpmıya başladı tahmininden daha çok sevdiği Ella için bunun ifade edeceği mânayı düşünüyordu:

— Gecenin büyük bir kısmını dışarda geçirmiş. Matmazel Bennett, cuma günü gitmiş ve bu sabah şafakla dönmüş olduğunu söyledi. Niçin soruyorsun?

Elk, cebinden bir kâğıt çıkardı, açtı, gözlüklerini düzeltti:

— Adamlarımdan biri ihtiyar Bennett'in ortadan kayboluşlarını takip ve kaydetmiş. Bunu öğrenmek kolay oldu: evlerine her gün iş görmiye giden kadının şayanı hayret bir hafızası var. Geçen sene on beş defa ortadan kaybolmuş ve her seferinde de mühim bir soygunculuk vakası vukubulmuş.

Dick derin bir nefes aldı:

— Bununla ne demek istiyorsun?

— İhtiyar Benett, cumartesi gecesi, ne yaptığını isbat edemezse, kendisini tevkif ettireceğimi söylemek istiyorum. Saule Morris'e veya genç Wal Cormon'a hiç tesadüf etmedim. O zamanlar böyle mühim işlerle uğraşmazdık. Fakat yanılmıyorsam, Suale Morris, sanıldığı gibi ölmemiş olsa gerek. Dostum Bennett'i ziyarete gideceğim. Orada ufak bir basübadelmevte şahit olacağımı tahmin ediyorum.

IX. Kısım

Denizde kaybolan adam.

Ertesi sabah, Jhon Bennett bahçede çalışırken, erkenden Elk, çıkagеldi. Müfettiş doğrudan doğruya mevzua girdi.

— Cumartesi gecesi Lord Farnley'in evini soydular. Gece yarısıyla saat üç arasında olduğu tahmin ediliyor. Kasayı kırıp mühim evrakı çaldılar. O geceki hareketlerinizin hesabını vermenizi istiyorum.

Bennett, müfettişin gözlerinin içine baktı.

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Gandinin orucu?

Meşhur hindlinin şimdi gene oruç halinde bulunduğuna dair yeni bir haber yoksa da, daha yakınlarda bir hind padişahına öfkelenerek günlerce oruç tutmuş olduğuna ve ingiliz valisinin işe karışmasiyle hind padişahının emrini değiştirmesi üzerine orucu bıraktığını tabiî unutmamışsınızdır.

Gandi'nin orucu bizim bildiğimiz gibi sadece imsâk vaktinden akşam ezanına kadar aç durup geceleri tıka basa yiyerek oruç tutmak değil, hiç bir şey yemeden günlerce büsbütün aç kalmaktır. Galiba, ingilizler dünyada en çok yemek yiyen millet olduklarından Gandi onları meraklandırmak ve kendisine acındırmak için ne vakit başı sıkılsa hemen böyle oruç tutuyor. Yirmi yıl kadar var, bir ingiliz belediye reisi de hapisaneye atıldığı vakit o yolu tutmuş. fakat hindliler gibi aç kalmakta idmanı olmadığından göçüp gitmişti.

Hindlilerin günlerce aç durmaktan daha büyük hünerleri olduğundan Gand'nin orucu o büyük hünerin yanında küçük bir iş gibi görünür. O büyük hüner - tabiî duy - muşsununzdur - fakir denilen hindli dervişlerin kendilerini bir mezar içinde kapattırarak altı ay orada kaldıktan sonra gene dipdiri çıkmaktır. Böyle havası pek az bir yerde büsbütün göçmeden kalabilmek artık yalnız açlığa dayanmak değil, hayatı son derecesine kadar hafifletmektir.

Gandi'nin usulünde aç kalmağı pek te istiraplı bir şey sanmamalıdır. İnsan yemek yemeyince ilk zamanlarda açlık duyarsa da bu his çabuk geçer. Büyük muharebe de üç günden ziyade — istiyerek değil, yiyecek bir şey bulamadığımdan — büsbütün aç, hem de susuz kaldığım için bunu yalnız kitaplarda değil, kendi üzerimde tecrübeme göre de söyliyebilirim... Zaten laboratuvarlarda yapılan tecrübelerde de hayvanların açlık hissini kaybederek günlerce hiç birşey yemeden yasayabildikleri sabit olmuştur. Succi adında bir hekim, üzerlerinde tecrübe yaptığı hayvanları kıskanmış olacak, kendisi de kırk gün büsbütün aç kalmağa dayanabilmiştir.

Bu dayanıklılığım sebebi de pek basittir. İnsan yaşamak için yemeğe muhtaç olmakla beraber, dışarıdan yiyecek bir şey bulamaymca az çok uzun bir müddet gene kendisine gıda bulur, yani kendi kendisini yer ve böylece hayatına lüzumlu olan kalorileri temin eder. Zaten en yeni tetkiklere göre her cins için en münasip gıda kendi cinsinden olan bir hayat sahibinin vücududur: meselâ insanların, sadece içtimaî hayatta değil, biyoloji hayatında da biribirlerini yemeleri âdet olsaydı en iyi gıda bu olurdu. Onun için büsbütün aç kalanlar da — hiç olmazsa bir müddet — kendilerine en münasip gıdayı bulmuş sayılırlar.

Yalnız, tabiîdir ki, aç kalan kendisini yiye yiye nihayet kendini eritir ve gıda bulamıyacak bir hale gelir. Böyle, hiç bir şey yemeden açlığa dayanabilmek müddeti, bir kere, cinse göre değişir. İnsanlar için bu müddet vasatî olarak, şimdilik kırk gün sayılır. Köpekler de vasatî kırk gün dayanırlar, belki köpeğin insana en sadık dost diye sayılması biraz da ondandır. Sahibi ile birlikte aç kalırsa aynı zamanda... At da insanlara iyi arkadaş olmakla beraber o dört haftadan ziyade dayanamaz. Devenin açlığa tahammülü meşhur olmakla beraber müddeti henüz tecrübelerle kestirilememiştir. Kedi zaten aç gözlü mahlûk olduğu için açlığa yirmi günden ziyade dayanamaz.

Aynı cins içerisinde, yaşın ve boyun çok tesiri vardır. Uzun boylular açlığa daha uzun müddet dayanırlar. Gençler pek az, yaşlılar daha ziyade dayanıklı olurlar... Şişmanlık — bir bakımdan — vücudunda ihtiyat gıda taşımak demek olduğundan şişmanlar açlık hissini kaybettikten sonra aç kalmıya uzun müddet dayanırlar.

Su içmenin açlığa dayanmak için kolaylık verdiği şüphesizdir, fakat açlık hissini unutturduğu için, dayanıklık müddetini uzattığı için değil.

Fikirleri çok işliyenler açlığa pek az dayanabilirler. Ondan dolayı, Gandi'nin öyle sık sık oruca girmesi fikir bakımından pek de lehine çıkmaz.

Bir de, sinirli kadınlar uzun müddet açlığa dayanırlar, denilir. Fakat gerçekten aç kalıp kalmadıkları bilinmez. Vaktiyle bir tanesini görmüştüm, haftalarca yemek yemediği iddia edilmişti. Halbuki sandık odasında gizli gizli anasonlu gevrekle kaşar peyniri yediği ve eşini acındırmak için sofrada yemek yemediği sonradan anlaşıldı...

İnsan aç kalınca duası daha makbul olurmuş, derler. Gandi'nin orucundan maksat da, zaten, budur. Fakat şimdiki halde, hayat ilminde bunun yeri yoktur.

G. A.

Dış Ticaretimiz

Kliring hesapları bakiyeleri ve kredili ithalâta ait taahhütler

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasından alınan hesap hülâsalarına göre 18.3.1939 tarihindeki kliring hesapları bakiyeleri.

CETVEL : 1

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasındaki kliring hesapları borçlu bakıyaleri:

Memleket	*Miktar T.L.*
Belçika	562.700
Çekoslovakya	3.091.700
Finlandiya	705.600
Fransa	3.433.100
Holanda	727.900
Ingiltere	10.782.600
Ispanya	268.900
İsveç	2.999.800
İsviçre	831.100
Italya	1.771.200
Lehistan	333.600
Letonya	13.200
Macaristan	1.235.400
Norveç	712.000
Romanya	72.300
S. S. C. I.	423.900
Yugoslavya	493.000
Yunanistan	35.700

CETVEL : 2

Muhtelif memleketlerin merkez bankalarında tutulan kliring hesaplarındaki alacaklarımız

Memleket		*Miktar T.L.*	
Almanya	A. Hesabı	8.055.300	
	B. Hesabı	441.000	8.496.300
İtalya	B. Hesabı		175.400
Yunanistan	C. Hesabı		86.300
Estonya			56.800

Çocuk

Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezi tarafından çıkarılmakta olan (Çocuk) adlı derginin (131) sayısı çıkmıştır. Yurt yavrularının sağlık, sosyal kültürel durumlarının inkişafına hizmet eden bu kıymetli dergiyi çocuklara, çocuklu ana ve babalara tavsiye ederiz.

YENİŞEHİR

ULUS Sineması

2 büyük artist: Fred Astaire - Ginger Rogers'in Karyoka - Kontinantal - Top Hat filmlerinden sonra en son çevirdikleri.

BRODVEY SERENADI

"Carefree"

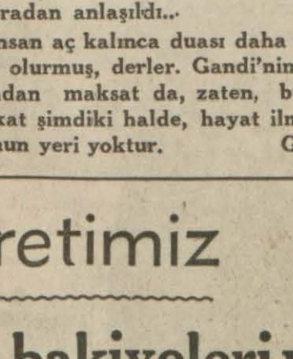

Gençlik, aşk, saadet, zevk neş'e filmi büyük muvaffakiyetlerle devam ediyor.

Ayrıca: Metro Jurnal en son dünya havadisleri.

Matineler 14,30 - 16,30 - 18,30 gece 21 de başlar

Bugün 12,15 ucuz fiatla

Bekâr evliler

Baş Rollerde: Mona Goya - Pizella - Sim Viva

Tel: 2193

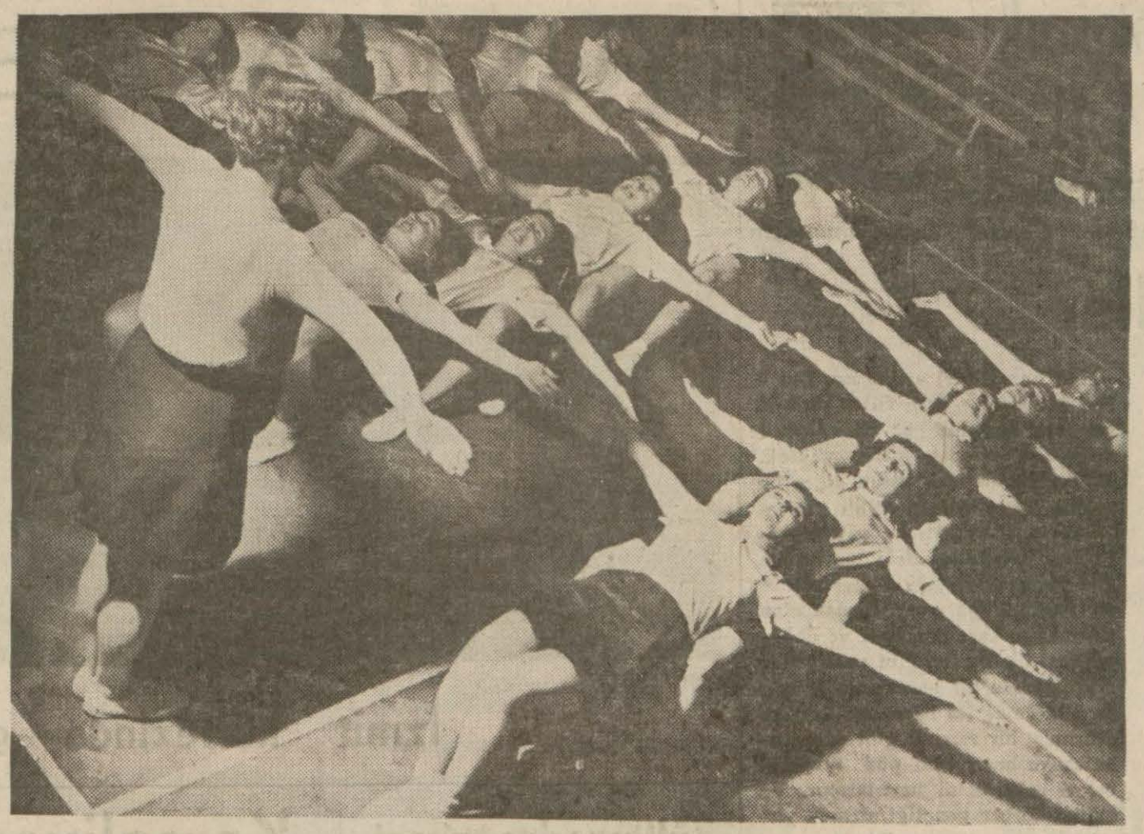

İngiliz kızları her gün yaptıkları ekzersizlerle, beden terbiyesi ve vücut güzelliğinin ehemiyetini öğreniyorlar

İngiliz gençliğinde

Beden terbiyesi ve vücut güzelleştirme teşkilâtı

"Vücud güzelliği ve sağlamlığı birçok memleketlerde gençliğin en önde gelen ülkülerindn birisi olmuştur. Bu makalede, bu bahiste büyük bir salâhiyet sahibi olan Mr. Christopher Congreve İngilterede evin içinde ve dışında bu maksadla ne gibi temrinler, idmanlar yapıldığını izah ediyor. Bu makalede İngiltere'nin her zaman olduğu gibi, şimdi de dünya milletleri içinde birinci spor milleti vasfını muhafaza ettiğini göstermektedir.,,

Bu sene 1940 senesinde toplanacak dördüncü milletler arası boş vakitleri güzel geçirme ve teneffüs kongresinin ruznamesini ve plânını hazırlıyacak olan istişarî komite yakında toplanıyor.

Delegeler Londra'da yalnız üç gün kalacaklar, fakat kendileri törenle karşılanacaklardır.

İlk toplantı günü delegeler, Başvekil Mister Çemberleyn tarafından kabul edilecekler, ondan sonra da hükümetin misafiri olacaklardır.

Bu heyet Bukingam sarayında kıral tarafından kabul edilecekleri gibi Londra şehremini tarafından da şereflerine bir ziyafet verilecektir.

Bu arada bu delegeler, ingiliz gençliğinin nasıl yetiştirilmekte olduğunu da yakından görecekler, kıriket ve spor sahalariyle, tenvir edilmiş oyun alanlarını, stadyomları, yüzme havuzlarını, taşra kulüplerini gezeceklerdir. Bu arada zengin ve fakir bütün gençlerin, bütün gün çalıştıktan sonra spor yapabileceklerin, bazı öğle sonlarını bu işe verebilenlerin mesaisi tetkik olunacaktır.

Misafirlerimizden çoğu İngiltere'de sporun bu kadar ileri gitmiş olmasına rağmen bütün bu teşekküllerin, hükümet tarafından idare edilmeyip tamamiyle ihtiyarî olduğunu görerek belki de hayret edeceklerdir. Bu ihtiyarî teşekküllerde hiç bir zaman kendilerine reklâm yapmazlar.

Bir takım futbol maçlarında görülen büyük kalabalıklara bakarak bazıları, ingilizlerin başkaları spor yaparken onları seyretmekten zevk alan ve bunu tercih eden bir millet olduklarına hükmederler.

Bunlar bir otomobile binip civar köyleri bir cumartesi günü öğleden sonra dolaşacak olurlarsa bütün köylerin sahalarında gençlerin bazan on birer, bazan da altışar kişilik takımlarla futbol maçları yaptığını görürler.

Fakat bu maçlar, eskiden olduğu gibi gelişi güzel yapılmamaktadır. Şimdiki köy sahalarında muntazam futbol kaleleri vücude getirilmiştir ve bunlar iyi bir surette muhafaza olunmaktadır.

Bu sahalar millî oyun sahaları birliği ile Karneği tröstü tarafından vücude getirilmiştir.

Memleketin her tarafında jimnastik, boks, güreş ve yüzme faaliyetleri de yapmak şartiyle birçok kulüpler açılmaktadır.

Beden terbiyesi öğretmenleri için yeniden bir kollej açıldığı gibi birçok gramafon plakları ve radyodaki neşriyat kız ve erkek bütün gençleri, sabahleyin kalkar kalkmaz, beden harekâtı yapmağa başlamıya teşvik etmektedirler.

Bu türlü beden hareketlerinden, oyunlardan ve sporlardan başka son yıllar içinde kampa çıkmak, bisiklet turları yapmak ve yürüyücülük de yapılmaktadır. Şehirde bütün bir haftayı çalışarak geçirenleri, cumartesi ve pazar günleri şehir dışındaki yollarda görüyorsunuz.

Bu cereyanı, trenlerdeki tenzilât, hususî gençler misafirhaneleri teşvik ve teşci etmektedir.

İngiliz gençliğini organize edilmemiş sananlar, rakamlarla karşılaşdıkları zaman hayret ederler. Bu işlerle uğraşan dört büyük teşekkül vardır ki şunlardır: Millî oyun sahalrı birliği, beden terbiyesi ve oyunlar merkezî komitesi, sosyal hizmetler millî konseyi, üniversite spor komitesi.

Bunlardan başka on dört muhtelif gençlik teşkilâtı, yirmi iki saha komitesi kurulmuştur.

İngiliz hükümetleri her ne kadar bu işleri doğrudan doğruya ellerine almıyorlarsa da gençliğin sağlam vücudlu olarak yetiştirilmesi meselesine lâzımgelen ehemiyeti vermektedirler.

1937 senesinde mahallî spor teşekküllerine inkişaf imkânları vermek maksadiyle yapılacak yardımları genişleten bir beden terbiyesi ve spor kanunu kabul edilmiştir.

Cereyan süratle büyümekte ve bu işe büyük bir ehemiyet verilmektedir.

Millî sağlamlık teşkilâtı, herkesin nazarı dikkatini celbeden birçok afişler bastırmaktadır. Yeni projeler sıhhî bir komisyonun tetkik ve tasvibine arzolunmaktadır.

Büyük bir sporcu ve olimpiyad komitesi âzası olan Lord Aberdare yazdığı bir yazıda diyordu ki:

"Hemen herkesin vücudunu inkişaf ettirmesi ve sağlam yetişmesi için imkânlar mevcuttur."

Bu teşkilât tarafından neşredilen bir kitapta beden terbiyesi ve vücudu güzelleştirip sağlamlaştırmak için yirmi iki muhtelif metod tavsiye olunmaktadır.

Bu metodlar yalnız stadyomlara ve oyun sahalarına taalluk etmiyor. İçlerinde çalışırken jimnastik usulleri de vardır.

İnsanların sıhatli ve mesud olmaları için bu noktalara riayet etmeleri, uzun zamandanberi yapılan ingiliz tecrübelerinin gösterdiği bir neticedir.

İngiliz kızları radyodan ve gramofon plâklarından istifade ederek her sabah jimnastik yaparlar

1 Gün İçin

Zekânın istikbali

Ajanslar dün de sinirlendirici bir çok haberler getirdiler: dünyanın umumî vaziyeti — tek kelime ile — fecidir. Fakat, bundan daha feci vaziyette bulunan bir şey daha varsa o da *zekâ*'dır. Perikles asrını, rönesansı, daha sonra makine medeniyetini, ve fakat bütün bunlar arasında ve bütün bunlarla birlikte ve her sahada hayranı olduğumuz çeşit çeşit ve ölçü tanımaz eserleri yaratmış olan zekâ bugün iflâs halindedir. Buna dair görmek istiyeceğiniz misalleri yukarıda bahsettiğim haberlerde bol bol bulabilirsiniz:

— İngiltere dahiliye nazırı Almanya'nın Memel hakkında Litvanya'ya ültimatom verdiğini kasten mi söylemiştir, yoksa bu hususta yanlış haber mi almıştır?

— İngiliz ve fransız nazırlariyle mütehassısları arasında başlıyan müzakerelere bugün de devam edilmiştir. Tecavüze karşı müşterek beyanname neşredilmesine dair olan teklife alâkadarlardan birkaçı müspet cevap vermişlerse de Polonya'nın cevabı katî değildir. Fakat bir konferans toplamaktan da katî surette vaz geçilmemiştir.

— Memel hemen tamamile almandır.

— Memel'de yapılmış olan 1935 nüfus sayımına göre...

— 1919 da çizilmiş olan hudutların tashihi barış dâvasına yeni bir hizmet telâkki edilmek icap eder.

Bu misaller onlarca haber arasından gelişi güzel alınmıştır. Şimdi bu haberlere bakarak aklın, mantığın, izânın, zekânın ne hale gelmiş olduğunu tâyin edebilirsiniz.

Elbette dikkat etmişsinizdir ki bazı münakaşalar, tereddi ede ede, mevzula hiç alâkası olmıyan bir hale gelir. Farzedelim ki beş on kişi toplanıp edebî bir cemiyet kurmayı ileri sürmüşlerdir. Bu maksatla görüşmekte olanlardan biri, "cemiyetin adı ne olacak?" der. Bunun üzerine ortaya üç beş isim atılır. Ve gene farzedelim ki bu isimlerden biri "İstikbal yıldızı" dır.

— İstikbal yıldızı olur mu?

— Neden olmasın?

— Güzel değil de ondan!

— Zevk meselesi.

— Evet, fakat güzel değil. Ve sonra, meşhur "Fecri atî" nin taklidi.

— Bizim arkadaş zaten karihasından bir şey bulup çıkaramaz ki!

Münazaranın bu şekli almasiyle kaç güzel fikrin vahdet değil teşettüt vesilesi olduğunu kim hatırlamaz? Dünya hâdiseleri hakkındaki tefsirleri de bunlara benzetebiliriz: Memel'e dair Almanya Litvanya'ya ültimatom vermiştir, yahut vermemiştir. Memel'de ekseriyt almanlardadır, yahut 1935 sayımına göre onlarda değildir. Lâkin ortada bir hakikat varsa o da Memel'e alman kıtalarının çoktan girmiş olduğudur, tecavüze karşı müşterek beyanname neşri teklifine gelince; ilk önce bu, şu mâhut ademi tecavüz, yahut bizim tâbirle *saldırmazlık* politikasına benzemiyor mu?

Fakat, "1919 da çizilmiş olan hudutların tashihi barış dâvasına yeni bir hizmet telâkki edilmek îcap eder," mütaleasına ne dersiniz? Bütün bu gürültü arasında zekâya delâlet eden tek cümle, diyeb'liriz ki, budur.

Zekânın istikbalinden de ümidi kestiğimiz anda imdadımıza bu *nükte* yetişmiştir. Ve şuna inanalım ki bu içinden çıkılmaz vaziyetten dünyayı kurtaracak olan da gene zekâdır.

Tanınmış bir fransız muharriri zekânın geçirmekte olduğu buhrandan bahsederken muhatabına soruyor:

— Zekâsızlığın sarî olduğunu sanır mısınız?

— Bulaşıcı hastalıkların bir insandan diğerine nasıl geçtiğini bilmez misiniz? En temiz kimsenin üzerinde ona vebayı aşılıyacak olan bir böcek bulunabilir.

— Fakat, bu gibi hastalıklardan da mutlaka herkes ölmez. Ve mademki orta çağa avdet etmek üzereyiz, zekâ ve medeniyet mensuplarından geri kalanlar zaviyelere sığınırlar, olur biter.

Bu da öteki gibi bir nüktedir. Ve anlaşılıyor ki cihanın bugünkü halini unutmak için zaviyelere değil, ancak nükteye sığınmaktan başka çare yoktur.

Nasuhi BAYDAR

Yazan: Francis de Groisset — 15 — Çeviren: L. Karamanoğlu

Filler

Tekerlekleri yenilenmiş olan otomobilde nihayet biraz teneffüs edebilecek hava bulduk. Kandy'den ancak yirmi kilometre mesafedeyiz. Artık ilk fujerler görünmeğe başladı. Bunlar adeta bizim memleketin ağaçları yüksekliğinde.

Pirinç tralalarından dönen kocaman öküzler uzaktan mini mini görünüyor.

Hollicott'e

"Ne zaman fil göreceğiz? Etrafımızdaki manzara ile hemahenk nisbette olan hayvan olsa olsa ancak fildir.„ dedim.

— Yakında görürüz. dedi. Fakat eğer avcı iseniz size bir vahşî fil hikâyesi anlatayım.

— Korkarak — hayır dedim avcı değilim. Öyle ise size bir ehlileşmiş fil vakası söyliyeyim çünkü eşyalarınız arasında bir şemsiye gördüm.

Şaşırarak baktım.

"Şemsiyemle bunun münasebeti ne?„

Sözümü kesti.

Dü Krusett dedi. Daha bu memleketin acemisisiniz.

Timsah bacağımı kapmadı diye siz buradaki bütün hayvanları uslu ve sulhperver mi sanıyorsunuz. Hayır hiç öyle değillerdir. Eğer kodaman File ormanda bir rastlarsanız işiniz bitmiş demektir. Zannediyorum ki bunu biliyorsunuz.

— Evet dedim öyle ama tam yerine nişan alınmış bir kurşun

— Ya demin bana avcı olmadığınızı söylemiştiniz.

— Öyle, evet, devam ediniz.

Ve o devam ederek

— Belki siz bilmezsiniz, bu dediğim Fil nevrastenik olmuş eski bir burjuva Filidir. Kötü şakalar yapmak için ailesini ve muhafızlarını terk ederek dolaşmağa çıkmış bir fildir.

— Bu hal yalnız fillerin başına gelen bir hâdise değildir dedim.

— Siz çocuk iken hayvanat bahçesinde mürebbiyenizin nezaretinde üstüne binip gezdiğiniz fil gibi bunu da bir fino köpeği zannetmek doğru olmaz.

— Peki öyle olsun. Fakat siz şu şemsiyeyi anlatın

Hollicott:

— Filler şemsiyeyi sevmezler dedi. Hele açık olursa.

Bir de el arabalarının açık körüklerinden hiç hoşlanmazlar.

Boğalar nasıl kızıl renge kızarlarsa bunlar da siyah renkten sinirlenirler. Binaenaleyh yağmurlu havada bir file rast gelirseniz...

— Evet dedim. Hemen arabanın körüğünü indirmeli veya şemsiyeyi kapatmalı.

— Evet her şeyi anladınız. Şimdi asıl gülünçlü hikâyeye başlıyacağım, fakat sonu çok hazin.

Yağmur altında bir fil ve yeni şapkasını bozmak istemiyen ihtiyar bir madamın hikâyesi.

Onu susturarak.

— Zahmet etmeyiniz azizim dedim. Hakikaten çok gülünçtür fakat onu biliyorum.

— Demek biliyorsunuz! Kim anlattı?

Bir yalan oydurabilmek için bir an durakladım.

"Kim olacak Jeriman„ dedim.

Hollicott

— Jeriman mı dedi! Bunu size nasıl anlattı ?

— Bilmem işte, öylece gülerek anlattı.

Hollicott hayret içinde.

— Gülerek mi dedi. Bu ne ayıp şey

— Niçin?

Çünkü bu ihtiyar madam onun büyük annesidir.

Onun haline güldü ha..!

Bu esnada köyler geçiyoruz. Yerlilerin tipi bambaşka. Daha az ince fakat daha harpçu bir tip.

Hollicott

"İşte Tmuller„ dedi ve bir profesör tavriyle "çalışkan ve cesur bir ırk„ sözünü ilâve etti.

Yolumuz üzerine bir çok erkek ve kadın dizilmiş bize gözlerini dikmiş korkak, korkak bakıyorlar.

Halbuki "bunlar, dedim otomobilden korkuyorlar„.

Hollicott

— Bunlar dedi Parioslar. Kendilerinin iğrenç olduklarını bildikleri için açıldılar.

Ben hep filleri arıyorum. Derken oto durdu. İşte filler biribiri arkasına dizilmiş üç fil. Üçü de mus ağaçlarından daha yüksek. Yolumuzu amuden kesen diğer bir yoldan göründüler. Yolu tamamiyle kapamışlardı ve yayvan tabanları üsütünde adeta bir mâbed gibi duruyorlar yalnız baştakinin bir Kormak (1) ı var. Çıplak olan Kormak'ın kare omuzları ve doğru gövdesi bir maden gibi parlıyor.

Mütevazin bir hareketsizlik içinde bükülmüş iki bacakları üzerine oturmuş, bir mızrak gibi onu muhafazaye hazır eski pün muharebeleri askerlerini hatırlatıyor. Ve bunun barbar gençliği altında yirmi beş asır ezilmiş gibi duruyor. Bu fillerin vücudiyle küçülmüş gibi görünen kocaman Palmier'lerin altında bu dekora tevazün veren bu filleri uzun müddet, mümkün olduğu kadar uzun müddet seyrettim.

Heyhat artık yolun üzerinde birer küçük siyah nokta gibi kaldılar, çok süratli giden otomobile lânet ettim.

Filler gittikçe gözümden kayboldular. O kadar zaman beklediğim bu filleri iyi yazamıyacağım endişesinde iken birdenbire geçit yolunu iki taraftan taşan karınları ve tıpkı bedbaht hükümdarların tantanalı ve teslimiyetli yürüyüşiyle tekrar önüme çıkıverdiler.

(Sonu var)

(1) Filleri güden adam.

Halk konseri

14 üncü HALK KONSERİ

Riyaseticümhur Filarmonik Orkestrası tarafından Müzik öğretmen okulu konser salonunda yarın saat 15,30 da.

Şef: Ernest praetorius

"HAFİF MÜZİK„

1 — G. Rossini (1792 - 1867): "Sevilla berberi„ operasından uvertür.

2 — S. W. Müller (11/1/1905) : Bohemya müziği, op. 55

a) Furiant, allegro molto e feroce

b) Polka.

c) Eski "Meydan okuma" şarkısı. (Altes Trutzlied)

ç) Köy düğünü (Dorfkirmes).

10 dakika dinlenme

3 — Ed. Grieg (1843 - 1907) : Senfonik danslar, op. 64.

a) Allegro moderato e marcato.

b) Allegretto grazioso.

c) Allegro giocoso.

ç) Andante - Allegro molto e risoluto.

4 — C. M. von Weber (1786 - 1826) - H. Berlioz (1803 - 1869) Dansa davet.

SON

Gelecek Halk konseri 1/4/939 Cümartesi günü saat 15,30 dadır.

Londra'da yeni bomba hâdiseleri

Londra, 23 a.a. — Birmingham sokağında iki şiddetli infilâk olmuş ve iki ev yıkılmıştır. Civardaki binaların da camları kırılmıştır. İki kadın hafif surette yaralanmıştır. Polis, beş kişiyi tevkif etmiştir.

Ankara Borsası

23 Mart 1939 Fiyatları

ÇEKLER

	Açılış F.	Kapanış F.
Londra	5.93	5.93
Nevyork	126.6325	126.6325
Paris	3.3525	3.3525
Milâno	6.66	6.66
Cenevre	28.4625	28.4625
Amsterdam	67.225	67.225
Berlin	50.685	50.685
Brüksel	21.3125	21.3125
Atina	1.0925	1.0925
Sofya	1.56	1.56
Madrid	5.93	5.93
Varşova	23.96	23.96
Budapeşte	24.9675	24.9675
Bükreş	0.90	0.90
Belgrad	2.9075	2.9075
Yokohama	34.62	34.62
Stokholm	30.5675	30.5675
Moskova	23.9025	23.9025

ESHAM VE TAHVİLÂT

1933 Türk borcu I.	19.30 (Peşin)	19.30
1938 %5 İkramiyeli	19.65	19.65
1938 %5 Hazine Tahvili	—	92.— 92.—
Sivas — Erzurum Hattı İs. III.		19.40 19.40

YURTTAN RESİMLER

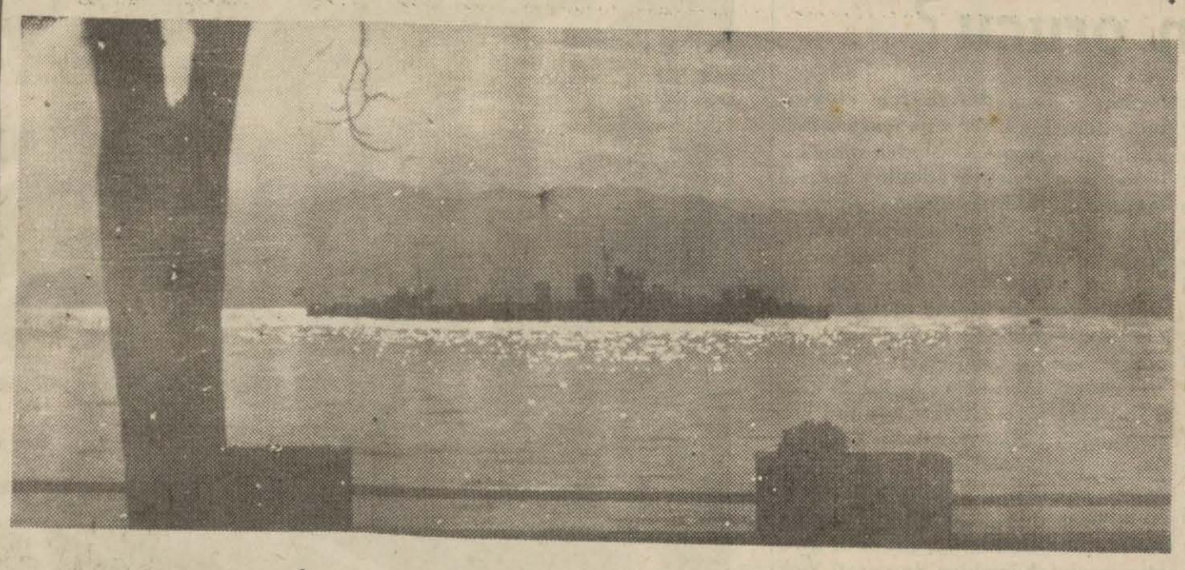

İzmit körfezinde gemiler

İzmir'de verem pavyonu

İzmir, (Hususî) — Tepecik emrazi sariye hastanesine ek olarak vilâyetin tahsisatiyle yaptırılmakta olan verem pavyonunun çatı, döşeme ve taksimatı bitmiştir. Noksan kalan dahilî ve haricî sıva, kalorifer ve tesisatı fenniye vali B. Fazlı Güleç'in isabetli bir kararıyle hazırlanan tahsisatla ikmal edilecektir. 938 yılı bütçesindeki tahsisatlardan 15 bin lira ayrılarak inşaatın hazirandan evel bitirilmesi mümkün olacaktır.

Diğer taraftan gene bu hastanenin yanındaki enginar tarlasının on bin metre murabbalık kısmı istimlâk edilmiş ve hastaneye ilâve edilmiştir.

Bu arsa üzerinde ayrıca, Sıhat vekâleti tahsisatiyle yüz yataklı diğer bir verem pavyonu inşa edilecektir. Bu pavyon masarifi, Yugoslavya'dan alınan tazminat tahsisatından ödenecektir.

Bu suretle İzmir'de 200 veremlinin daimî surette tedavisi temin edilecektir

Kültürparkta ziraat müzesinin hazırlanmasına başlanıyor

İzmir, (Hususî) — Ankara'dan avdet eden Burnova mücadele istasyonu müdürü. Dr. Nihat Eğriboz, Kültürparktaki ziraat müzesinin bir an önce hazırlanması için faaliyete geçmiştir. Ziraat müzesi, Egenin ziraatçılığı ve çiftçiliğini temsil edecek bir mahiyette olacak ve köylüye ilmî ve fennî ziraat usulleri hakkında icabeden tesisleri gösterecek ve öğretecektir. Hariçten gelen yabancılar, ziraat müzesinde Türkiyenin ziraî çehresi hakkında toplu malûmat sahibi olabilecek ve her mahsül hakkında istatistikî malûmat edinecektir.

Üzüm, pamuk, hububat, zeytin, incir, ve tütün gibi Ege bölgesinin esas mahsulleri birer canlı tablo halinde müzede temsil ve teşhir edilecektir. Bu tablolardan başka mahsul nümuneleri de ziraat müzesinde yer alacaktır.

Yukarıda adları sayılan mahsüllerden mâda diğer mahsüllerin kaliteleri, kimyevî tahlilleri, gıdaî nisbetleri hakkında istatistikî malûmata, ziraat müzesinde önem verilecektir. Bu müze, fuar ayından mâda, senenin her zamanında açık bulunacaktır.

Burdur'da zelzele

Burdur, (Hususî) — Burdurda beş zelzele oldu. Bunlardan ikisi oldukça kuvetli, diğerleri de hafif geçmiştir.

Sonradan bir sarsıntı daha duyuldu. Birbiri arkasına sıralanan bu sarsıntılar memlekette oldukça büyük bir korku uyandırmış ve evelce memleketi harabeye çeviren vakanın tekerrür edeceği tahmin edilmişse de Burdurda hiç bir zarar yapmamış, yalnız 20 kilometre ileride Çeltikçi nahiye mer kezi ile bitişiğindeki Kız köyünde bir kısım evlerin dıvarlarında çatlaklıklar ve eğrilmeler husule getirmiştir.

Çeltikçi yatı okulu bacalarından birisinin yıkıldığı ve Kuzköy camiinin minaresinin devrilecek şekilde tehlikeli bir surette eğrildiği görülmüştür.

Kemaliyede köy bütçesiyle 80 metre uzunluğunda bir asma köprü yapıldı

Yabani sakız ağaçlarına fıstık aşısı yapiliyor

Kemaliye (Hususî) — Kemaliye kazasında son senelerde bayındırlık çalışmaları ilerlemiştir. Başarılan eserler arasında bir çok kasabalarımız için örnek alacak tesisler vardır. Bu arada Fırat üzerinde kurulan mühim bir asma köprü bulunmaktadır. Bu köprü asma olarak demirden yapılmıştır. Köprünün uzunluğu 80 metredir. Genişliği üç metredir. 30 ton yükü taşıyabilmektedir. Yüklü bir otomobil kolaylıkla bu köprüden geçebilmektedir.

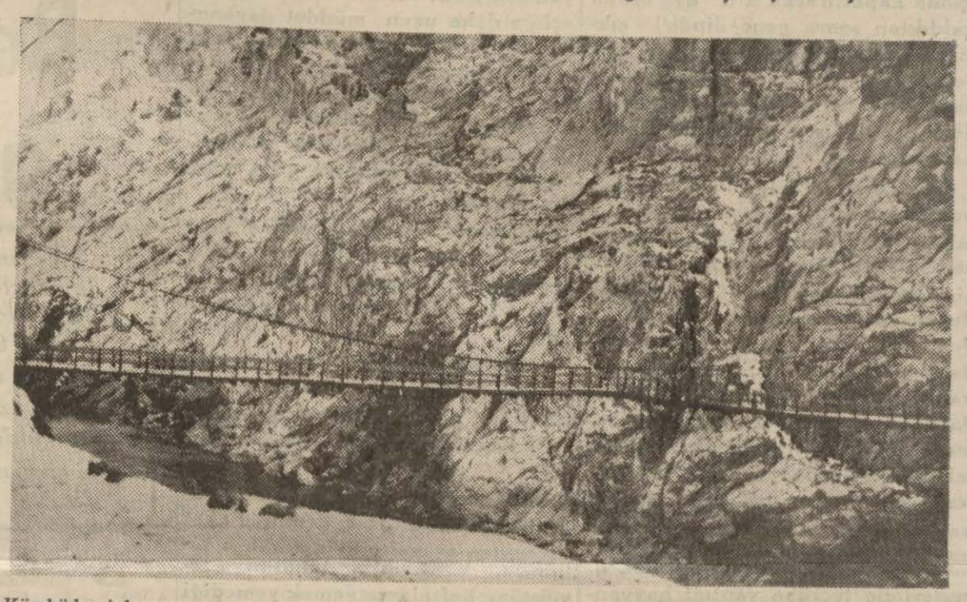

Köy büdcesiyle yapılan 80 metre uzunluğundaki demir köprü ve Kadıgölü'nden bir görünüş

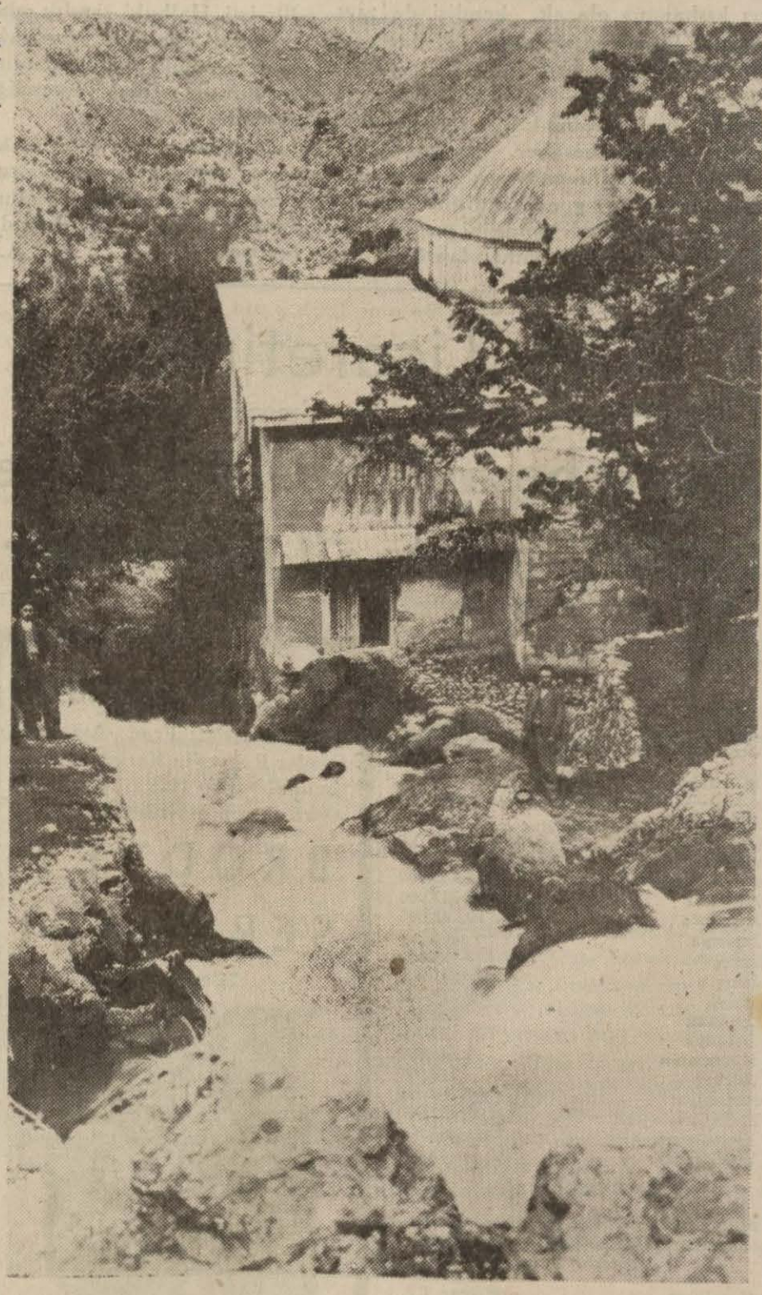

Bu muhitin büyük bir ihtiyacını karşılıyan bu eser köy büdceleriyle başarılmıştır. Bu asma köprü, köylünün başarı kabiliyetinin bir ölçüsü, köyün millî ilerlemede kazandığı muvaffakiyetin bir ifadesidir.

Kemaliye, tabiat güzellikleriyle süslü bir yurt köşesidir. Kadıgölü nefis bir tablo halindedir. Kazada ekonomik işlere de ehemiyet verilmektedir. Düne kadar yabanî bir ağaç olarak kesilip yakılan sakız ağaçları mühim bir millî servet haline gelmektedir. Programlı çalışmalarla bu yabanî ağaçlara Antep fıstığı aşılanmakta ve çok iyi neticeler alınmaktadır. Bu ağaçlardan yalnız bir köyde elli bin ağaç vardır. Tabiatın büyük bir cömertlikle kazamızın her mıntakasına serptiği bu yabanî ağaçlar, bir kaç sene içinde bu yurt köşesini bir fıstık ormanı haline getirecektir. Bu ağaçların aşılanma usulünü köylüye öğretmek için bu sene de bir kurs açılacaktır.

Diyarbakır'da yeniden bina ve yollar yapılmaktadır

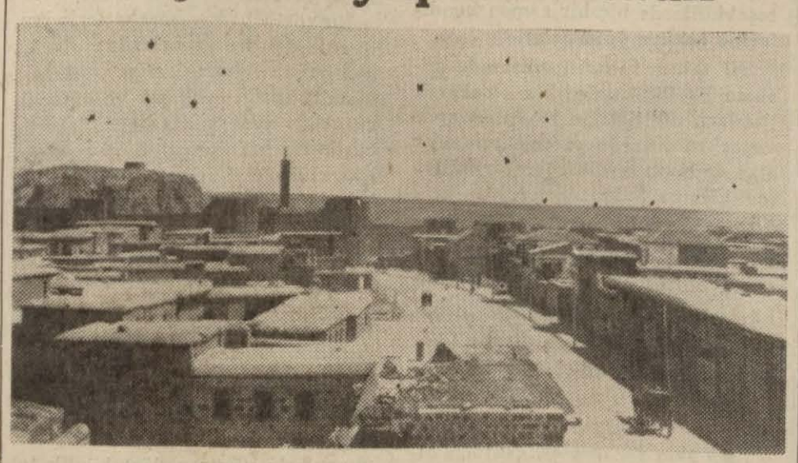

Eski Diyarbakırı yeni Diyarbakıra bağlıyan İzzet paşa caddesi

Diyarbakır (Hususî) — Son senelrde bütün doğuda olduğu gibi Diyarbakır'da da büyük bir inşa çalışması vardır. Diyarbakır'daki inşa faaliyeti bilhassa eski şehrin surları dışında kurulan plânlı ve programlı Diyarbakır'da toplanmaktadır. Yeni şehir Doğunun en konforlu ve rahat bir şehri olmuştur.

Resmî binalardan başka halkın yaptırdığı binalar, bilhassa inşası bitmek üzere olan dört katlı otel şehrin çehresini değiştirmiştir.

Diyarbakır'da baş müşavir evi yapılmaktadır, 1000 metre uzunluğundaki bahçe dıvarları ve garaj bitmiştir. Birinci umumî müfettişlik binalarına tezyini elektrik tesisatı yapılmıştır.

10 adet jandarma nümune karakollarından 8 zi tamamiyle bitmiş diğerleri çatıya gelmiştir. Bismil hükümet konağının çatısı bitmiş, Meteoroloji binası bitmiş, İpek böcekçilik mektebinin yalnız dahilî işleri kalmıştır. Yenişehirdeki Lise pavyonu inşaatı ilerlemektedir. Eğil ve Çınar hükümet konakları ihale edilmiş, resmî binaların elektrik tesisatı yenileştirilmiştir. Çörmik hükümet konağı tamir edilecektir. Veteriner binası tamir edilmektedir.

Yol çalışmaları da hararetle devam etmektedir. Surun içine müvazi olarak yapılan 16 metre genişliğindeki İzzet paşa - Urfakapı yolu inşası ilerlemiştir. Bu yolda 6000 metre murabbaı parke döşenmiştir.

Elazığ yolu üzerinde yenişehre birleşen yol 17 metre genişliğinde yapılmaktadır. Burada 3257 metre murabbaı parke döşenmiştir. — Usman ET

Laipzig'de açılan ilkbahar sergisinde, her türlü arazide yürüyebilen bu otomobil de teşhir edilmektedir

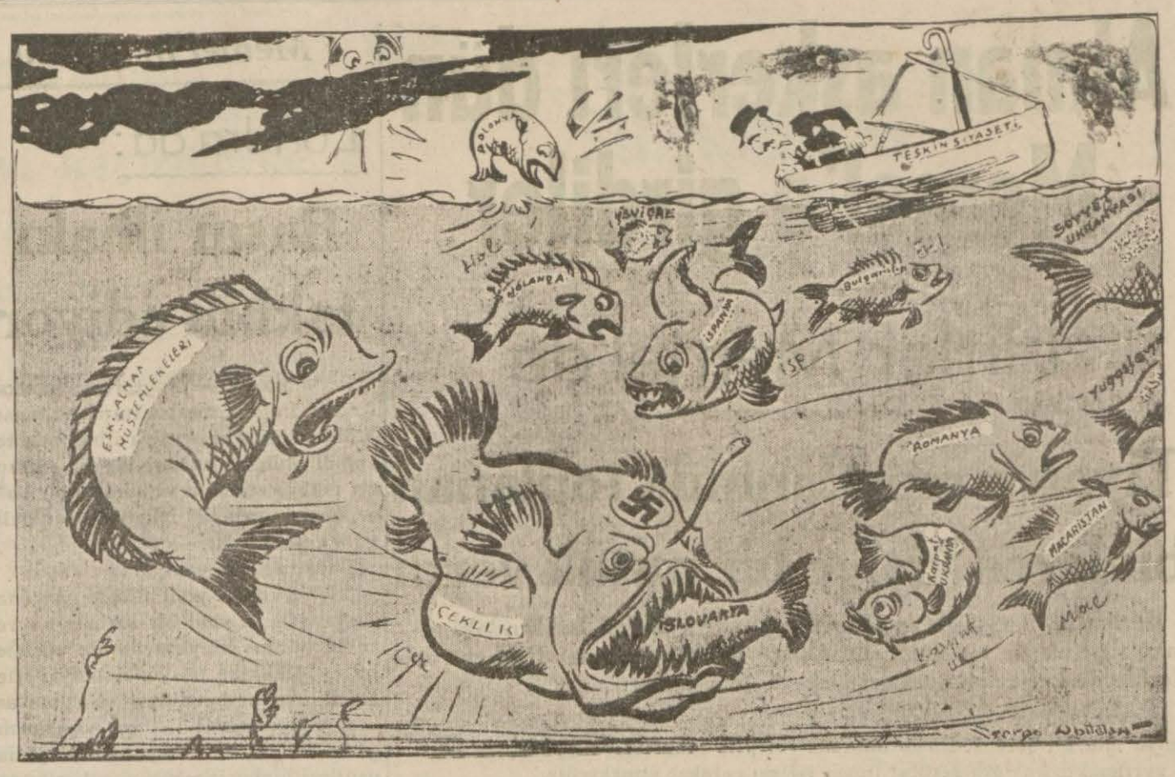

Büyük balık Kendinden küçük balığı nasıl yutar?

"Büyük balık küçük balığı yutar!...„ Bu herkesin bildiği bir kaidedir. Yukarda, bu sözden ilham alan bir ingiliz karikatüristi "Almanya balığı„nın etrafındaki balıklara nasıl saldırdığını ve B. Çemberlayn'in de "teskin siyaseti„ kayığından, bu işi nasıl endişe ile seyrettiğini tasvir etmiştir. Sağdaki resimlerde de, sahici bir büyük balığın, sahici bir küçük balığı sahiden yuttuğunu görüyoruz. Yukar dan aşağıya doğru: Turna balığı, tatlı sularda yaşıyan çok yırtıcı bir balıktır. Suyun dibinde hareketsiz durur. Her şeyden bihaber, ilerliyen bir av gördümü, ona doğru istikamet alır ve yıldırım gibi hızla zıplıyarak avını ağzına alır ve nihayet, birçok manevralardan sonra, bir biçimine getirip, zavallı küçük balığı yutar...

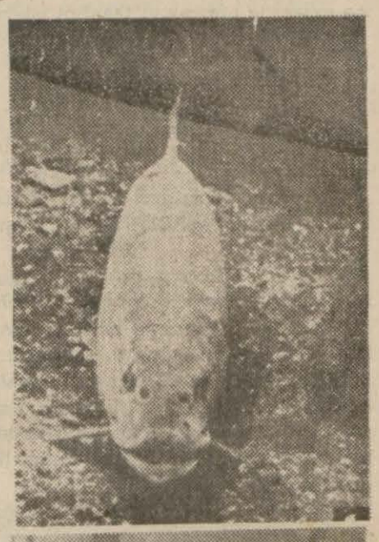

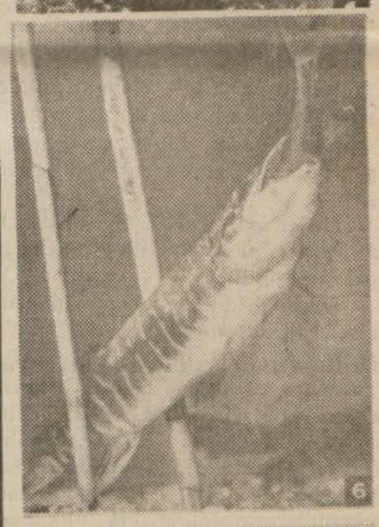

Son günlerin şahsiyetleri

Çek başvekili B. Beran, Moravya ve Bohemya'nın alman kıtaları tarafından işgalinden sonra artık "başvekâletsiz bir başvekil„ olmuştur.

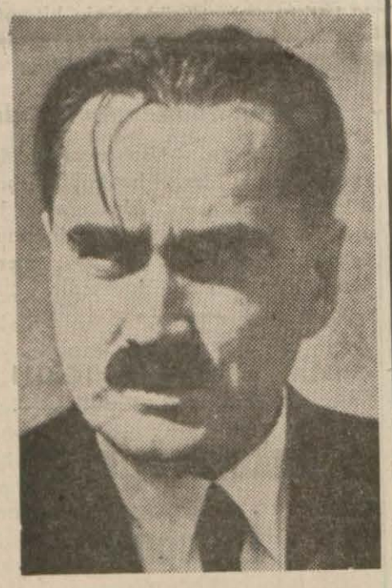

Slovakya'da kabinenin azlinden sonra 48 saat başvekillik eden Dr. Sidor yerini tekrar eski başvekil Tisso'ya bırakmıştır.

Karpatlaraltı Ukranyası başvekili B. Volosin, memleketini macar kıtaları işgal edince Yugoslavya'ya kaçmak mecburiyetinde kalmıştır.

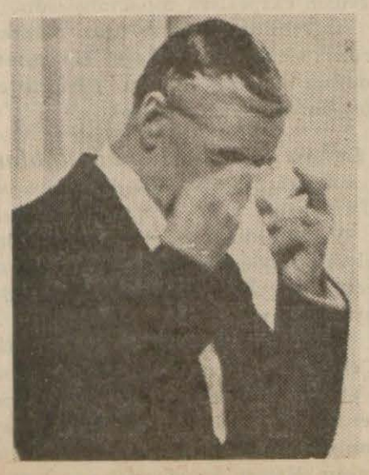

B. Çemberleyn, Birmingham'da verdiği şiddetli bir nutukla, bütün bu hâdiseleri, dinliyenlerin hararetli alkışları arasında,

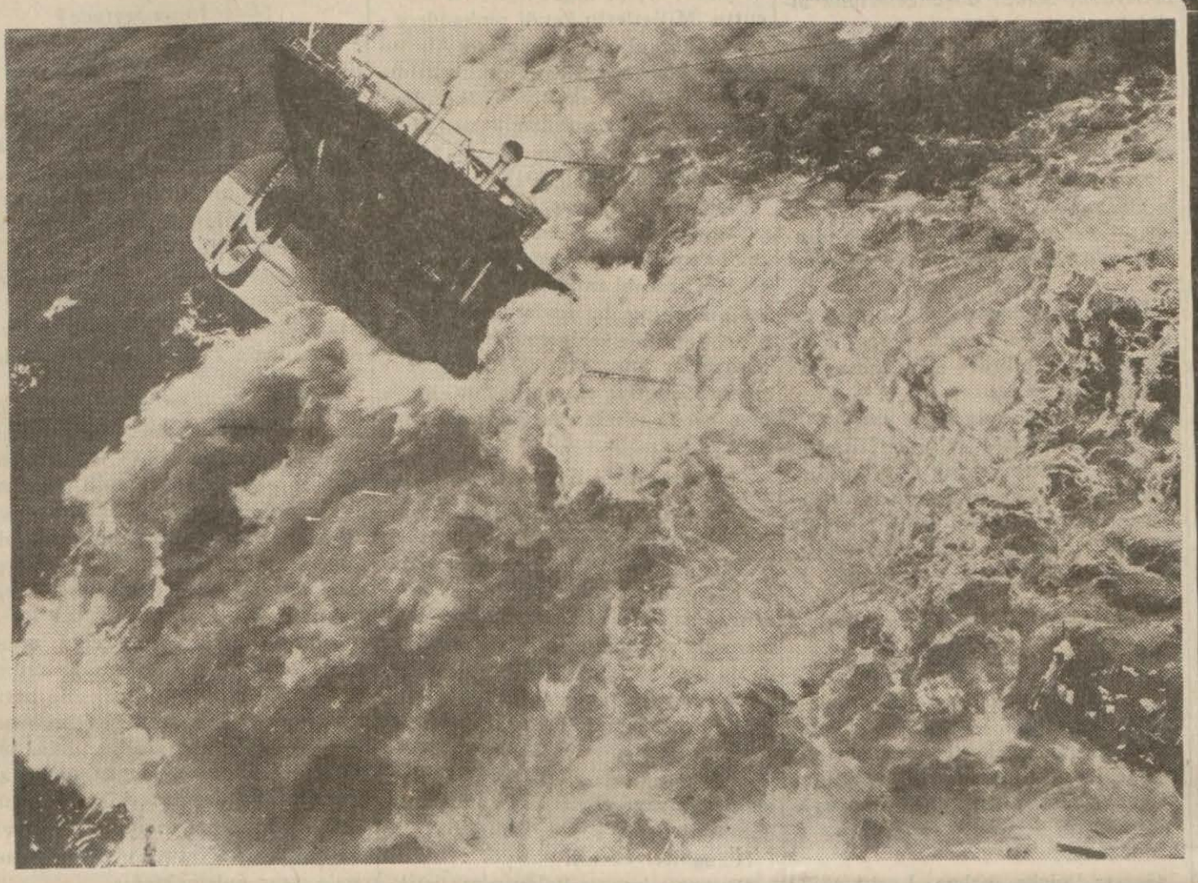

Bir geminin ölümü

Denizde birçok facialar cereyan eder. Fakat karadaki insanlar bunları ekseriya üç dört satırlık gazete haberiyle öğrenerek, faciayı saran acıklı teferrüatı öğrenmeden hâdiseyi unutur, giderler. Resimlerimiz, son günlerde cereyan eden bir deniz faciasını bütün korkunçluğiyle canlandırıyor. "Vigand„ adlı alman yük gemisi gene bir yük gemisi olan amerikan bandıralı "Lilyan" la çarpışmıştır. Yukarda: çarpışmadan sonra geniş bir yara alan "Lili an" köpüklü dalgalara gömülüyor. Aşağıda: birkaç dakika sonra, 200.000 dolarlık koca gemiden, sakin denizin üzerinde kaynaşan bu köpük yuvarlağından başka bir iz görünmiyor...

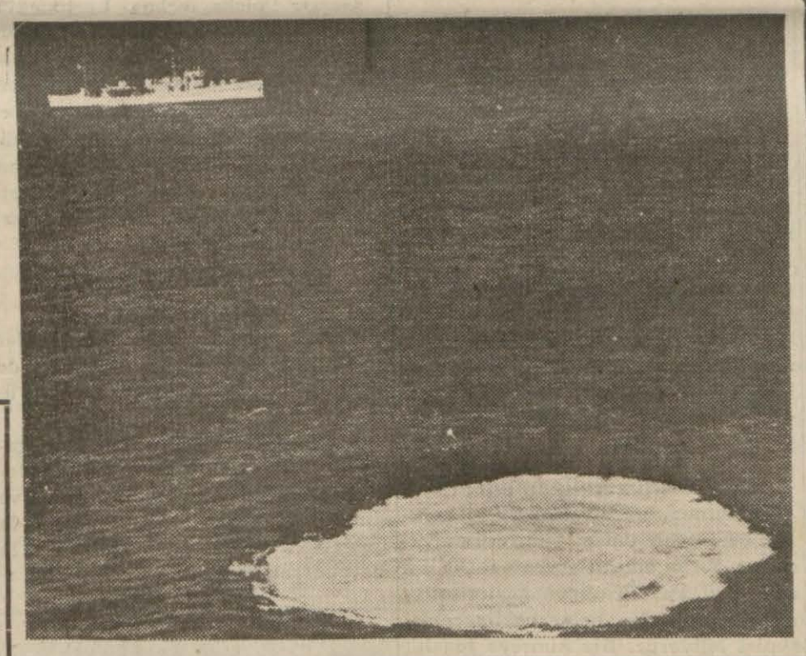

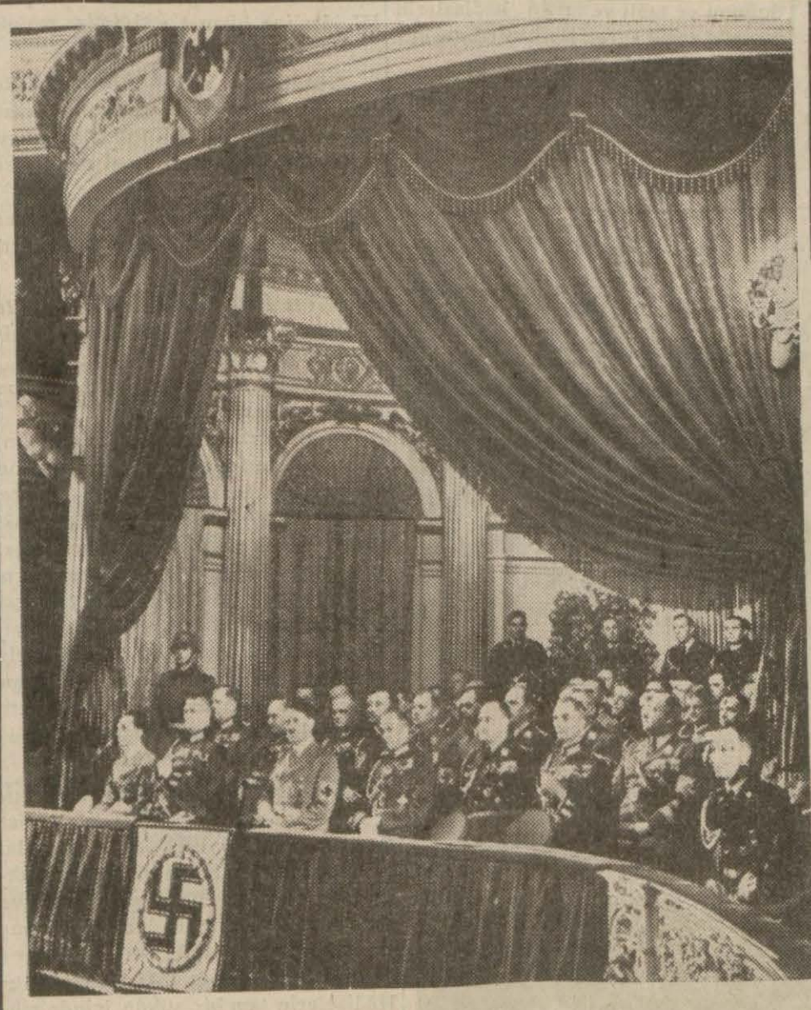

Yukarda :

Almanya'da büyük harp ölüleri için büyük bir tören tertip edilmiştir. Resmimiz, Berlin'deki devlet operasında bu vesile ile tertip olunan toplantıda, alman devlet reisi ile parti ve ordu ileri gelenlerinin locasını gösteriyor.

Sağda :

Cebe kolaylıkla sığan bu sinema makinesi bir alman fabrikası tarafından imâl olunmuştur. Hacminin ufaklığına rağmen büyük bir makine gibi film alabilmekte, fakat, bilhassa seyahatte ve rö-

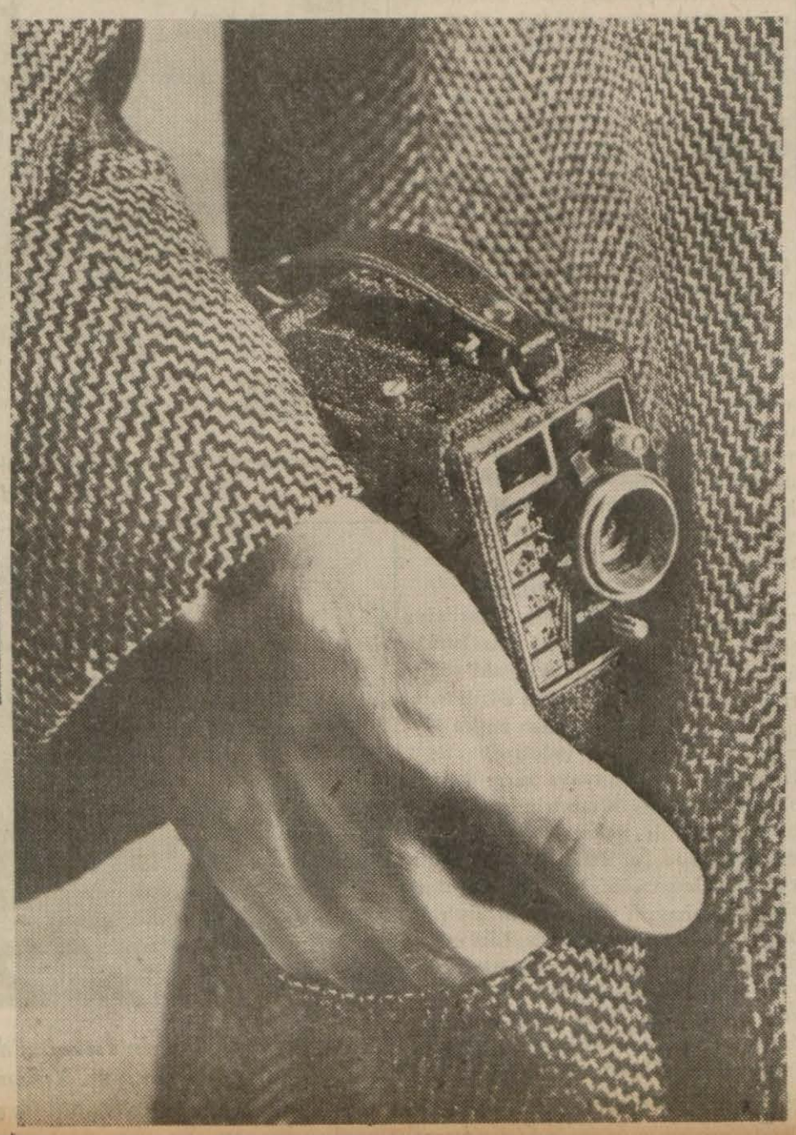

Alman askerleri dün Memel'e girdiler

Hitler Memel'de

Tiyatro meydanında toplanan binlerce kisiye bir nutuk verdi

Berlin, 23 a.a. — Memel'in Almanya'ya avdeti hakkındaki alman - Litvanya muahedesini alman hariciye nazırı Ribbentrop ile Litvanya hariciye nazırı Urbsys imzalamıştır.

Bu muahedeye göre, Memel'de Litvanya için bir serbest liman mıntakası ayrılmaktadır. Bu serbest liman için bir şirket teşkil edilecektir. Bu şirketin sermayesinin büyük bir kısmı Litvanya tarafından tesviye olunacak ve limandaki serbest mıntakaya ayrılacak arazi 99 sene müddetle Litvanya'ya kiralanacaktır. Almanya'nın liman tesisatı ve havuzlar üzerindeki hükümranlık hakkı bu kira müddetince de bakidir.

Her iki taraf biribirlerine karşı şiddet hareketlerinde bulunmamağı ve başka bir devlet tarafından da bunlardan birine karşı tecavüz yapılmasına müsaade etmemeyi taahhüt ediyorlar.

"Bir ihtilâf ocağı ortadan kalktı"

Kaunas, 23 a.a. — Alman ajansı bildiriyor:

Litvanya gazeteleri Berlin anlaşmasını büyük başlıklar altında neşrediyorlar.

Ekonomik mahfiller, Memel limanında Litvanya menfaatlerinin geniş bir surette dikkate alınmış olmasından çok memnun görünmektedirler.

Siyasî mahfillerde şimdi bir ihtilâf ocağının ortadan kalktığını ve bu suretle iki memleket arasında iyi komşuluk münasebetleri ihdasına zemin hazırlandığını kaydediyorlar.

Gazeteler her türlü alman aleyhtarı tefsirattan içtinap etmektedirler.

Bir istasyon işgal edildi

Kaunas, 23 a.a. — Memel'den bildirildiğine göre alman hücum kıtaatından bir müfreze, dün akşam Pegiegie şimendifer istasyonunu işgal etmiştir.

Hitler müfrezeleri, Memel'deki liman idaresini ve gümrük ofislerini işgal etmişlerdir.

Memel'deki Litvanya bankaları, gişelerini kapatmışlardır.

Halk alman kıtalarını bekliyor

Kaunas, 23 a.a. — Memel ahalisi, alman kıtalarının girmesini beklemektedir. Litvanyalı kıtalar, kışlalarını terketmeğe hazırlanmaktadır. Sokaklarda üniformalı Hitler kıtaatı mensuplarının dolaşmakta oldukları görülmektedir. Yahudiler, Memel'i terkederek Litvanya'nın içerilerine gitmektedirler.

Alman kıtaları Memel'e girdi

Memel, 23 a.a. — Alman kıtaatı bu sabah saat 8 de Memel'e girmiş ve ahali tarafından hararetle karşılanmıştır. İlk motörlü kıtaatla hücum müfrezeleri daha dün akşamdan şehre girmiş bulunuyordu.

Alman filosunun ilk kısmı bu sabah saat 10 da Memel limanına girmiştir. Bu sırada hava filosu şehrin üzerinde uçmakta idi. Biraz sonra ilk deniz kıtaatı karaya çıkmıştır.

Litvanya'da alman nüfuzu artacak gibi

Kaunas, 23 a.a. — Royter ajansı bildiriyor: Hitler ile beraber mühim miktarda alman kara, deniz ve hava kuvetlerinin Memele gelmesi, şimali şarkî Avrupa'sının alman kuvetinin bir gösterişi gibi telâkki etmektedir.

Siyasî mahfillerin kanaatince, Litvanya'da alman nüfuzu gittikçe artacak gibidir. Dün Almanya ile Litvanya arasında imzalanan saldırmazlık paktı, umumî kanaatçe, Litvanyanın üzerinde Almanya'nın nüfuzunu gösteren bir vesika olarak telâkki olunmaktadır.

Memel'de birçok Litvanyalı tevkif edildiği bildirilmektedir. Bunlar arasında ezcümle Litvanya'nın sabık harbiye nazırı general Dankantas da vardır.

Hitler Memel yolunda

Berlin, 23 a.a. — Hitler yanında alman donanması kumandanı amiral Raeder olduğu halde dün akşam saat 18,30 da Sutnemunde'ye gelmiş ve doğruca Deutschlana kruvazörüne giderek saat 19 da gemi hareket etmiştir.

Deutschland'a amiral Spee ve amiral Sheer zırhlıları ile Leipzig, Nuremberg ve Köln kruvazörleri, iki torpito muhribi ve üç torpito filotillası refakat etmektedir.

Royter ajansının Berlin'den öğrendiğine göre, alman polis teşkilâtı reisi Himmler, dün akşam Memele gelmiştir.

Başta dahiliye nazırı Frick olduğu halde ilk otomobil kolu hiç bir pasaport ve gümrük muayenesine tâbi olmaksızın Memel toprağına girmiştir.

Memel'e geliş

Memel, 23 a.a. — B. Hitler saat 10.30 da karaya çıkmış ve derhal tiyatro meydanına hareket etmiştir. Bu meydanda binlerce halk kendisini beklemetkedir.

Hitler'in nutku

Memel, 23 a.a. — B. Hitler, tiyatro binasının balkonundan, meydanda toplanmış olan halkın alkışlarına cevaben sekiz dakika süren kısa bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

"— Bütün alman milleti adına, sizleri Memel almanlarını selamlarım. Sizleri, bugün büyük alman rayhımızın dahiline almakla bahtiyarım. Sizleri, ecdadınızın toprağına yeniden ulaştırıyorum. O toprak ki, onu ne siz unuttunuz ne de o sizi unuttu.

Alman milleti adına, büyük alman rayhına mal olmak bahsindeki erkekçe sebatınızdan dolayı sizlere teşekkür ederim. Bunu, liderinize, en bahadır kahramanların taşıdığı nışanı vermekle en iyi surette ifade edebileceğim.

80 milyon nüfuslu Almanya

Sizler, zayıf bir Almanya tarafından terkolundunuz. Ve şimdi, kendi mukadderatı hakkında karar vermiye hazır kuvetli bir Almanya'ya dönüyor sunuz. Dünyanın belki de hoşuna gitmiyecek, fakat şunu söylemek mecburiyetindeyim ki, bu yeni Almanya, 80 milyon nüfusludur. Bu keyfiyeti, sizler, bizzat Almanya'nın ortasında yaşıyan diğer almanlardan daha iyi anlarsınız.

Sizler, hudut mıntakasını teşkil ediyorsunuz. Terkedilmiş olmamak ve insanın arkasında kuvetli bir Almanya bulunmak ne demek olduğunu daha iyi bileceksiniz.

"Mukaddes hedefe vardık"

Birliğimiz, hiç bir zaman kırılmıyacak ve hiç bir devlet bunu kıramıyacaktır. Yirmi sıkıntı ve bedbahtlık senesi, bizi kuvetlendirdi. Bizler, şimdi, başkalarından neler bekliyeceklerimizi biliyoruz. Biz kimseye fenalık etmek istemiyoruz. Fakat bize de fenalık yapılmasına müsaade edemeyiz. Şimdi hakikaten mukaddes hedefimize varmış bulunuyoruz.

Sizleri, alman ırkının eski üyeleri ve büyük alman Rayhının en genç vatandaşları sıfatiyle selâmlarım."

"Almanya Litvanya'ya ültimatom vermiş değildir"

Berlin, 23 a.a. — Alman gazeteleri, İngiltere dahiliye nazırının avam kamarasında Memel hakkındaki beyanatını şiddetle takbih etmektedirler.

"Fölkişer Beobahter" diyor ki:

"İngiltere dahiliye nazırı Almanya'nın Litvanya'ya ültimatom verdiğini söylemekle ya kasten parlâmentoyu yanlış yola sevketmek istemiş yahut da, Romanya işinde olduğu gibi, hükümet maiyet memurlarının entrikaları yüzünden Memel işinde de aldatılmıştır.

Bir zorbalığın tamiri

Samuel Horun Litvanya hari'ciye nazırına alman hükümeti tarafından ültimatom verildiği hakkındaki sözleri, objektif olarak mütalea edilirse, apaçık bir yalandır. Bundan başka Memel'in Almanya'ya iadesi vaktiyle Litvanya'nın Almanyaya karşı yapmış olduğu zorbalığın tamirinden başka bir şey değildir. Fakat adaletin yer bulduğu bu işte İngiltere hükümetinin yeni bir alman cebir ve şiddetini ileri sürmesine hayret ederiz. Hususiyle ki bu aynı hükümet vaktiyle Litvanya'nın zorbalığını kayıtsız ve şartsız olarak tasvip etmişti. İngiliz siyaseti bir kaç gündenberi bocalayıp duruyor. Almanyanın Avrupayı teskin işini kariştırmak teşebbüsü ingiliz siyasetinin ancak bir veçhesidir.

Memel'in ilhakı etrafında tefsirler

Londra'da:

Basın ilhakı takbih ediyor

Paris, 23 a.a. — Royter ajansı tarafından ingiliz matbuatının hülâsası:

Memel'in Almanya'ya ilhakında tevessül olunan usulleri ingiliz matbuatı takbih etmekte ve süratle bir sulh cephesi kurulması için yeni bir delil addeylemektedir.

Taymis şöyle yazıyor:

"Hitler'in bu yeni ilhakı nasyonal sosyalistlerin yeni bir zorbalığı suretinde bütün dünyaca takbih edilmelidir. Filhakika nasyonal sosyalistlerin ihtisas kesbettikleri anlaşılan askerî diplomasinin bütün vasıflarını göstermektedir. Nasyonal sosyalist usulleri bizim enternasyonal münasebetlerdeki makûl düşüncelerimiz biribirine tamamiyle zıttır.

Mamâfi münhasıran Memel hâdisesinde Almanya'nın mâzur olduğunu da kabul etmek lâzımdır. Bunu haklı görmek için ortada esaslı iki sebep vardır:

1. — Memel hemen hemen tamamiyle almandır.

2. — Bu yer 1923 te Litvanya tarafından Almanya'dan cebren alınmıştı.

1923 anlaşmalarının doğruluğu iddia edilemez ise, bu gibi zorbalık hareketlerinin tekrar ele alınması da mâzur görülemez.

Deyli Telegraf da şöyle yazıyor:

"Asıl mânalı olan cihet, Hitler'in zorbalık usullerine bağlı kaldığıdır. Memel işi yeni yeni taarruzların hazırlanacağı ve bütün komşuların da iğne üzerinde oturduklarını bir kere daha ispat etmiştir.

Varşova'da:

Litvanya razı mı?

Varşova, 23 a.a. — Polonya gazeteleri de batı memleketleri matbuatı gibi, Memel'in Almanya'ya avdetinin Litvanya tarafından gönül rızasiyle yapılmış bir hareket olmadığı kanaatindedirler.

Gazeta Polska, mebus Lechnicki'nin şu beyanatını ehemiyetle tebarüz ettirmektedir: "Litvanya kararını ahval ve icabatın gerçekliği önünde vermiye mecbur kalmıştır. Bir sene evel Litvanya ile Polonya arasındaki münasebetler hakkında yapılan anlaşma ise iki memleket arasındaki menfaatlere karşılıklı bir surette riayet üzerine dayanmaktadır.,,

İlhak ne gibi neticeler doğuracak?

Mebus, polonyalılarla litvanyalılar arasındaki işbirliğinin gelecekte de ahenkli bir şekilde devam edeceği ümidini göstermektedir.

Muhafazakâr organı olan Czas gazetesi: "Bu ilhakın ne neticeleri doğuracağı henüz meçhuldür,, diyor ve şimdilik muayyen bir şey varsa o da Lehistan'ı tehdit eden tehlikelerin mevcudiyeti olduğunu bildiriyor.

Paris'te:

Baltık devletleri Polonya ile birleşmeli

Paris, 23 a.a.—Havas Ajansı, fransız gazetelerinin bugünkü tefsiratını şu suretle hülâsa etmektedir:

Memel'in, Polonya'nın çevrilmesine müncer olan işgalinden bahseden Pöti Jurnal diyor ki:

"Tehlikenin önüne geçmek için, Paris ve Londra, Almanya'nın tehdidine maruz bulunan bütün Baltık devletlerinin Varşova etrafında toplanmalarını kolaylaştırmalıdırlar.,,

Bir nüfus sayımına göre..

Figaro diyor ki:

"1925 nüfus yazılmasında, Memel'de yüzde 59 litvanyalı yüzde 38 alman ve yüzde üç de diğer milletler mevcuttu. Milletlerin kendi mukaddera tına hâkim olmaları hakkında Almanya'nın ihdas ettiği yeni hukuk kaidesine göre, şimdi ekalliyet hâkim bulunuyor demektir. Polonya nasıl olupta, kendisini doğrudan doğruya tehdit eden bu ilhakı kabul etti?.,,

Epok gazetesi diyor ki:

"Bazı devletlerin halâ alman taarruzu karşısında birleşmekte tereddüt etmeleri sebebi anlaşılamaz. Bize söylendiğine göre, bu devletler kendilerini tehlikeli bir vaziyete düşürmek istemiyorlar. Fakat bir müdafaa hareketi yaparken size esasen hücum etmiş olan kurdu tahrik edeceğinizden endişe edilir mi ?,,

Romen ve Leh istiklâli kurtulabilir ama...

Ordr yazıyor:

"Hiç şüphesiz Almanya bir kere daha hak ve adalet namına hareket ettiğini iddia edecektir. Fakat Anşlus zamanında ve südetlerin ilhakı sırasında da ileri sürülmüş olan bu delil, artık Memel gibi alman olan bir şehrin ilhakı esnasında dahi, 1939 martında Almanya Bohemya ve Moravyayı boyunduruğu altına alarak hakikî çehresini dünyaya gösterdiği gündenberi bütün kıymetini kaybeylemiştir.,,

Hümanite gazetesi yazıyor:

"Romanya'nın ve Polonya'nın istiklâlleri kurtarılabilir. Fakat ancak Hitler yayılmasının tehdidine maruz bulunan devletlerin kollektif bir gayretleri ve bu memleketlerin demokrat devletlerle teşriki mesai etmeleri ile.,

Milâno'da

Bir İtalyan gazetesinin fikri

Milâno, 23 a.a. — Milânoda Korriera della Şera gazetesi, Memel'in Almanya'ya avdetinin hiç bir suretle kuvete müracaat edilmeksizin vuku bulduğunu ve tabiî ve tarihî hâdiselerin mantıkî seyri suretiyle başarılmış olduğunu söylüyor ve:

"1919 da çizilmiş olan hudutların tashihi, barış davasına yeni bir hizmet olarak telâkki edilmek icabeder.,, diyor.

General Ali Hikmet Ayerdem'in İstanbul'da yapılan cenaze merasiminden bir intibâ

Nevruz münasebetiyle İstanbul'daki İran konsoloshanesinde bir tören yapılmıştır. Yukardaki resimde bu törende bulunanları görüyorsunuz

Alman - Slovak himaye muahedesi imzalandı

Slovakya himaye için lâzım olan yerleri Almanya emrine verecek

Askerî ve siyasî sahada iki hükûmet sıkı iş birliği yapacaklar

Berlin, 23 a.a. — D.N.B. bildiriyor: Almanya ile Slovakya arasındaki himaye muahedesi bugün neşredilmiştir.

18 Mart Viyana ve 23 mart Berlin tarihlerini ve Almanya adına B. Von Ribbentrop'un ve Slovakya adına BB. Tisso, Tuka ve Durenski'nin imzalarını taşıyan muahedelerin metni şudur:

Slovakya'nın kendisini Almanya'nın himayesi altına vazetmesi üzerine, alman ve Slovak hükümetleri, bundan doğan neticeleri aşağıdaki muahede ile tayini kararlaştırmışlardır.

Madde 1 — Alman Rayhı, Slovakyanın siyasî istiklâlinin ve arazi tamamiyetinin himayesini kabul eder.

Madde 2 — Bu himayenin icrası için alman ordusu, daimî surette Slovakya'nın garp hududu ile beyaz karpatların ve Javornisk dağlarının şark tarafı arasındaki arazide askerî müesseseler inşa etmek ve işgal eylemek hakkını haizdir. Slovak hükümeti, bu iş için, lâzım gelen araziyi alman ordusu emrine verecektir.

Slovak hükümeti, Slovakya'da bulunan alman kıtalarına Almanya'dan gönderilecek erzak ve saire gibi irsaliattan gümrük resmi almamayı teahhüd eder.

Yukarıdaki mıntakada, alman ordusu, askerî idare hakkını haiz olacaktır. Hususî bir kontenjan ile askerî inşaatta çalışacak olan alman tabası, alman kanunlarına tabi tutulacaktır.

Madde 3 — Slovak hükümeti ordusunu alman ordusu ile sıkı anlaşma halinde organize edecektir.

Madde 4 — Slovak hükümeti alman siyaseti ile sıkı surette bağlı bir haricî siyaset güdecektir.

Madde 5 — Bu muahede, derhal meriyete konacaktır. Bu muahedenin meriyet müddeti 25 senedir. Bu muahedenin meriyet müddetinin hitamından evel, iki hükümet, muhtemel uzatılması bahsinde anlaşacaklardır.

Gümrük hududu kalkmadı

Berlin, 23 a.a. — Bohemya ve Moravya himaye idaresi hakkında neşredilen bir emirname, Almanya ile bu arazi arasındaki gümrük hududunun ve gümrük muamelâtının hâlâ meriyette kalacağını bildirmektedir.

Romanya - Almanya iktisadî anlaşması Bükreş'te imzalandı

(Başı 1 inci sayfada)

Romanya - Almanya ekonomik anlaşmalarının imzası günü kararlaştırılmış bulunuyordu.

Müzakerelere 29 şubatta başlanmış ve her iki taraftan karşılıklı bir anlaşma zihniyeti içinde bir ay devam ederek bugünkü neticeye varmıştır.

3 — Bu anlaşma ile, daima bu derece ehemiyetli olmuş bulunan ve biribirini itmam eden Romanya - Almanya ekonomik menfaatlerini tatmin bahsinde ekonomik işbirliğinin umumî hatları dahilinde tarifi hedefi güdülmektedir.

Birinci maddede söylendiği gibi, anlaşma, alman ithalât ihtiyaçlarını, Romanya ekonomisinin inkişafı imkânlarını, Romanya dahilî piyasasının ihtiyaçlarını, Romanya'nın diğer bütün devletlerle ekonomisinin rabıtalarını muhafaza etmek ve inkişaf ettirmek ihtiyacını nazarı dikkate almaktadır.

Bu şeraitte şu ciheti ilâve etmek pek tabiî olur ki, Romanya, istihsal ve mübadelesinin inkişafı ile bütün devletler arasında sulhçu münasebetlere yardım etmek azmiyle, buna müşabih diğer ekonomik antantlar akdetmek imkânlarını tetkike hazırdır.

4 — Aktedilen anlaşma, iki devletin tatbik ettiği sulhçu niyetler üzerinde ısrar eylemektedir.

Bu vazıh beyanat, Tuna Avrupasındaki vaziyetin aydınlaşmasına ve takviyesine ancak yardım edecektir.

Biz, bu derece azimkâr bir surette teyit edilmiş bu sulhçü hedefleri, aynı dürüstlükle ve her türlü şeraitte hudutlarımızın ve memleketimizin istiklâlinin müdafaası için göstermiye hazır olduğumuz aynı sarsılmaz azimle, takip ediyoruz. Bu tarzı hareketle, bütün komşularımızın ve uzak yakın bütün dostlarımızın sulhçü emellerine ve aynı zamanda bütün Avrupa milletlerinde gittikçe daha ziyade kuvetli olarak kendisini gösteren millî istiklâl idealine hizmet ettiğimize eminiz.

Kıralın nezdinde

Bükreş, 23 a.a. — Almanya - Romanya ekonomik anlaşmasının imzasını müteakip, Kral Karol, alman heyeti reisi B. Wohltatı hususî surette kabul etmiştir.

B. Wohltat hemen bu akşam Berline dönmek üzere Bükreş'ten ayrılmıştır.

Romen Başvekilinin beyanatı

Bükreş, 23 a.a. — Rador ajansı tebliğ ediyor:

Başvekil Kalinesko aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"— Memleketin bazı mıntakalarında birkaç sınıfın silâh altına çağrılmış olması münhasran ihtiyatî mahiyettedir. Binaenaleyh kıtaat hudutlara yaklaşmamış ve yaklaşmıyacaktır. Eğer on veya on beş gün içinde enternasyonal hava ümit ettiğimiz gibi iyileşirse ihtiyatlar derhal terhis olunacaklardır. O zamana kadar bu tahaşşütlerin ekonomik faaliyete bir zarar vermemesi için icap eden tedbirler alınmıştır. Binaenaleyh ekonomik faaliyette bulunanlar alrkonulmıyacaklardır.

Fevkalâde tedbir alınmıyacak

Ordunun iaşesi perakende piyasadan temin edilmiyecektir. Demiryollarının mutat trafiğinde hiç bir değişiklik olmıyacaktır. Hükümet, iktısadî ve malî fevkalâde hiç bir tedbir almamıştır. Çünkü yukarıdaki harekâtın normal bir kadro içinde inkişafı lâzımdır. Hâdiselerin tam bir sükûn içinde mütalea edilmesi icap eder.

Şunu ehemiyetle kaydetmeliyim ki, ihtiyatlar vuku bulan davete derin bir heyecanla icabet etmişlerdir. Devlet mekanizması mükemmel bir surette işlemektedir. Bu bize yalnız bir gurur hissi değil, aynı zamanda katî bir emniyet hissi de vermektedir.,,

Alman elçisi B. Gafenko ile görüştü

Bükreş, 23 a.a. — Hariciye nazırı B. Gafenko, dün akşam alman orta elçisi B. Fabricius ve Dr. Wohltat ile uzun bir görüşmeyi müteakip alman ve romen eksperleri, toplanmışlardır.

Öğrenildiğine göre ticarî müzakereleri memnuniyete değer bir surette devam etmekte olup bu görüşmelere bugün de devam edilecektir.

Çekya'ya ısmarlanan silâhlar

Bükreş, 23 a.a. — Rador ajansı bildiriyor:

Alman hükümeti, Bükreş'teki elçisi vasıtasiyle Romanya hariciye nezaretini aşağıdaki keyfiyetten haberdar eylemiştir:

Romanya hükümeti tarafından Çekya'ya verilen bütün harp levazımı siparişleri icra edilecektir. Bu siparişlerden nakil halinde olan harp levazımı, derhal Romanya'ya teslim olunacaktır. Esasen bu siparişlere ait otuz vagon eşya, Romanyaya gitmek üzere

Millî küme maçları

Ankaragüçlüler İstanbula hareket ettiler

Bu sene Ankara bölgesinden millî kümeye giren Ankaragücü kulübümüzü temsil eden futbolcular dün akşamki trenle İstanbul'a hareket etmişler ve istasyonda arkadaşları tarafından uğurlanmışlardır.

Ankaragücü İstanbul'da Fenerbahçe ve Vefa ile iki maç yapacaktır.

Birçok seneler Ankara sporunu muvaffakiyetle temsil eden Ankaragüçlülerden bu seyahatlarında da iyi haberler bekleriz.

B. Krofta tevkif edilmedi

Prag, 23 a.a. — Prag polisi, bazı fransız gazetelerinde çıkan haberlerin tersine olarak, eski hariciye nazırı B. Krofta tevkif edilmiş değildir. keza hariciye erkânından iki kişinin tevkif edileceği haberi de doğru değildir.

H İ K Â Y E

Yangın

Yazan: Muallâ İhsan BORA

İtfaiye neferi Ömer müdhiş bir titremeye yakalanmış, yatıyordu. Çenelerinin arasından sızan sıcak nefesler yavaş yavaş bütün vücudunu kaplamağa, yüzünü renksizleştirmeğe başlayınca biraz sakinleşe bildi. Bu seferde çakmak çakmak olmuş gözlerinin önünde Zeynep uzun eteklerini çevirerek dönmeğe başladı. Evelâ gülen gülerken küçülen ve pırıltılar yapan bir çift elâ göz, sonra çatık iki kaş ve asabî bir çehre... renkler, karartılar, küçük tahta evin arka odasından gelen bir erkek sesi daha sonra başı yazmalı ihtiyar bir kadının yarı aralık kapıdan sert ve kalın sözleri:

— Artık kızımın nişanlısı değilsin. Git nereye baş vurursan vur. İstemiyor seni.. Evet artık istemiyor. Fakat daha evvel niçin istemişti? Eline zorla sıkıştırılan sarı halkayı dişleriyle ezmek istedi. Koca vücudunun bütün kuvetine rağmen kendini kuvetsiz hissediyordu.

Ateş vücudunu git gide sarıyordu, belki de kırkı aşmak üzere idi.. "Bütün kabahat annesinde.„ diye söylendi. Annesi kızını, parasız bir itfayie neferine vermektense parası çok, ne olduğu belirsiz bir herife vermeği daha münasip bulmuş ve kızının aklını çelmişti.

Ömer üzülüyordu. Arkadaşlarına karşı, kendine karşı her şeye karşı üzülüyor eriyordu. Henüz hiç kimseye de söylememişti. Alay edilmekten korkuyordu, kendisini o kadar çok sevdiğini her zaman iddia ettiği Zeynep bunu yapsın ha.. Bir türlü aklına sığdıramıyordu. Kim bilir şu dakikada onlar ne yapıyorlardı. Belki de küçük bir tepsinin başında Zeynep yeni sevgilisiyle kadeh tokuşturuyordu. Tekrar bütün vücudunu bir titreme aldı. Ve daha sonra ağzından yüzüne vuran sıcak nefeslerle ısınıp, uyuşarak gözlerini kapadı. Biraz dalmıştı..

Birden uzun bir zil sesiyle uyandı. Ortalık biribirine giriyordu. Arabaların kuvetli, yeri sarsan gürültüleri, sağa sola koşuşan neferlerin sert çizme vuruşları, heyecanlı ve uzun sesler..

Ömer uyku sersemliği ve vazife alışkanlığiyle deli gibi yatağından fırladı. İlk adımda biraz sallanır gibi oldu sonra kendini topladı. İzinli ve hasta olduğunu tamamen unutarak arabasına atladı. Şiddetli bir ayaz ortalığı kasıp kavuruyordu. Sırtını yalıyarak geçen şiddetli soğuğun karşısında tamamen iyi olmuş gibiydi. Hiç bir şey duymuyor, hiç bir şey düşünmüyordu.

Arabalar, biribirine omuz vermiş çürük ve ahşap bir sıra evin önünde durdukları vakit Ömer taş gibi donakaldı. Bu Zeynebin evi idi. Ve karanlık alevlerin karşısında beyaz yazma örtülü anne çırpınıyor yanındaki yarı sarhoş adama kızını soruyordu.

Alevler ortalığı gündüze çevirmişti. Yangını seyre gelen bir sürü baş kırmızı alevlerin karşısında yanıp sönüyordu. Yanan evin pencerelerinden alevler bir dil gibi karanlığı yalıyordu. Bitişik evlerin pencerelerinden yorganlar, yastıklar büyük bir telaşla fırlatılıyordu. Şişman itfaiye kumandanının sık sık öten düdüğü neferleri daha telaşlı koşturuyor ve halkı daha helecana düşürüyordu. Birden karanlıkta bir kadın Ömerin kolundan yakaladı.

— Omer allahını seversen kurtar onu.. Bu Zeynebin annesiydi. Omer sert sert yüzüne baktı. Kolunu, kadının kuvetli parmaklarından kurtararak vazifesinin başına koştu. "Demek Zeynep içerdeydi.„ Fakat her tarafı saran bu kuvetli alevlerin arasına atılmak bir cinnetti. Hele onu kurtararak şu uzakta, arkasını bahçenin teline dayayarak kanlı gözlerle yangını seyreden yarı sarhoş adama teslim etmek.. Bu büsbütün bir delilik olurdu. O, cezasını hemen akabinde bulmuştu. Artık Zeynep Omerin değilse şu sarhoş herifin de olamıyacaktı ya!. Kadın yalvarıyordu. Neferlerin birini bırakıp birine koşuyor fakat en çok Omerin arkasını bırakmıyor, ağlıyor, yalvarıyordu. Şimdi bu yalvarmalara henüz ayılır gibi olan o adam da iştirâk ediyordu. Ve o yardımdan ziyade itfaiye kumandanından bir emir bekliyordu. Fakat bu göz göre göre adamlarından birini ateşe atmak, yakmak olacaktı. Belki de Zeynep evde bile değildi. Bir başka yere kaçmış ve orada korkudan bayılmış da olabilirdi. Kancalar takıldı. Her tiz düdük sesinde kopuk ve çürük tahtalardan bir kısmı büyük bir çatırtı ile yere iniyordu. Kadın hâlâ bağırıyor, yalvarıyor yere bakarak bir insana benzemiyen sesler çıkarıyordu. Omer, bağırdı. Ve sonra bu cümleyi tekrar ede ede kendini sıcak alevlerin, boğucu dumanların arasında buldu. Boğazı yanıyor, yanık, keskin bir odun kokusu sanki kulaklarından fışkırıyordu. Gözleri kapalı, elleri açık sağa sola çarparken merdivenin üst kısmında ayaklarına bir şey takıldı, onu, baygın ve yarı ölü bir halde kollarına alarak koştu. Hem koşuyor hem mütemadiyen tekrarlıyordu: "Gebersin kahbe,„ Şiddetli bir yazdan sonra müdhiş bir sıcağa giren vücudunda sanki bütün mikroplar yeniden uyanmış onu bitkin bir hale getirmişti. Ancak o dakikada çoktan izinli ve hasta olduğunu anladı. Dizleri kesiliyordu arka pencereye koştu, ve pek te yüksek olmıyan pencereden açılan kollar arasına Zeynebi bıraktı. Sağırlaşan kulaklarında sarhoş adamın sevinç çılgınlıkları annesinin feryadı çınlar gibi oluyordu. Sonra dizleri büküldü bir boşluğa düşer gibi içinde bir boşalma, bir kopma hissetti.

Ev, bâyük bir çatırdı ile yere çökmüş, alevler kararmış, sadece karışık yığınlar arasından beyaz dumanlar yükseliyordu. Arabalar geldikleri gürültülerle geri döndüler..

Etrafını çerçeveliyen bir sürü iri yarı itfaiye neferleri arasında Ömer yatağında dalgın yatıyordu,

— Nasılsın Ömer? Diyenlere çatlak ve kabuklu dudaklarını zorlıyarak arka arkaya tekrar ediyordu:

— Gebersin kahbe, gebersin...

A N D A Ç

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	:	Merkez eczanesi
Pazartesi	:	Ankara eczanesi
Salı	:	Yeni ve Cebeci eczaneleri
Çarşamba	:	Halk ve Sakarya eczaneleri
Perşembe	:	Ege ve Çankaya eczaneleri
Cuma	:	Sabat ve Yenişehir („)
Cumartesi	:	İstanbul eczanesi

ACELE İMDAT

Bir yaralanma, bir kaza, fevkalâde bir has - talık vukuunda acele imdat istemek için belediyeler hastanesine (2257) numara ile telefon edilir.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon müracaat- Şehir: (1023-1024). - Şehirler arası : (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı â - rıza memurluğu (1846). — Mesajeri Şehir Anbarı: (3705). — Taksi telefon numaraları- Zincirlicami civarı: (2645 - 1050 - 1196). - Samanpazarı civarı: (2806 - 3259). - Yenişehir. Havuzbaşı Bizim taksi: (2323). - Havuzbaşı Güven tak - si: (2333). - Çankırı caddesi, Ulus tak- si: (1291). - İstanbul taksisi : (3997).

Otobüslerin ilk ve son seferleri

Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na.	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. n a	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den A. fabrikalara	7.00	—.—
As. fabrikalardan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarın'dan Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45
Bahçeli evlerden Ulus M.na	7.45	—.—
Ulus M.dan Bahçeli evlere	—.—	20.00

§ Ulus Meydaniyle İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zaman - ları seferler daha sıktır.

§ Ulus Meydaniyle Yenişehir. Bakanlıklar. Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den ve 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanından saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus meydanına dönüşleri sinemaların dağılış saatine tâbidirler.

Posta saatleri

Teahhütlü saat (18) e kadardır.
Posta saat (19) a kadar İstanbul cihe - tine mektup kabul eder.

Tren saatleri

Haydarpaşaya	:	Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi. Per - şembe. Cumartesi,
Samsun hattı	:	Her gün 9.35 (Kayse - ri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.) Toros sürat.)
Diyarbakır hattı:		Her gün 9.35
Zonguldak hattı :		Her gün 15.00

(Esnaf ve Tüccarlarımıza) 23 - Nisan - Çocuk bayramı yaklaşıyor. Bayramda vitrinlerinizi çocukları alâkadar edecek eşyalarla süsleyiniz.

Mahkeme Röportajları

Hüsamettin Fatmayı kaçırıyordu

Fakat işler aksi gidince

Fatma Hüsamettin'i kovalamıya başladı

Bir sene hapse malolan cüretkârlık

Vakit akşam üstü, saat beş...

Şoför Hüsamettin Ulus meydanından bir müşteri almış, Altındağ'da bir eve bırakmıştır. Yanında muavini Sami oturuyor; yerlerine dönüyorlar.

Atıf bey mahallesinde, bir köşeyi saparken bir erkek şoföre:

— Dur! işareti yapıyor. Yanında bir kadın vardır. Onu gösteriyor ve:

— Karımı, diyor, telsizler mahallesine, kendisinin göstereceği eve götür, kapıda bekler, işi bittikten sonra alır getirirsin. 50 kuruş yeter mi?

— Yeter!

Fatma otomobile atlıyor, Telsizlere gidiyorlar ve kadın orada bir eve giriyor.

İster misiniz, bundan sonrasını, birlikte, Hüsamettinden dinliyelim. O, benden güzel anlatacaktır:

— Otomobilde Sami ile otoruyoruz, kadının çıkmasını bekliyoruz. Bu sırada Sami bana dedi ki:

— Hüsamettin ben bu kadını tanırım, ekmek çıkar, parası da var. Kendisinden her türlü istifade mümkündür. İstersen...

Ben hiç sesimi çıkarmadan Samiyi dinliyorum:

— Peki ama ne yapabiliriz, o hanım bizim müşterimiz, dedim.

Bundan sonrasını da bana gene Sami öğretti, dedi ki:

— Şimdi kadın bindikten sonra sen arabayı şöyle biraz sapaya çeker, durursun.. "Benzin bitti, daha gidemem„ dersin, beni de şehre benzin almıya gönderirsin. Ben oralarda bir yere gizlenir, beklerim. Sonra sen Fatmayı yola getirdikten sonra üstünüze gelirim.. Bu seferde...

Fikir Hüsamettine de mülâyim gelmiş olmalı. Çünkü aynen böyle yapmışlardır. Bu sırada vakit epi ilerlemiş, ortalık adeta karanlık olmuştur. Derken Fatma evden çıkmış, otomobile atlamış:

— Dönelim artık, demiştir.

Doğrusu, dönmiye dönmüşler. Ama ne olmuşsa, bu "dönme„ sırasında olmuş.

Biraz yürüdükten sonra Hüsamettin Fatmaya demiş ki:

— Kestirmeden gidelim, ne dersin abla?

Fatmanın evdeki işi zaten uzun sürmüş, vakti geçirmiştir. Kestirmeden gidip, çabucak evine varması hiç te fena olmıyacak.

— İyi ya, demiş, kestirmeden gidelim.

Bu sefer otomobil de hayli hızlı gitmektedir. Fakat ne tarafa olduğunu söylemiye lüzum var mı? Aksi semte, Telsizin açıklarına, direklerin arka taraflarına doğru... Bir aralık Fatma:

— Şoför efendi, diyor, ne yapıyorsun, yoksa ters bir yola mı gidiyoruz, bizim ev bu kadar sürmiyecekti.

Hüsamettin başını çıkarıp iki yana bakıyor ve:

— Eyvah, diyor, ters tarafa gitmişiz. Yolu şaşırdık (!) galiba..

Ve derhal tornistan idip geri dönüyor. İlk hızda o kadar uzaklara gitmişler ki ne kadar geri dönse gene sapadan sayılır. Nihayet bir iki yüz metre kadar geldikten sonra otomobil, yolun şöyle tarlaya sapan bir kenarında zıkkadak istop ediyor.

— Ne oldu? Diyorlar.

Hüsamettin yüzünü buruşturuyor:

— Gözü kör olsun şeytanın, diyor, aksilik... Benzin bitti. Ne yapacağız şimdi?

Hakikaten aksilik yüz buruşturacak kadar zamansızdır. Allahın dağı sayılan bir yerde, yolda kalmak diye buna derler. Çare gene Hüsamettinin aklına geliyor. Muavinine bir boş teneke ve bir lira para uzatıyor:

— Oldu bir iş, diyor, haydi bari sen git te şuradan bir şişe benzin getir.

Sami lira ile tenekeyi ustasının elindan kapıyor ve fırlıyor. İki adım sonra gözden nihan olmuştur.

Otomobilde iki kafadar arasında çizilen program buraya kadar aksamadan tatbik olunmuştur. Fakat bundan sonra...

İkinci Fasıl:

Fatma otomobilde tir tir tepinmiye ve söylenmiye başlamıştır.

— Şoför milleti değil misiniz, sizi bilmez miyim ben? Benzinin yoktu, ne diye yola çıkarsın?

[illegible] dört tarafındaki tarlalara bakarak:

— Hem ne işimiz var burada? diye söylenmektedir.

Bu sırada Hüsamettin de, kolunu arkasındaki şilteye dayamış, yılışkan yılışkan geri dönmüştür. Bu sözleri hiç duymamış, işitmemiş gibi:

— Kızma be abla, oldu bir iş dedik a... Kusurumuz neyse temizleriz. Biz sözünü tutan delikanlılarız, gibi abuk sabuk konuşmıya başlamıştır. O yılıştıkça Fatma tepinmesni attırmaktadır, Fatma gürültü ettikçe Hüsamettin sululuğu ileri götürmekte ve azıtmaktadır.

Küçük otomobilin içinde bir kızılca kıyamet kopmak üzeredir. İşte bu sırada Hüsamettinin ikram damarları kabarmış, cebinden çıkardığı bir avuç şam fıstığını Fatmaya uzatmıştır:

— Buyurmaz mısın abla, iyi maldır.

Fatma bunu eliyle itmiş, fakat kibarca bir cevap vermiştir:

— Biz yemişçiyiz zaten... Fıstığı ne yapayım...

Hüsamettin:

— Sen bilirsin, dedikten sonra fıstığı cebine atmış, bu sefer, biraz daha açık konuşmıya başlamıştır.

— Biz de genciz be abla!

Fatma işi aptallığa vurmuş, bu hafif tertip girizgâhı anlamazlıktan gelmiş:

— Gençliğinizden bana ne, demiştir.

Hüsamettin de bu doğru cevabı duymazlıktan gelmiş:

— Yani anlıyalım yani, diye sırnaşmıya devam etmiştir.

Fatma küstahlığın bu dereceyi bulduğunu görünce şiddetli hareketlere başlamıştır.

Hüsamettinin söylediklerine inanmak lâzımgelirse Fatmanın da ağzı bu sırada kapalı durmamış, bir kaç kere yüzüne tükürerek suratının muhtelif yerlerine kabaca küfürler savurmuştur.

Biraz daha uzarsa işin sarpa saracağını anlıyan Fatma otomobilin kapısını açtığı gibi fırlamış ve otomobili taşlamağa başlamıştır. Bu sırada Hüsamettin marş, debreyaj, vites... Şehre doğru kaçmaktadır. Fakat tarlaların içinde, bu saatte otomobil sürmek kolay değildir. Otomobil, bütün" firar niyetine„ rağmen Fatmanın kolayca takibine imkân verecek kadar ağır gitmektedir. Otomobil önde, Fatma arkada, bozuk yollarda düşe kalka nihayet kenar mahalleye kadar gelmişlerdir. Fatma hem koşmakta hem de bağırmaktadır:

— Şu giden taksiyi yakalayın...

Bunu bir bekçi duymuş, otomobile derhal "dur!" işareti vermiş durmadığını görünce de koşup çamurluğuna atlamıştır. Fakat gene durdurmıya muvaffak olamayınca tekrar yere inmiş, otomobilin numarasını almıştır.

Bir iki sokak daha kıvrıldıktan sonra otomobil gözden kaybolmuştur.

Hüsamettin o geceyi bir otelde geçirmiş, ertesi sabah ta, erkenden otomobili patronunun evine çekmiş:

— Artık ben çalışmıyacağım, demiştir. Hesabımızı görelim, otomobil sana teslim...

Otomobili başından savduktan sonra Hüsamettin:

— Bizim Alinin evine giderim, bir kaç gün oturur, gizlenirim. Elbet bulamayınca da aramaktan vazgeçerler, diye düşünmüştür.

Hüsamettin Ankara'da bir kızla nişanlıdır, yakında düğünleri olacaktır. Bu yüzden kendi kendine:

— Hem takipten kurtulunca da evleneyim artık, bıktım bu hayattan, diye söylenmektedir.

Üçüncü fasıl:

Hüsamettin doğruca, hapisanenin arkasındaki ahbabının evine yollanmıştır. Kapıya kadar ne kimse kendisini görmüş, ne de bir şey soran olmuştur. Hayattan gayet memnun olmakta, hattâ, gözden kaçıp, kimseye görünmemeğe muvaffak olduğu için, için için iftihar duymaktadır. Derken Alinin evinin önünde kendisini beklemediği bir manzara karşılamıştır. Karşılıyanlar kim bilir misiniz?

Polisler...

— Adın ne? Senin diye sormuşlardır. Hüsamettin birdenbire şaşala - mış:

— Kem küm etmiştir. Fakat artık kaçıp kurtulmıya, yalan uydurup sıvışmıya imkân yoktur. Nereye götürüldüğünü tahmin edersiniz.

Ankara Ağırceza mahkemesi üçüncü cürmü meşhud işine bu suretle el koymuş oldu.

Muavin Sami de şahit olarak mahkemeye gelmiş bulunuyordu..

Hüsamettinin:

— Bana bu plânı Sami öğretti, ittihamını şiddetle redetti. Dedi ki:

— Benim haberim bile yok, bana yolda benzin bitti, git bezin al, diye söyledi, ben de almıya gittim. Dönüşümde otomobilin yerinde yeller esiyordu.

Bu ifade karşısında Hüsamettinin iddiası "kavli mücerred„ de kalıyordu.

İcabı teemmül olundu. Ve Hüsamettin "hiyle ile ve şehvet hissiyle kadın kaçırma„ suçundan bir sene ağır hapse mahkûm edildi.

Jandarmanın önünde, neye uğradığını şaşırmış bir vaziyette tevkifhaneye giden Hüsamettinin arkasından uzun uzun bakan bir arkadaşı, galiba delikanlının bir kaç gün sonra evlenmek niyetinde olduğunu hatırlıyarak:

— Oldukça karanlık bir zifaf odasına giriyor, diye söyleniyordu. · ·

KEZEGE

Edebî meslekler:

Sürrealizm

Yazan : Suud Kemal YETKİN

Dadaizm'in devamını teşkil ve yapıcılık devresini temsil eden sürrealizm, André Breton'un 1924 birincitešrininde neşrettiği Manifeste du surrealisme ile edebî bir meslek halini alıyor. Bu tarihten itibaren sürrealist beyannameleri ve eserleri sık sık görmeğe başlıyoruz.

Sürrealizm 1924 de teşekkül etmekle beraber isim daha evele aittir. Bu tâbiri ilk defa kullanan, kendisini her yeni cereyanın başında gördüğümüz Guillaume Apollinaire olmuştur. Fakat Alcools şairi, Les Mamelles de Tirésias (1916) isimli dramına "sürrealist dram" demekle, bir nevi yüksek şiir fantezisine işaret etmek istemişti. Halbuki önceleri bir aralık dadaist kafileye katılmışken ondan ayrılarak sürrealizmi tesis eden André Breton ve Philippe Soupault bu tâbiri, Gérard de Nerval'in supernaturaliste kelimesiyle tavsif ettiği rüya haline çok yakın derunî bir faaliyeti ifade etmek için kullandılar.

Yukarıda isimlerini zikrettiğim Breton ve Soupault'dan başka, Louis Aragon, Paul Eluard, René Crevel, René Char, Benjamin Peret ilâh... (1) gibi tanınmış birçok edebî şahsiyetleri de içine alan sürrealizm nedir?

Cevabı bizzat Breton'dan dinliyelim:

"Sürrealizm saf ruhî bir otoma- "tizmdir; sanatkâr onunla, sözü, ya- "zıyı veya her hangi bir vasıtayı kul- "lanarak, düşüncenin hakikî işleyişini "ifadeye çalışır. Sürrealizm, aklın "bütün kontrolünden uzak, bütün be- "diî ve ahlâkî endişelerin dışında dü- "şüncenin tespitidir.„

"Sürrealizm, kendine gelinciye ka- "dar ihmal edilmiş olan bazı tedaî "şekillerinin yüksek realitesi, rüya- "nın yüksek kudreti, düşüncenin has- "bî oyunu hakkındaki inanışa daya- "nır. Diğer bütün ruhî mekanizmaları "katî olarak yıkmak ve hayatın baş- "lıca problemlerinin halllinde onla- "rın yerini almak emelindedir.„

"Sürrealizm daha hazırlık devresin- "dedir; hoşa gitmek için kendini teş- "hir etmekten vaz geçerek, kariin "takdirinden kaçarak, otomotik yazı "ve rüya hikâyeleri yolunda daha "sistematik ve daha devamlı cehidler- "de bulunmak, ilhamı tetkik etmek, "astroloji ve metapsişik gibi gözden "düşmüş ilimlere baş vurmak ister. "Bir şeyi ifade etmek isteğinden "mümkün olduğu kadar uzak, fren o- "larak daima harekte geçmeğe hazır "mesuliyet fikirlerinden mümkün "olduğu kadar hafiflemiş, zekânın "münfail hayatî olmıyan her şeyden "mümkün olduğu kadar müstakil o- "lan ruhî faaliyetin bu mahsuleri, "lirik kıymetlerin yeniden umumî bir "tasnifini mümkün kılar ve insan ad- "lı o sayısız kapaklı kutuyu durma- "dan açmağa elverişli bir anahtar tek- "lif eder...„

İşte otomatizmi teemmülün, rüyayı uyanıklığın üstünde tutan bir telâkki! Romantizm ilhamı ilâhileştirmek suretiyle akıl ve mantıkın tahakkümünü sarsmıştı. Sürrealizm onu şiir ve sanat sahasından kovdu, yerine tesadüf ve rüyayı getirdi (2). 1924 sonlarında Pierre Naville ve Benjamin Peret tarafından tesis olunan ve dördüncü sayısından itibaren André Breton'nun idaresine geçen surréaliste La Révolution isimli mecmuanın ilk sayısındaki mukaddemeden şu satırları alıyorum:

"Yalnız rüya, insana hüriyetini is- "tediği gibi kullanmak hakkını verir. "Rüya sayesinde ölüm artık karanlık "mânasını kaybediyor ve hayatın mâ- "nası başkalaşıyor... Daha şimdiden "otomatlar çoğalıyor ve rüyaya dalı- "yorlar: Kahvelerde derhal kâğıt ka- "lem istiyorlar; masa mermerlerinin "damarları zamandan kaçışlarının "grafikleridir...„

Sürrealizm etiketi altında toplanan grup bilhassa Viyanalı profesör Sigmund Freud'un eserinden mülhem olmuştur. Freud, çocukluğundan itibaren günlük arzularını karanlık iç dünyasına tepen insanın bu esrarını, rüyada çözülen bu tepme (refoulement) keyfiyetini ifşa etmek suretiyle sürrealistlere yeni bir imkânın kapılarını açmış oldu. Sürrealistler fröydizm'in derin ve cazibeli tarafını edebiyata tatbik etmekten çekinmediler. İnsanın mahiyeti rüyada kendisini bütün çıplaklığiyle göstermiyor mu? O âlemde artık bizi gözetliyen sosiyal bekçi yoktur, arzularımız kendilerini olduğu gibi maskesiz göstermektedir. Sürrealistler bu düşüncenin öz sanat sahasında, varlığımızın nüfuz edilmez, esrarlı tarafını meydana çıkarabileceğini görmekte gecikmediler. Hiç bir baskı altında kalmadan, hissolunan "ruh halleri" ni olduğu gibi tespit ederek, realiteye biraz daha yaklaşmağa, ruh hallerini bozulmamış olarak, safiyetleri içinde kavramağa çalıştılar.

Alt şuurdaki faaliyeti safiyeti içinde kavramak maksadiyle bir ipnotizma devresi başladı. İpnotizma, sürrealizmin harikalar âlemine atılması için bir tramplendi. Şunu ilâve edelim ki sürrealistler için mevzuu bahis olan, ipnotik uykunun derinliğinde, — rüyanın garaipleri içerisinde olduğu gibi — alt şuurun gizli cevaplarını aramak ve o cevapları uyanık halde iken elde edilmiş otomatik metinlerle mukayese etmektir. İpnotizma tecrübesi, alt şuur hakkında basit bir ankettir. Littérature mecmuası bu seansların neticelerini neşretti. Crevel, Desnos, Péret bu uyku tecrübelerine tabi olanlar arasında bulunuyorlardı. Şahitler Breton, Eluard ve Ernest'ti. 1922 yılı, ipnotizma hakkında verilen büyük konferansların hareket noktası olmuştu.

Bütün bunlar artık hatıra olmuş günlere aittir. Fakat bugünlerden hatıra olarak kalan eserler elimizde. Bu eserler arasında hem tarihî, hem artistik bakımdan, Eluard'ın Répétitions, Eluard ve Ernest'in beraberce yazdıkları Les Malhurs des immortels ve Breton ile Soupault'un Les champs magnétiques isimli eserlerine bilhassa mühim bir yer ayırmak icabeder.

Artık şiiri mantık ve irade ile izaha çalışmak, onların vasıtasiyle izaha kalkışmak boş ümit! Şiir denilen cevher, iç hayatımızın derin tabakalarında gizlidir; o karanlık tabakalardan şuura doğru sızan ve şebnem halinde ruh parıltılarını taşıyan his ve düşünceler kelimeleşüp, tesadüf sevkiyle sıralandıkça şiir seyalesini bize naklederler. Sanat eseri sanatkârın iradesi mahsulü olmaktan ziyade tesadüfün ve otomatizmin mahsulüdür.

Şairlik artık kolaylaşıyor. Şiir mi yazacaksınız? Uzun boylu çalışmıya, yaratılıştan gelen hususî bir istidada lüzum yok. Masanın başına geçip kalemi boş kâğıdın üzerinde, hiç bir şey düşünmeden, dalgın ve mihaniki bir halde koşturmak kâfi!

İşte sürrealizm'in bize öğrettikleri.

(1) José Corti kitapevinin kataloğuna müracaat.

(2) Breton ve Aragon'un akıl hastalıklarında ihtisas kazanmış iki doktor olduğunu unutmıyalım.

İcra ve İflâs

Dördüncü İcra Memurluğundan:

Bir borcun temini için haczedilip paraya çevrilmesine karar verilen aşağıda cinsi yazılı eşya 10-4-939 günü saat 14 te belediye müzayede salonunda birinci artırması % 75 kıymetini bulmadığı takdirde 13-4-939 günü 14 de ikinci artırması yapılacağından isteklilerin müracaatı ilân olunur.

1 — Elektrik motörlü et makinesi
1 — Tezgâh
1 — Terazi
1 — Kilim
1 — Elektrik ütüsü

(1063) 11051

RESMÎ İLANLAR

Finans Bakanlığı

Saç dosya dolabı alınacak

Maliye Vekâletinden :

1 — 2020/1000/510 milimetre ebadında ve muhammen bedeli karasaç (Tomas) olduğuna göre beheri 65lira ve Simens Martin Double decape oldu ğuna göre de beheri 75 lira olan 120 adet saç dosya dolabı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 27. 3. 939 pazartesi günü saat on beşte Maliye vekâleti levazım müdürlüğünde toplanan eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi levazım müdürlüğünden ve İstanbul'da Dolmabahçe'de Maliye evrakı matbua ambarı memurluğundan parasız alınır.

4 — İstekliler 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeler ve karasaç (Tomas) a talip olduğuna göre 585 ve Simens Martin Double decape'ye talip olduğuna göre de 675 liralık teminat makbuzu veya banka kefalet mektuplariyle birlikte kanunun tarifatı ve şartnamedeki şeraite tamamen uygun ve noksansız olarak yazacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat evel komisyon reisine vermeleri. (801) 10834

Gümrük ve İn. B.

Sigara kâğıdı alınacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğün-

1 — Şartnamesi mucibince 26 1/2 mm. lik verje cinsinden 120.000 bobin sigara kâğıdı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher milimi sif "2" kuruş hesabiyle "63.600" lira, muvakkat teminatı "4770" liradır.

III — Eksiltme 10-4-939 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 te Kabataş'ta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden İzmir ve Ankara başmüdürlüklerinden 318 kuruş bedel mukabilinde alınabilir.

V — Mühürlü teklif mektubunun kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 e kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbul mukabilinde vermeleri lâzımdır. (1183 - 655) 10661

Bahçe duvarı yaptırılacak

Ankara İnhisarlar Baş Müdürlüğünden :

İdaremizin küçük Yozgat barut deposu memur evi bahçe divarının (881) lira 43 kuruştan ibaret ilk keşif varakasına resim, proje ve fennî şartnamelerine göre isteklisine yaptırılması açık pazarlığa konulmuştur.

3 - 4 - 939 tarihinde saat 15 te baş müdürlüğümüz binasında toplanacak komisyonda açık pazarlık ve ihale muamelesi icra edileceğinden taliplerin (66) lira 15 kuruş ilk teminat paralariyle birlikte müracaatları ilân olunur. (923) 10925

Devlet Orman İşletmesi

Satılık çam tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden:

1 — Karabüke 23 kilometre mesafede ve otomobil ile nakliyata müsait bulunan Keltepe bölgesinin Kayi deposunda istifade mevcut 2223 adet muadili 1070 metre mikâp 457 desimetre mikâp çam tomruğu açık artırma ile satılacaktır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara ait satış şartnamesi Ankara'da Orman umum müdürlüğünde ve orman başmühendis muavinlilinde, İstanbul'da orman başmühendis muavinliğinde ve Karabük'te devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.

4 — Tomrukların muhammen bedeli 10 lira 10 kuruştur.

5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesiyle 27. 3. 939 günü saat (14) te Karabük'teki revir merkezine müracaatları.

(1673/931) 10932

Millî Müdafaa Bakanlığı

20 ton karpit alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan:

1 — 20 ton karpit satın alınacaktır. Muhammen tutarı 3850 lira olup ilk teminat miktarı 288 lira 75 kuruştur.

2 — Açık eksiltmesi 27.3.939 pazartesi günü saat 15 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Evsaf ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin muayyen saatta ilk teminat mektup veya makbuzlariyle komisyona gelmeleri. (816) 10820

Uçuş yolu yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Dört muhtelif mahalde uçuş yolu yaptırılacaktır. Hepsinin muhammen bedeli 876000 (sekiz yüz yetmiş altı bin) lira olup ilk teminat miktarı (38790) otuz sekiz bin yedi yüz doksan liradır.

2 — Fennî idarî şartname ve projeler 43 lira 80 kuruş mukabilinde alınabilir.

3 — Kapalı zarfla eksiltmesi 11.4.939 salı günü saat 15 te vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Bu işe girecek firmaların kanunun iki ve üçüncü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ihale saatından bir saat eveline kadar ilk teminat ve teklif mektuplarını komisyona vermeleri lâzımdır. (1020) 11042

50 adet uçuş gözlüğü alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 50 adet uçuş gözlüğüne istekli çıkmadığından pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2000 lira olup ilk teminat miktarı 150 liradır.

2— Pazarlığı 30.3.939 perşembe günü saat 15 te vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Nümunesi her gün komisyonda görülebilir.

4 — İsteklilerin belli saatta ilk teminat mektup veya makbuzlariyle komisyona gelmeleri. (1032) 11044

Hava Kurumu

Muhtelif boya alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

Şartnamesi ve listesi mucibince tayyare inşaatında kullanılan muhtelif cins boya mübayaası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Muhammen bedeli cif Ankara 8.900 liradır. Şartnamesi parasız verilir.

Eksiltme 6 Nisan 1939 tarihine raslıyan perşembe günü saat 15 te Türkkuşu levazım bürosunda yapılacaktır. İsteklileri o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar usulü dairesinde kapatılmış zarflarını makbuz mukabilinde Türkkuşu levazım bürosuna teslim etmiş olmalıdırlar. Postada vukua gelecek gecikmeler nazarı itibare alınmaz. 975

Kanat bezi ve şeridi alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

17. 3. 939 günü saat 15 de yapılacağı ilân edilmiş olan kanat bez ve şeridi eksiltmesine talip zuhur etmediğinden eksiltme 15 gün müddetle temdit edilmiştir.

İhalesi 5 nisan 1939 çarşamba günü saat 15 de aynı şartlar dahilinde yapılacaktır. İsteklilerin o gün muayyen saatte vesaik ve teminatlariyle birlikte hazır bulunmaları. 936

Devlet Hava Yolları

Motör ve gıres yağı alınacak

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünden :

1 — İdaremiz için açık eksiltme ile 10.000 kilo motör yağı ile 200 kilo gres yağı alınacaktır.

2 — Açık eksiltme 4/4/939 salı günü saat 11 de umum müdürlük binasında toplanan komisyonda icra edilecektir.

3 — Muvakkat teminat 330 lira olup bu parayı nakit olarak vermek isteyenlerin Ziraat bankasındaki 3667 sayılı hesabı carimize yatırmaları lâzımdır.

4 — Talipler idarî ve fennî şartnamelerle mukavele suretleerini idaremizden ücretsiz olarak alabilirler. (985) 10979

Ankara Levazım Amirliği

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Kilo : 442700 Un

Yukarıda cins ve miktarı yazılı bir kalem erzak kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Hepsinin tutarı 48697 liradır. Şartnamesi parasız olarak komisyondan alınabilir.

İhalesi: 25 mart 939 cumartesi saat 11 dedir.

İlk teminatı: 3653 liradır.

Eksiltmeye girecekler 2490 sayılı kanunun 2, 3 maddelerinde yazılı belgeleriyle ilgilerce ticaret odası vesikasiyle birlikte eksileme günü eksiltmeden bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplariyle Manisa satın alma komisyonuna müracaatları. (848) 10845

Kaşar peyniri alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Müteahhit nam ve hesabına alınacak olan 2100 kilo kaşar peynirinin eksiltmesinde istekli çıkmadığından 3. 3. 939 dan itibaren bir ay müddetle pazarlığa konmuştur.

2 — Muhammen bedeli 1264 lira 20 kuruş olup ilk teminatı 94 lira 82 kuruştur.

3 — İkinci pazarlık günü 3. 4. 939 pazartesi günü saat 11 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3. üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte Ankara Lv. amirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (990) 10991

25.000 kilo pirinç alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kolordu merkez birlikleri senelik ihtiyacı için 25.000 kilo pirinç kapalı zarf usuliyle alınacaktır.

2 — İhalesi 3-4-939 pazartesi günü saat 16 dadır.

3 — İlk pey akçesi 468 lira 75 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesini görmek istiyenler her gün Çorlu'da kor satın alma komisyonunda görebilirler.

5 — İstekliler kanunun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgeleriyle birlikte belli gün ve saatten bir saat evel teklif mektuplarını komisyona vermiş bulunmaları. (1010) 11005

Elektrik tesisat ve tamiratı

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İstasyonda askerî konağa keşifnamesi mucibince elektrik tesisatı ve tamiratı pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Taliplerin 37 lira katî teminatlariyle 24. 3. 939 cuma günü saat 14 de Ankara Lv. âmirliği satınalma komisyonuna gelmeleri. (1035) 11034

Tapu ve Kadastro

Tapu tesçili

Ankara Merkez Tapu Sicil Muhafızlığından :

Ankara'nın Bağlum nahiyesinin Kaya pınar mevkiinde katolik kurban oğlu kımıstan metrük 2460 umum No. lu Hasan ve Yakup oğlu Hasan zevcesi ve Seyit Ali Abdullah bahçeleriyle mahdut bahçe merkumun firarî ve mütegayyip eşhastan bulunmasından hususî kanuna tevfikan hazine namına tescili defterdarlıkça talep edilmektedir. Bu gayri menkulün firaî adına tapu kaydı bulunamadığından 1515 No. lu kanun hükümlerine göre yeniden tescil edilmek üzere tasarruf hakkının tespiti için 6.4.939 tarihine müsadif perşembe günü öğleden evel mahalline tahkik memuru gönderileceğinden bu yer üzerinde tasarruf veya her hangi bir aynı hak iddia edenlerin resmî vesikalariyle birlikte dairemize veya mahallinde tahkik memuruna müracaatla ve hudut komşularının da tahkik günü mahallinde bulunmaları ilân olunur. (1042) 11046

Demir, Saç, Dolap alınacak

Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünden :

1 — Açık eksiltme ile taşra tapu idareleri için 50 adet demir saç dolap yaptırılacaktır.

2 — Eksiltme nisanın onuncu pazartesi günü saat 2 de umum müdürlük levazım dairesinde teşekkül edecek komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Dolaplar kara saçtan olursa beherinin muhammen bedeli 65 lira, Simens Marten double decape olduğuna göre 75 liradır.

4 — İsteklilerin mecmuunun muhammen bedeli üzerinden % 7.5 u pey akçesiyle mezkûr gün ve saatta komisyona müracaatları.

5 — Şartname ve resimleri ve evsafı sairesi hakkında malûmat almak istiyenler her gün öğleden sonra umum müdürlük levazım müdürlüğüne müracaat edebilirler. (1023) 11043

Kültür Bakanlığı

Öğretmen Melâhat Mestan hakkında

Kültür Bakanlığından:

Sivas erkek lisesi edebiyat öğretmeni Melâhat Mestan vazifesi başına gitmediğinden inzibat komisyonu kariyle müstafi sayılmıştır. Tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1017) 11014

Daktilo aranıyor

Maarif Vekâletinden :

Maarif Vekilliği yayın direktörlüğünde muvakkat bir zaman çalıştırılmak üzere, en az orta okul derecesinde tahsil görmüş iki daktiloya lüzum vardır.

İstiyenlerin; tahsil vesikaları, bon servisleri ve birer fotografları ile birlikte 30-III-1939 perşembe günü saat 14 e kadar yayın direktörlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. (1018) 11015

Ankara Belediyesi

Elbise yaptırılacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Belediye zabıta memurları için yaptırılacak (75) takım elbise ve kasket on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1122,60) liradır.

3 — Muvakkat teminat (84,25) liralır.

4 — Nümune ve şartnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 31. 3. 939 cuma günü saat (10.30) da belediye encümenine müracaatları. (937) 10935

Jandarma

Çamaşırlık bez alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir metresine yirmi beş kuruş kıymet biçilen vasıf ve örneğine uygun yüz kırk bin metre çamaşırlık bez kapalı zarf usuliyle 30. 3. 939 perşembe günü saat onda satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi yüz yetmiş beş kuruş karşılığında komisyondan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek istiyenlerin 2625 liralık ilk teminat banka mektubu veya vezne makbuzu ile şartnamede yazılı belgeleri muhtevi teklif mektuplarını eksiltme günü saat dokuzdan evel komisyona vermiş olmaları. (862) 10899

Okullar

Talebe kaydi

Harp Okulu Komutanlığından :

1 — Bu sene aşağıda yazılı şartları haiz okurlar harp okuluna alınacaktır:

a) Ankarada bulunanlar doğrudan doğruya Harp okuluna Ankara haricinde bulunanlar, bulundukları yerlerin askerlik şubelerine müracaat edeceklerdir.

b) Kaydı kabul muamelesi mart 939 tarihinden (15 - temmuz - 939) a kadar devam edecektir.

2 — Giriş şartları berveçhiâtidir.

a) Sivil liseden mezun olacak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunacaktır.

b) Tam teeşkküllü askerı heyeti sıhiyelerden (Harp okuluna girer) kararlı sıhat raporu almış olacaktır.

c) Diğer şartlar askerlik şubelerinde mevcuttur.

d) Ankarada olanlar (C) maddesindeki şartları harp okuluna müracaatla öğrenebilirler. (1021) 11017

6 adet yazı makinesi alınacak

Adana Tecim Okulu Direktörlüğünden :

Okulumuz için muhammen bedeli (800) lira tutan (6) adet Mercedes markalı yazı makinesi 20-3-1939 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin her gün okul idaresine baş vurarak şartnamesini görmeleri, bu işi almak istiyenlerin de % 7.5 nispetinde muvakkat teminat tutarı olan (60) liralık vezne makbuzu veya kredi mektubu ile 4-4-1939 tarihinde salı günü saat 14 de Adana kültür direktörlüğünde toplanacak komisyona gelmeleri ilân olunur. 11052

Askerî Fabrikalar

Tesviyeci ve Tornacı alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden ::

Kırıkkalede çalıştırılmak üzere tesviyeci ve tornacı alınacaktır. İsteklilerden Ankarada bulunanların silâh fabrikasına, İstanbuldakilerin Zeytinburnu fabrikasına, İzmirdekilerin de İzmirdeki silâh fabrikasına, bu yerler haricinde olanların da istida ile umum müdürlüğe müracaatlar. (745) 10790

Kırıkkalede yaptırılacak inşaat

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Keşif bedeli (29320) lira olan yukarıda yazılı inşaat askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 10 nisan 1939 pazartesi günü saat 11 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (1) lira (47) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (2199) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 10 na kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (1040) 11045

İki kalem malzeme alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

5 ton Ferro Molipten

6 ton Silico - Mangan alınacak

Tahmin edilen bedeli (15000) lirolan yukarıda yazılı iki kalem malzeme askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 5-5-1939 cuma günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (1125) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ev 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (963) 10967

80 ton kok kömürü alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin dilen bedeli (2000) lira olan 80 ton kok kömürü Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez satın alma komisyonunca 4 nisan 1939 salı günü saat 15 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (150) lira ve 2490 sayılı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatları. (964) 10968

170 ton Toleol alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (59.000) lira olan 170 ton Toleol Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın alma komisyonunca 6-5-1939 cumartesi günü saat 11 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (2) lira (95) kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (4425) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 10 na kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (966) 10987

Mütaahhit nam ve hesabına 30 ton lüleci kili alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (1200) lira olan 30 ton Lüleci kili müteahhit nam ve hesabına Askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 7. 4. 1939 cuma günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat olan (90) lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mehkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1026) 11020

377 ton Kuvarsit Kumu alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (16.000) lira olan 377 ton kuvarsit kumu Askerî Fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 10. 4. 939 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (1200) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 sayılı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyana müracaatları. (977) 11009

4 kalem elektrot alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

2500 Adet Elektrot 2 mm. ø St. 42 A)
5000 „ „ 4 „ „ „ 42 A)
300 „ „ 2 „ „ „ 52 A)
350 „ „ 4 „ „ „ 52 A)
veya muadili

Tahmin edilen bedeli (1600) lira olan yukarıda yazılı dört kalem elektrot Askerî Fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 5. 4. 1939 çarşamba günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (120) lira ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (965) 10969

Akıbetleri meçhul kalan yedek subaylar hakkında

Şubemizde kayıtlı olup yoklamalarını yaptırmıyan ve bu suretle akıbetleri meçhul kalan yedek subayların adları aşağıda yazılıdır.

Bu subaylardan devlet dairelerinde veya hususî müesseselerde evvelce memur olupta ayrılanların ve yahut halen memur olanlar varsa tetkik edilerek muvazzah memuriyetlerinin daire ve müessese âmirleri tarafından ve memur olmayıpta Ankarada ikamet edenlerin arkadaş ve akrabalarının veya bu subayları tanıyanların yazı ile ve şifahen şubemize malûmat vermeleri ilân olunur. (1061) 11049

Defter No.	Sınıfı	Rütbesi	Baba adı soyadı	Memleketi	D.	Sicil kayıt No.
9/1747	İstihkâm	Atgm.	Hasan Oğ. Hamdi	Yozgat	324	40296
9/1796	İstihkâm	„ „	Süreyya Og. Enver Erikmen	Trablusgarp	325	42231
12/2395	Levazım	„ „	Mehmet Oğ. Şükrü	Tarsus	320	40016
14/2690	Hekim	Yzb.	Abdullah Cevdet Oğ. Ahmet Cudi	Diyarbakır	308	36261
18/3414	Sınıf 8	Tüfekçi	Hüseyin Og. Hasan Ruhi	İstanbul	308	332-18
20/3884	Piyade	A. Tğm.	Yusuf Ziya Oğ. Necmi	Hopa	328	43847
21/4255	Muhabere	„ „	Ahmet Resai Oğ. Raif Ali Benkür	Samsun	327	44805

Vilâyetler

Kapalı zarf usuliyle eksiltme ilânı

Trabzon - İran Transit Yolu Birinci Mıntaka Başmüdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Transit yolunun kilometre 1+000 - 63+300 arasında parke kaldırım, şose esaslı tamiratı ve dere tahkimatı.

Bu işlerin keşif bedeli "233.068" lira 32 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A - Eksiltme şartnamesi

B - Mukavele projesi

C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi

D - Fennî ve hususî şartname

E - Keşif, silsilei fiat ve metraj cetveli

F - Proje

İstiyenler bu evrakı Trabzon Nafıa müdürlüğünden ve Gümüşanede transit yolu birinci mıntaka başmüdürlüğünden 12 lira bedel mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 3-4-939 pazartesi günü saat 15 te Trabzonda transit yolu birinci mıntaka başmüdürlüğü binasında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin "12.905" liralık muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikayı göstermesi lâzımdır.

A - İsteklinin ihaleden 8 gün evel Trabzon vilâyetine müracaatla komisyonu mahsus tarafından ehliyet vesikası alması şarttır.

6 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar yukarda sözü geçen komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 15 e kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1607/895) 10910

Kapalı zarf usuliyle arttırma ilânı

Niğde Valiliğinden :

1 — Artırmaya konulan iş: Niğde vilâyeti hususî idaresine ait çiftehan kaplıcasının bugünkü tesisatiyle ve üç sene müddetle icarıdır.

2 — Geçen yılların senelik icar bedeli (5320) liradır.

3 — Bu icara ait şartname vilâyet hususî muhasebesinde görülebilir.

4 — Artırma, 27 mart 939 tarihli pazartesi günü saat 15 de vilâyet daimî encümen odasında yapılacaktır.

5 — Artırma kapalı zarf usuliyle yapılacaktır

6 — Artırmaya girebilmek için isteklilerin (1197) lira muvakkat teminat vermesi lâzımdır.

7 — Mektupların 4 cü maddede yazılı ihale saatinden bir saat eveline kadar makbuz mukabilinde komisyon riyasetine tevdi edilmesi lâzımdır. Posta gecikmeleri kabul olunmaz.

(1665/929) 10931

Adliye binası yaptırılacak

Manisa Nafıa Müdürlüğünden :

1) 60758 lira 98 kuruş keşif bedelli Manisa adliye binasının 40 bin liralık birinci kısım inşaatı vahidi fiyat esası üzerinden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2) Eksiltme 5.4.939 çarşamba günü saat 16 da Manisa nafia müdürlüğü odasında yapılacaktır.

3) Bu işe ait evrak :

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Proje

C — Keşif tafsilâtı,

D — Keşif hülâsası cedveli,

E — Fiyat silsilesi cedveli

F — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

G — Yapı işleri umumî fennî şartnamesi ve şose ve kârgir inşaata ait umumî şartname.

H — Hususî şartname,

İ — Mukavele projesinden ibarettir.

Bu evrak iki lira bedel mukabilinde Manisa nafia müdürlüğünden satın alınabilir.

4) Muvakkat teminat 3000 liradır.

5) İsteklilerin 939 malî yılına ait ticaret odası vesikasını ve ihaleden en az sekiz gün evel vilâyete müracaatla alacakları fennî ehliyet vesikalarını da teklif mektuplarının içarsine koymaları lâzımdır.

6) İsteklilerin 2490 numaralı kanuna göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını 5.4.939 çarşamba günü saat 15 e kadar nafıa müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeelri veya bu saate kadar gelecek şekilde posta ile göndermeleri lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez.

Arazoz alınacak

Niğde Belediyesinden :

1 — Belediyemiz için şartnamesi mucibince (8500) lira muhammen bedelle bir arazoz makinası mübayaası; kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 30-3-939 tarihine müsadif perşembe günü saat on dörtte Niğde belediye encümeninde yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye iştirâk edeceklerin bedeli muhammenin yüzde yedi buçuğu nispetinde teminat vermesi mecburîdir. İhaleyi müteakip teminat akçesi yüzde 15 e baliğ edilecektir.

4 — Şartnamesi İstanbul ve Ankara belediyelerine gönderilmiştir.

İsteklilerin şartnamesini görmek üzere belediyemize ve mezkûr belediyelere müracaatları ilân olunur. 10996

Yol inşaatı

Çoruh Valiliğinden :

1 — 22-3-939 tarihinde ihale edilmek üzere 2-3-939 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulan Hopa, Borcka yolunun muhtelif kilometrelerinde yeniden inşa edilecek istinat duvarlariyle Borcka demir köprüsü ahşap döşemesinin tecdidi işine talip çıkmadığından yeniden yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Keşif bedeli on bir bin otuz dokuz lira otuz kuruştur.

2 — Eksitlme 12 Nisan 1939 çarşamba günü saat on beşte Çoruh Nafıa müdürlüğü dairesinde yapılacaktır. İstekliler evrakı fenniyeyi Çoruh Nafıa Müdürlüğünde okuyabilirler.

3 — Eksiltmeye girebilmek için istekliler sekiz yüz yirmi sekiz liralık teminat ile ehliyet varaka ve carî seneye ait ticaret odası makbuzu ve teklif mektubu ile birlikte vermeleri lâzımdır. İstekliler ehliyet vesikasının verilmesi için eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel bir istida ile vilâyete müracaatları muktazidir. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye giremezler.

4 — İstekliler muvakkat teminat mektubu veya makbuzu ticaret odası makbuzu ve ehliyet varakası ile teklif mektuplarını ihale tarihi olan 12 Nisan 939 çarşamba saat on dörtte eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (1053) 11047

Mahkemeler

Saframbolu Asliye Hukuk Mahkemesinden :

Dâvacı Karabük'te demir çelik fabrikasında kaynakçı İsmail Sinan ile müddeaaleyha Ankara'da Yenişehirde Apay sokak No. 6 da Halil kızı ve İsmail Sinan karısı Ayşa Neriman meyanesinde mütehaddis boşanma ve tazminat dâvasının icra kılınmakta olan duruşmasında; müddeaaleyhanın mahalli ikameti meçhul bulunduğundan ilânen tebliğat icra kılındığı halde duruşma günü olan 15-3-939 çarşamba günü saat 9 da gelmemiş ve vekil dahi göndermemiş olduğundan gıyaben devamı muhakemeye karar verilmiş olmakla müddeaaleyhanın kararı mezkûrun tarihi ilândan itibaren beş gün zarfında itiraz etmediği ve duruşmanın muallak bulunduğu 17-4-939 pazartesi günü saat 9 da Safranbolu asliye hukuk mahkemesine gelmediği veya bir vekil dahi göndermediği takdirde gıyaben yapılan muamelelerin muteber addedileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 976

İç İşler Bakanlığı

Camekân ve çerçeve işleri

Dahiliye Vekâletinden :

Vekâlet binasının konferans salonu koridorunu çerçeveliyen ve yerinden oynamış bulunan camekânların demir çerçevelerinin yerine tesbiti işi 29-3-939 pazatresi günü vekâlette toplanacak komisyonca pazarlıkla ihale edilecektir.

Muhammen keşif bedeli 210 liradır. İstekliler keşifnameyi ve resmi her gün levazım müdürlüğünde görebilirler. (1057) 11048

Demiryolları

Bakır ve pirinç malzeme alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

3.3.1939 tarihinde yapılan ilk eksiltmesi feshedilen ve muhammen bedeli 335.000 lira olan yetmiş yedi kalem bakır ve pirinç malzeme 3.5.1939 çarşamba günü saat 15.30 da kapalı zarf usuliyle Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 17150 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 1675 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa seznelerinde satılmaktadır. (874) 10957

Çimento alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 150.000 lira olan 10.000 ton yerli portland çimentosu 5 Nisan 1939 çarşamba günü saat 15.30 da kapalı zarf usuliyle Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (8.750) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzım dır.

Şartnameler (750) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (957) 10986

Ankara Valiliği

İnşaat münakasası

Ankara Valiliğinden :

1 — Keşif bedeli 66702 lira 44 kuruştan ibaret olan Yeğenbeyg maliye tahakkuk ve tahsil şubesi binası inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 3. 4. 939 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de Ankara defterdarlığında toplanacak komisyonda yapılacaktır

3 — İsteklilerin teklif mektuplarını 938 yılına ait ticaret odası vesikası ve 4585 lira 13 kuruşluk muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ile birlikte sözü geçen gün ve saatten bir saat eveline kadar komisyona verilmesi lâzımlır. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet saat 14 de kadar gelmiş olması meşruttur. Postada olan gecikmelerden doğan teehhürler kabul olunmaz.

4 — İsteklilerin buna ait keşif, şart name, plân ve moddelri görmek üzere her gün defterdarlık millî emlâk ve nafıa müdürlüklerine bedelsiz olarak müracat edebilecekleri.

5 — Eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evel referans ve diğer vesikalarını raptetmek suretiyle Ankara vilâyetine istida ile müracaatla bu işe ait nafıa mülürlüğünden alacakları ehliyet vesikaları ile birlikte komisyona müracaatları ilân olunur. (938) 10936

Kazalar

Elektrik tesisatı

Göynük Belediye Reisliğinden :

1 — Belediyemizin Göynükte yaptıracağı elektrik tesisatından dürbin, dinama, cebri boru nazım tevzi tablosu ve bunların bilumum teferruatının teslimi ve montajı 5100 lira bedeli keşif üzerinden eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle 27 mart 1939 pazartesi günü saat 15 de Göynük belediye salonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler bu işi yapabileceklerine ait nafıa vekâletinden alınmış ihtisas vesikasını ve ayrıca müteahhit vesikasiyle 939 senesi ticaret odası kayıt makbuzu ve muvakkat teminat makbuz veya banka mektubunun teklif mektuplarına lef etmiş olacaklardır.

4 — Teklif mektuplarının 2490 sayılı kanunun 30 cu maddesine uygun surette hazırlanmış ve eksiltmenin ihalesinden bir saat eveline kadar belediye reisliğine verilmesi meşruttur.

5 — Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez.

6 — Muvakkat teminat 382,5 liradır.

7 — Proje dosyasını görmek istiyenler Galata'da Halilpaşa sokak Çanakçılı han 4 cü kat No. 28 de mukim yüksek mühendis A. Samuel'e veya Göynük belediyesine müracaat etmeleri. (835) 10829

Elektrik tesisatı

Babaeski Belediyesinden :

Babaeski kasabasında tesis edilecek olan ve münakasası kapalı zarf usuliyle yapılması tekarrür eden elektrik işine talip zuhur etmediğinden bu defa 2490 sayılı kanun hükümlerine tevfikan pazarlık suretiyle yaptırılması tekarrür etmiştir.

1 — Yaptırılacak olan elektrik tesisatının muhammen bedeli (18528) lira (45) kuruştur. Ve buna ait santral binasının muhammen bedeli de (4600) liradır, ki ceman yekûn

2 — İşbu tesisatın hitam müddeti münakasa tarihinden itibaren sekiz aydır.

3 — Münakasa 3 nisan 1939 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 de Babaeski belediye dairesinde müteşekkil encümen huzuru ile icra olunacaktır.

4 — Bu işe ait plân ve projelerin (on) lira bedel mukabilinde belediyemizden alınması kabil olacağı ilân olunur. (1478/829) 10927

Hükûmet konağı yaptırılacak

Mutki Malmüdürlüğünden :

28. 2. 1939 tarihinde ihale olunmak üzere kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulan hükümet konağı inşaatının otuz beş bin üç yüz yirmi bir lira yirmi bir kuruş tekabül eden aksamının inşasına talip zuhur etmemiş olduğundan 28. 3. 1939 salı günü ihalesi yapılmak üzere eksiltmenin pazarlıkla icrası kararlaştırılmış olduğundan isteklilerin ve bu işe ait evrakı görmekistiyenlerin mezkûr tarihe kadar Mutki malmüdürlüğüne müracaatları ilân olunur. 10973

Yulaf alınacak

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğünden :

Müessese hayvanatı işleri için kapalı zarf usuliyle 300.000 kilo yulaf eksiltmeye konulmuştur. Yulafın kilosuna beş kuruş 95 santim muhammen kıymet takdir edilmiştir. İhale 5 nisan 939 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte çiftlik merkezinde müdüriyet binasında yapılacaktır.

Muvakkat teminat miktarı (1338) lira (75) kuruştur.

Şartnamesini görmek istiyenler tatil günlerinden maada her gün çiftlik muhasebesinde ve Bursa Merinos müfettişliğinde görebilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanun hükümleri dahilinde mezkûr günde saat 14 de kadar teklif mektuplarını çiftlik mübayaa komisyonuna tevdi etmeleri. (1827 - 1003) 11002

Posta, Telgraf ve Telefon

Telefon abonelerinin nazarı dikkatine

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

Mağaza, dükkân, kahvehane, otel ve saire gibi umumî mahallere mevzu telefon sahiplerinden bazılarının, telefonlarından başkalarını konuşturmalarına mukabil onlardan beş kuruştan fazla ücret istedikleri istihbar edilmektedir.

İdaremiz, müspet maddelere müstenit bu gibi şikâyetleri derhal tahkik ederek, telefonlarını bir kâr vasıtası olarak kullandıkları tebeyyün eden aboneleriyle mukavelelerini feshetmekte ve makinelerini kaldırmaktadır. Binaenaleyh umumî yerlere mevzu telefonlarla görüşmek isteyip de telefon sahipleri tarafından beş kuruştan fazla ücret talebi karşısında kalan sayın halkımızın derhal Ankara telefon müdürlüğüne (telefon numarası: 1555) madde tasrihi suretiyle müracaat ve şikâyette bulunmalarını rica ederiz.

(1028) 11028

KÜÇÜK İLANLAR

Kiralık:

Kiralık daireler — Bakanlıklar karşısında Karanfil ve Bilge sokağı köşesinde tam konforlu 4 ve 5 odalı daireler. İçinde 8 No. ya müracaat. 828

Kiralık — Jandarma polis enstitüsü yanındaki tepede vekâletlere 5 dakika mesafede her tarafa nazır havadar yeni yapılmış çok ucuz Ap. daireleri. İçindekilere müracaat. 873

Kiralık kat — Yenişehir Gazi Bulvarı "Uluçay" Ap. 4 oda. Ucuz fiyatla. Tl: 3989 890

Devren kiralık daire — Azimet dolayısiyle 6 odalı bir daire devren kiralıktır telefon: 3610 Selânik caddesi 46 daire. 4 897

Kiralık ev — Kavaklıdere Güven evlerinden ön sırada Ankara ve Çankaya'ya nazır iki katta 4 büyük 2 küçük oda tekmil konfor. Telefon 2124. 908

Kiralık — Aile nezdinde döşeli oda: kalorifer, banyo ve bütün konfor, Yenişehir Atatürk bulvarı Toygar Ap. ikinci kat 5 No. ya müracaat 941

Kiralık oda — Vekâletlere çok yakın ve aile yanında bir oda kiralıktır. (Yenişehir Karanfil sokak Beton Apartmanı No: 7 ye müracaat.) 955

Kiralık konforlu oda — Taşhan Müdafaayi hukuk caddesi Erek apartman No. 6 964

Kiralık — Konforlu Möble oda. Yenişehir İnkılâp sokak No: 4 alt katta birinci kapı. 981

Satılık:

Ucuz satılık arsa — Aşağı Ayrancı, yeni meclise çok yakın mesafede, 1297 ada, 16 parsel, köşe başı. D.D.Y. Malzeme Dairesinde Affana müracaat. 874

Satılık arsa — Yenişehir Selânik caddesi metrosu beş liradan ucuz acele satılık. Telefon 1449 883

Satılık eşya — Selânik caddesi 46-4 numaralı apartmanda satılık muhtelif eşya telefon 3610 896

Satılık arsalar — Yenişehir'de İsmet İnönü asfaltında 380 ve 388 metre blokbaşı Tel. 2406 Bayram caddesi No. 1 913

Satılık apartmanlar — Yenişehir'de ve Bulvar üzerinde kaloriferli ve kalörifersiz bedelinin yüzde kırkı borç Tel. 2406 Bayram caddesi No. 1 914

Satılık apartmanlar — Yenişehir ve Ankara'nın tam irat getirir yerlerinde azimet dolayısiyle acele Tel. 2406 Bayram caddesi No. 1 915

Satılık — D. K. W. marka Marş otomatik 15 beygirlik çift silindirli pek az kullanılmış bir motosiklet. Her gün 13-15 arası Tl: 3183 Müeyyet Sezgin Mert. 919

Küçük İlân Şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan :

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul tarifesine tâbidir.

Satılık — Dönümü 100 lira 20 dönüm tarla Harbiye mektebi arkası 10 dakika Ankara 3. cü icra memurluğuna veya Emniyeti umumiyede Osman Şefik'e müracaat. 921

Devren satılık dükkân — Hamamönü polis merkezi altındaki bakkaliye dükkânı müsait şartlarla. İçindekilere müracaat. 924

Satılık arsalar — İstasyon arkalarında istimlâk haricinde ve Maltepe ile Yenişehir, Cebeci ve her yerde Tel: 2406 929

Acele satılık Apartman — Ayda 560 lira iratlı ve bedelinin yüzde otuzu taksitli en işlek yerde 32000 liraya Tel: 2406 930

Satılık Apartman — Ankara'nın her semtinde irat getirir beton kârgir ahşap ev ve apartmanlar. Tl: 1538 952

Satılık arsalar — Ankara'nın her semtinde küçük çapta arsalar ve bağlar. Uygun fiyat. Tl: 1538 953

Acele satılık arsa — Cebeci Atilla asfaltında münferit inşaat yapılır 428 M. 20 yüzü olan arsa uygun fiyat. Tl: 1538 956

Satılık arsalar — Y. şehir Selânik cad. 423 M. karanfil sokak blok başı 572 M. arsa. Tl: 1538 957

Kelepir arsalar — Maltepe'nin en hâkim yerinde 550 M. jandarma okulu yanında 640 M. ucuz fiyatla verilecek. Tl: 1538 960

Satılık Piyano — G. Heyl Borna - Leipzig markalı bir adet piyano satılıktır. Almak ve görmek istiyenlerin Yenişehir'de Kâzım Özalp caddesinde Kemah apartmanının 5 numaralı dairesine müracaat etmeleri. 974

İş verenler:

Aranıyor — Nakdî veya itibarî beş yüz lira kefalet verebilen bir kasyer aranıyor, istekliler Anafartalar caddesi 115 Nolu. Eskişehirli İbrahim Hakkı Özbatur ticaretevine müracaatları. 958

Çocuk bakıcısı aranıyor — İki yaşında bir çocuğa bakmak üzere türk veya ecnebî bir Bayan aranmaktadır. Telefon: 3739 965

Aranıyor — Karabük'te ecnebi bir aile yanında alafranga yemek pişirecek ve ev işlerine bakacak az ingilizce veya fransızca bilen türk veya ecnebi bir bayan isteniyor. Tekliflerin Karabük'te İmat Remzi adresine gönderilmesi. 972

İş arıyanlar:

İş arıyor — Türkçe Fransızça ticarî muhaberatı idare edebilir kuvvetli bir muhasip akşam saat 7 den sonra iş arıyor. Posta kutusu 339 889

İş arıyor — Orta mektep mezunu eski yazı ve muhasebe bilir referanslı faal bir genç ehven ücretle Ankara da bir iş arıyor. Ulus'ta O. S. rumuzuna mektupla müracaat. 945

Aranıyor:

Aranıyor — Bahçeli Kooperatif evlerinden C. 2 ve D. 2 tipinde satılık hisse aranıyor. Telefon 3583 e müracaat. 950

Aranıyor — Sağlık Bakanlığına yakın, aynı Apartmanda üçer odalı kaloriferden mâda konforlu iki daire veya kapıları ayrı iki katlı ev. mü. Tl: 2956 954

Kiralık oda aranıyor — Almancasından istifade edilir bir bay oda arıyor. Ulus'ta 1415 rumuzuna mektupla müracaat. 961

Resim ve proje müsabakası

Türkiye Cümhuriyeti Merkez Bankasından :

Bankamızın Samsun'da inşa ettireceği şube binası resim ve projeleri için bir müsabaka açılmıştır. Müsabaka şartları aşağıda yazılıdır:

1. — Yaptırılması düşünülen binanın hacim ve sairesi, arsanın vaziyet plânı ve müsabaka şartlarını gösterir evrak Bankamızın her şubesinde müsabakaya dahil olacakların emrine âmade tutulmuştur.

2. — Şartname mucibince resim ve projeler 1 Haziran 1939 perşembe günü saat 14 e kadar Bankamız Umum Müdürlük muhasebesine tevdi edilmiş olmalıdır.

3. — Müsabakada kazanan birinciye 1000, ikinciye 750, ve üçüncüye 500 lira verilecektir.

4. — Müsabakaya gireceklerin birinci maddede gösterilen evrakı Bankamız şubelerinden almaları ve evrak meyanında bulunan müsabaka şartnamesine riayet etmeleri lâzımdır. 978

ÇIKTI Yüksek Menaj diplomalı S. AREL-in HER AİLE EVİNE LÜZUMLU MENAJ Kitapları serisinden

No. 1 - 2 Pratik Likörler - Elma ve Portakaldan istifade

Her 10 günde çıkacak kitaplardan: Âdabı Muaşeret, lekelerin çıkarılması, evlerde pasta yapmak, Rejim yemekleri ve Kalori, Çamaşır yıkamak ve Kola yapmak, Ev konserveciliği, Elbise temizlikleri ve saire.

Kitapçılardan isteyiniz (Abone için P. K. 54 Ankara)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888
Sermayesi : 100.000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi : 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır :

4	Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	„	500	„	2.000 „
4	„	250	„	1.000 „
40	„	100	„	4.000 „
100	„	50	„	5.000 „
120	„	40	„	4.800 „
160	„	20	„	3.200 „

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

NEVROZİN

Varken ıstrap çekilir mi ?

Baş, Diş ağrıları

Ve üşütmekten mütevellit bütün ağrı, sızı, sancılarla nezleye, romatizmaya karşı

NEVROZİN

Kaşelerini alınız

icabında günde üç kaşe alınabilir

7119

Bu Hakikati Herkes Bilmeli

Grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklara tutulmamak için sağlığınızı BIOGENINE kan ve derman haplariyle sigortalayınız.

BIOGENINE; en birinci kan, kuvvet, iştiha yaratan ve tesirini derhal gösteren bulunmaz bir devadır.

BIOGENINE; daima kanı tazeleyip kuvvetlendirir, halsizliği giderir ve hariçten gelecek her türlü mikropları öldürür. Tatlı bir iştiha temin eder. Sinir ve adaleleri sağlamlaştırır, zekâyı yükseltir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarın en birinci devasıdır.

BIOGENINE; kullananlar ka'tiyyen kardan. kıştan, soğuktan ve havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü vücudu her zaman genç ve dinç bulundurarak hariçten gelecek her mikroba galebe çaldırır. Ve bu sayede müthiş akıbetlerle neticelenen GRİP, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklardan korur. Bu hastalıklardan korunmak için büyükler sabah, öğle, akşam birer, sekiz yaşından üstün çocuklar yalnız sabah, akşam birer BIOGENINE almalıdır. Hasta olanların kurtulması için de bu miktar bir misli arttırılmalıdır. Her eczanede bulunur. 7111

Zayi plâka

Servis Otomobilimize ait 850 No. lı çift plâkanın bir tanesi düşmüş olduğundan hükmü kalmadığı ilân olunur.

Koç Ticaret T. A. Şirketi

Zayi: — 1320 tarihinde Zeytinburnu idadi sanayi alayı 3 üncü tabur 4 üncü bölük 8 inci takımında iken aldığım şehadetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan kıymeti olmadığını bildiririm.

Türkkuşunda Tayyare Makinistlerinden Halil Bekir İrtem

HALK Sineması
KASIRGA
filmile açıldı

Bisiklet meraklılarına müjde....

1939 modeli

DİAMANT

Bisiklet ve hafif motosikletlerimiz gelmiştir.

Türkiye Umumî Mümessili: M. ve A. HANEF KARDEŞLER
Ankara posta kutusu 382 Telefon: 3150 959

938 kazanç payı tevziatı

Ankara memurlar Kooperatif Şirketinden :

1938 senesine ait % 12 nisbetinde kazanç payı ve % 8 mübayaat risturnu tevziatına başlanılmıştır.

Ankara'daki ortaklarımızın hisse senetlerini ve istihlâk cüzdanlariyle kredi bonolarını Şirket muhasebesine, İstanbul'da bulunanların Sirkeci'de Mühürdar zade hanında 32 numarada İrtibat büromuza ibraz ileistihkaklarını almalarını dileriz.

Diğer mahallerdeki hissedarlarımızdan yeni hisse senedi almış bulunanların 3 numaralı kuponun arkasını imzalıyarak yalnız kuponu, yeni senet almamış olanların da muvakkat makbuz veya cüzdanlarını Ankara'da Şirket müdürlüğüne irsal ile muvazzah adreslerini bildirmelerini rica ederiz. 979

Muhtelif eşya alınacak

Bolu Orta Orman Okulu Direktörlüğünden :

1 — Okul için aşağıda cins ve miktarı ve muhammen bedelleri, teminatları yazılı altı partide eşya ve saire ayrı ayrı ve açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır.

2 — İhale yeri okul direktörlüğüdür.

3 — İhale günü 4 nisan 1939 salı günü saat 15 de okul direktörlüğünde toplanacak komisyonda yapılacaktır.

4 — Bu işlere girmek istiyenler her parti hizalarındaki ilk teminatlarını nisan 939 pazartesi günü akşamına kadar okuldan alacakları resmî bir tezkere ile Bolu Orman mesul muhasipliğinin Ziraat bankasındaki hesabına yatırılacaktır. (Komisyon teminat almıyacaktır.).

5 — Taliplerin ellerinde ticaret odası vesikaları olması şarttır.

6 — Bu işlere ait şartname ve nümuneleri görmek istiyenler her gün öğleden evel okul direktörlüğüne müracaat edebilirler.

Parti	Cinsi	Muhammen Fİ. miktarı		Fİ.	İlk teminat Lira	kuruş	Tutarı Lira	kuruş
1	Yerli patiska 140 eni	1500	M.	70	70	50	1050.	00
2	Yataklık keten bez 110 eni	300	M.	65	15	00	195.	00
3	Sakarya pamuğu	600	K.	50	22	50	300.	00
4	Battaniye Hereke	60	A.	14 00	63	00	840.	00
5	Talebe karyolası	60	A.	13 00	58	00	780.	00
6	Talebe yatak dolabı	60	A.	12 00			720.	00
	Talebe ders sırası	50	A.	8 00			400.	00
	Talebe oturma sırası	100	A.	4 00	114	00	400.	00
							4685.	00

(989) 10982

Pazarlıkla satılık emlâk

Emlâk ve Eytam Bankasından :

Esas No.	Mevkii ve Nev'i	Mukadder K. L.K.	Depozito L.K.
20	Ankara Yeğenbey M. Mescit sokağı 233 ada 5 parselde 53 M2. arsa.	424	84,80
21	Boyacı Ali, Yeni Kızıl elma mahallesi Mescit sokağı 399 ada 10 parsel No. lu 63 M2. arsa.	567	113,40
31	İsmetpaşa Mahallesi İnceyol'da 13 ada 10 parselde 81 M2. arsa	200	40
33	İsmetpaşa mahallesi Uzunyolda 16 ada 8 parselde 174 M2. arsa.	700	140

Yukarda mevkileri yazılı arsalar pazarlık usulü ile satılıktır. Pazarlık 3 Nisan 1939 pazartesi günü saat 10 da Bankamız Satış Komisyonu huzurunda yapılacaktır.

İsteklilerin o gün depozito akçesi, hüviyet cüzdanı ve iki vesika fotoğrafı ile Bankamız Emlâk Servisine gelmeleri. (952) 10948

Belediye Meclisi toplantısı

Ankara Belediyesinden :

1 Nisan 1939 tarihine müsadif cumartesi günü öğleden evvel saat 12 de Belediye Meclisi kanunî toplantısını yapacağından Meclis âzalarının teşrifleri (1062)

RUZNAME:

1 — Büdce müzakeresi
2 — Fasıllar arasında yapılacak münakale. 11050

Satılık ev

Ankara Defterdarlığından :

Kıymeti iradı Lira	Cinsi	Numarası	Mahalle ve sokağı	Sahipleri	Borçlu
80	Hane	1	Çeşme mahallesi Medrese sokağı	İbrahim Etem, Galip, Sabri, Hatice	İbrahim

İzahat: Kızılbey şubesine 733 lira 60 kuruş borcu için

Yukarıda yazılı hisseyi şayialı gayri menkul, borçlu İbrahim Etem'in borcundan dolayı satılacağından 21 gün müddetle müzayedeye konulmuştur.

Taliplerin 3 nisan 939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 de Ankara vilâyeti idare heyetine müracaatları ilân olunur. (871) 10870

İnşaat münakasası

Ankara Küçük Evler Yapı Kooperatifi İdare Meclisinden:

Kooperatifin, çiftlik yolu cenubunda ve Bahçelievler Kooperatif mahallesi arkasındaki arsaları üzerine yaptıracağı (211) evin inşaatı münakasaya konulmuştur. Talip olanların aşağıda yazılı evsafı haiz olmaları lâzımdır.

1 — Bundan evel defaten en az üç yüz bin liralık işi muvaffakiyetle başarmış bulunmaları

2 — Nafıa Vekâletine ve belediyeye karşı fennî mesuliyeti üzerine alabilecek fennî evsafı haiz bulunmaları.

3 — Evlerin kooperatifçe tahmin olunan inşa bedeli takriben yedi yüz bin liradır. Bu vaziyete göre, talip olanların Ankara belediyesi karşısında memurlar kooperatifi üzerindeki yazıhaneye müracaatla, on lira mukabilinde plân ve şartnameleri aldırmaları

4 — İhale 30-3-939 tarihinde kapalı zarfla yapılacaktır. İsteklilerin aynı gün saat on dörtte % 7,5 nispetinde muvakkat teminat akçelerini veya banka mektuplarını hamilen kooperatif yazıhanesine gelmeleri ilân olunur. 934

Satılık ev, arsa ve bağ

Ankara Defterdarlığından :

Kıymeti iradı Lira	Nevi	Mahallesi	Kimin üzerine kayıtlı bulunduğu
300	bağ ve bağ yeri	Karaağaç Tuzluçayır	Helvacı Osman oğlu Mustafa
800	Ahşap ev	İstiklâl M. Havra s.	Osman oğlu Salâhattin Mehmet, kızları Sıdıka, Sabahat.
825	Arsa	Cebeci	Osman kızları Sabahattin mütesaviyen
2000	Arsa	Doğanbey	Ölü Helvacı Osman namına.

Ölü helvacı Osmanın vergi borcundan dolayı veresesi uhdesinde bulunan yukarıda yazılı emvali gayri menkûlesi tahsili emval kanununun 13 üncü maddesi mucibince müzayedeye konmuş ve 3 nisan pazartesi günü saat 15 de vilâyet idare heyetine müracaatları ilân olunur. (1016) 11041

Zayi — Ankara belediyesinden aldığım 1089 numaralı tek atlı arabamın plâkasını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Mustafa oğlu Yakup Kabadayı

Pastörize Süt içenlere!

Kolaylık olmak üzere

1 Nisan 1939 dan itibaren boş süt şişelerinden depozito olarak kiolluk 15 kuruş 1/2 kiloluk 10 kuruş 1/4 kiloluk 10 kuruş alınacaktır. Muhterem müşterilerimizin yukardaki tarihe kadar elde mevcut şişeleri satış mağazalarımıza iade etmelerini rica ederiz. 982

ORMAN ÇİFTLİĞİ

U L U S — 20. inci yıl. — No: 6334
İmtiyaz sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Umumî neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
ULUS Basımevi ANKARA
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

YENİ SİNEMALAR SUS

YENİ

Bu Gün Bu Gece
Aşk ve ihtiras.. Dostluk ve fedakârlık.. dehşet ve heyecan..
Bütün bu hisleri nefsinde toplıyan büyük casusluk filmi

Harp Dönüşü

İlâveten: Bulgar Başvekili Eks. Köseivanof'un Ankara ziyareti intibaları

Seanslar: 14.45 - 16.45 - 18.45
Gece: 21 de

Ucuz Halk Matinesi 12.15 de
AŞK MANEVRALARI

HALK

Bütün Ankara sayın halkının sabırsızlıkla beklediği büyük eser

KASIRGA

TAMAMEN TÜRKÇE SÖZLÜ
Baş Rolda:
Ormanlar Perisi ve Manuella filminin biricik yıldızı
DOROTHY LAMOUR
Seanslar: 14.30 - 16.30 - 18.30
Gece: 21 de

DİKKAT: Numaralı yerlerin evden aldırılması rica olunur.

SUS

Bu Gün Bu Gece
Sabırsızlıkla beklenen büyük film

KASIRGA

TIRKÇE SÖZLÜ
Baş Rolde:
Bütün sinema âleminin yaşıyan venüs adını verdikleri ilâhî yıldız
DOROTHY LAMOUR
Seanslar:
12 de Ucuz Halk Matinesi - 14 - 16 - 18 - Gece: 20.30 da normal seanslar.
Bu film için numaralı yerlerinizi evvelden aldırınız. Telefon: 3589

YENİ SİNEMADA geceleri 21 de filmden evvel Varyete numaraları muvaffakiyetle devam ediyor

MENFAATİNİ BİLEN Radyo tekniğinin Şaheseri olan **OPTA** Radyolarını görüp dinliyerek karar verir **Satış yeri:** M. ve A. HANEF KARDEŞLER
Ankara'da Posta caddesi Hal karşısı Tl: 3150